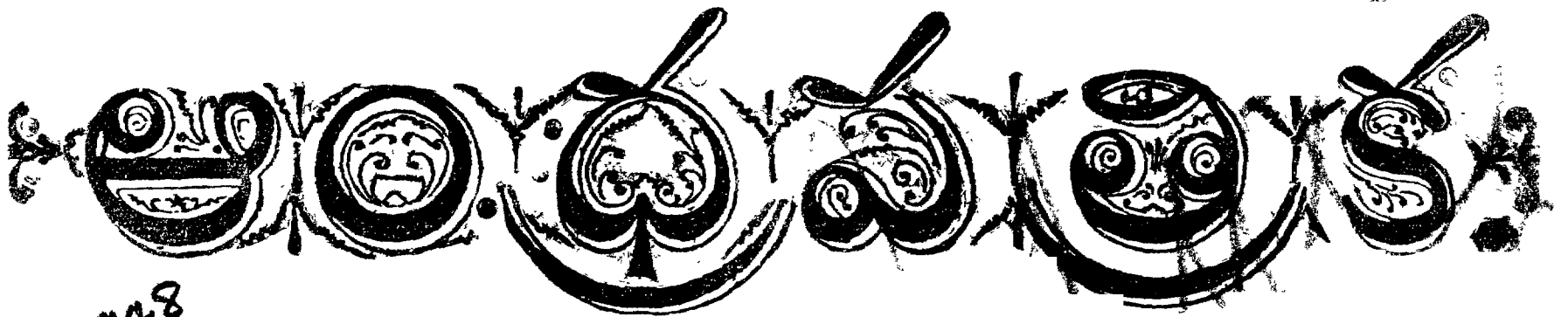

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-0
Telephone No. 544.

310948

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 24-వ తేది గురువారము
శ్రీ రత్నాక్షినామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 98
సంచిక ౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంవత్సర వీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

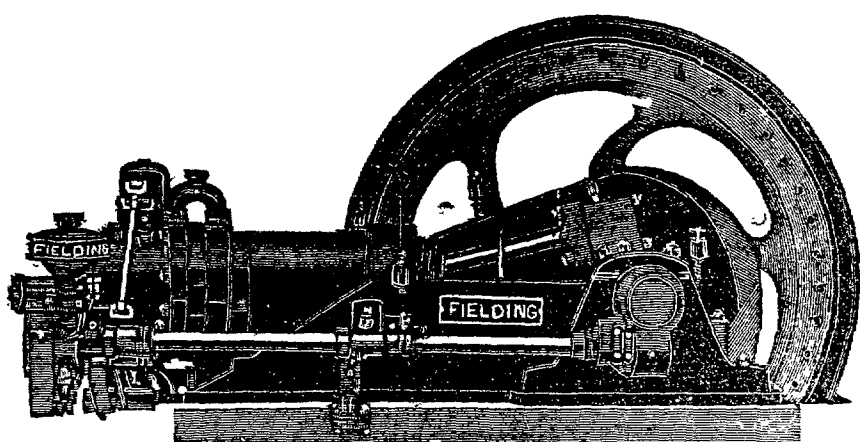
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా-1-కి 0-10-0; డజను 1-కి 6-4-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టిపీఠి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూఢైపు కోల్డ్ వేపరైజరు
క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ వప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

586

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగల
ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు
అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును. అన్నిసైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో
నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams:— Sole Agnts: D. L. Sastry & Co., Post Box
MACHINISTS No. 203
12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల
కొక వరప్రసాదము

మా “ఎమటు” పలకలను లైట్ హానునుండి
క్రింద పడవేసిన పనులనే పగలవు.

ఈ పగుల తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

Messrs T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

కర్ణశూలహరి

వెల సీ॥ 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము,
కాయట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును.
5, 6 బొట్టును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

(953) వెల్లింగుటన్ సినిమా

19-7-24 శనివారమునుండి 25-7-24 శుక్ర వారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు
డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ ది బరిగాన్
ట్రయల్ నాల్గవవారము ఎడ్డిపోలో అద్భుత
సాహసకార్యములు వాని పింగుడాగరు మొదలగు
నవి గలవు. లెదరు పుష్యరూప కూడ చూపబడును.

ఇంపీరియల్ సినిమా తిరువల్లికేణి

19-7-24 తేది శనివారమునుండి 25-7-24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-30 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 8-30 కూడగలదు
విపాజి (రాజు సన్యాసియగుట)
పైవారము స్టార్ ఫిల్మకంపెనీ
సోసియల్ డ్రామా విజయ

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-8-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జిగటవిరేచనము
లు, అశీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ
మాత్రలను మూడుపూటలు నేనించిన తోడనే నిలిచిపోవును.
వీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును.
అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి. రృ బాను.

మదన కొమేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సంతతి మేహము, నిక్కాక శుక్ర వస్త్ర
ము, నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, వీటిని చూచించి చుంచి బలమును,
యావ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కల్గించు
వర్తప్రసాదము. 2 డబ్బీలను వాడుడు.

20 తులముల డబ్బీ రు. 1-4-0. వి.పి. చార్జి 0-8-0

పి. శి. పి. అందు కంపెనీ,

ఆముక్కేడ సమాజం పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

ప్రకటన

మామందులను వాడి మిక్కిలి ప్రశంసించిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ననుసరించి తెలుగుజాతిలవారి సౌకర్యార్థము రాజమండ్రిలో బ్రాంచి బొమ్మభాయియను నేర్పరచినాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ లెల్లరు మమ్మాదరింప కోరెదము. మందులు కావలసినవారును ఏజన్సీలు కోరువారును మా బ్రాంచి మా నేజరు పేర వ్రాసినచో బడయుగలరు.

తెలుగు కేటాన వుచితము.

మదరాసు ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్స్,

తపాలపెట్టె నెం 151 మద్రాసు.

The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd.,
Post Box 151 Madras.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దినవ మదహరించిన మిల్లులలో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బలోనున్నా, ఖద్దరు నూలులనున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టు, పున్నె, ప్రత్తి, వస్త్రాభారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాధులకు, పిలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె పిల్లెనంత చౌకగా యేర్పాలుచేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుకేలు) మొత్తపు ధేరమునకు, కంట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారవీళ్ళ కట్టుబడినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, రూ 6-0-0

మా నేజరు:— ఆంధ్రప్రదేశ్ లిమిటెడ్స్,
(1458) తెజనాడ, దక్షిణఇండియా.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

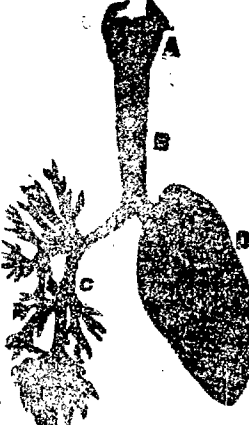
జ్వరహరిని అయిదుభూటాలు సేవించిన పట్టు విడుపు జ్వరహరి. చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు కడుస్త్ర జ్వరములు మోసన అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ ఫ్లుఎన్సా!!!

హాడ్ సన్ను

“యూమెంతాల్ జాజుబులు” అన్ని విధములదగ్గు, జలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడితేము, ఇన్ ఫ్లుఎన్సా మొదలగువాటిని తప్పక తుదర్చును. తీయమును రానియక అటంకపరచును.

“డిలాన్ సెట్” “ఆస్ట్రోకెషియన్ మెడికల్ గెజెట్టు” “డిప్రాక్టివనర్” “మెడికల్ ప్రెస్సు ఆండు సర్క్యుల్” “మెడికల్ రిఫ్రూ” “ప్రాక్టికల్ మెడిసిన్” థెర్లి (ఇండియా) మొదలగు వైద్య ప్రపంచముచే సిఫార్సుచేయబడినది.

కంఠధ్వని కుత్తుక

డొబిరితిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

ఏ.స్వరపేటిక.
బి.శ్యామనాథము.
సి.శ్యామనాథము యొక్క గొట్టము.
డి.బి.శ్యామనాథము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమిస్టులుకాణము లందును వెలకు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.2.0.

అన్నిచోట్లలో దొరకును, ఈదినవ తెలుపబడిన బాగాలలో దొరకును.

మెసర్స్ ఎన్. జే.కాయి గాండ్లర్ ఆంధ్రకో, వై.బాబుగోడ్డు, ఆర్.వి.ఆంధ్రకో కెమిస్టులు, బ్రాచేస్.

సోల్ ఏజెంట్లు:— వై.నామహమ్మద్ ఆంధ్రసన్న
5 మెక్లీస్ పేర్లి, బాన్సు, మద్రాసు. (1469)

విదేశీ వర్తకము

యే.కా. సి. నరసింహాచార్య బి. యె. బొంబాయి

భారతదేశ మీ 20 వ శతాబ్దమున ప్రతిసంవత్సరమున వర్తకమున నభివృద్ధి గాంచుచున్నదా లేకా అనాధా వర్తకమున లనేకవిధములగు జవాబునుండట మనము గాంచుచుంటిమి. అందు ముఖ్యముగ విదేశీ వర్తకమున మనదేశ మేసాన మాక్రమించుచున్నదో కొంతవర కాలోచించిన చాలమట్టుకు ఆభివృద్ధిమార్గముల కనుగొనినవార యగుదుము. దేశమున స్వరాజ్య సంపాదనమున సనేకపక్షము లనేక పద్ధతుల నవలంబించుచున్నను, ఎక్కువను విదేశీ వర్తక ప్రాముఖ్యమును దేశాభ్యుదయమున కవసరమును మాటను మాత్రము మరువజాలరు.

ప్రతి రాజ్యచారిత్రమునందును ఈ విదేశీ వర్తక శిక్షణమునకై ప్రభుత్వములు రక్షక కాపనములవల్ల దేశీయులకు ఎక్కువపనిని కల్పించి సరకుల వివిధగా తయారుచేయించిన తరువాత పర రాష్ట్రముల కెగుమతి చేయించి ఎంతయు సహాయపడినమాట మనకు తెలియును. ఏనుయమున విదేశీ వర్తకము భారతదేశము నకు తోడ్పడు చున్నదని చెప్పవచ్చును? ఈ విదేశీ వర్తకము నభివృద్ధి పరచుట ఎట్లు, ఆచరింపవలయునని నడచునపుడు కలుగు అటంకము లెవ్వి? ఆ అటంకసమయముల నడచు పద్ధతు లెవ్వి? ఈ ప్రశ్నలను సరిగా విచారించి చూచిన కొంత మట్టుకు విదేశీ వర్తకమును పూర్తిగా పరిశీలించిన వార మగుదుము.

అంతర్జాతీయ అటంకములు?—ప్రస్తుతము ఇతర రాజ్య దులమాట టుంచి ప్రపంచమున అన్ని జాతులవారిలో భారతదేశమునకు వర్తకప్రాముఖ్యమును బడయువీళ్ళనుగూర్చి అలా చింతింతుము. భారతదేశ మన్ని జాతులకలె తనకాళ్ళపై తాను నీలిచి వర్తకమును ప్రస్తుతకాలమున నెగ్గించుకొనుచున్నదా? అట్లు నెగ్గించుకొన వంతుటకు కారణము తెప్పి? తన స్వదేశీ సరకుల నితరదేశములకు గొంపోవు సాధనములు మొదలగునవి తనకు లేకుండుటచేతనా? ఈ ప్రశ్నలకు జవాబుట అంతకష్టము కాదు. వర్తకమును ప్రస్తుతకాలమున తాను నెగ్గించుకొనుటకు భారతదేశమునకు అన్ని దేశములవలెనే అన్ని పదార్థములును కలవు. తనసరకు తీతరజాతులదగ్గు గొంపోవుటకు తగు సాధనములకును కొరతలేదు. కాని కొన్ని అటంకములు కలిగి యుండుటచే తాను సాధారణముగా జయకరమగు వర్తకమును కొన గింమకొనలేక యున్నది. అవెవ్వి యన:—

(1) మౌరకపుమార్పులు

భారతదేశపు మౌరకపు పేర్కాట్టు ఎంతయు వైరవర్తకము నకు తోడ్పడుటలేదు, మొన్నను సర్ బ్లాసిత్ బ్లాకట్టుగాదు బొంబాయికి వచ్చినపుడు ముఖ్యముగ వారు కల్పించిన విషయ మదియే కాని ముందు అందు భారతదేశమునకు అవసరమగు సవరణల చేయు నభిలాష కనబరుప కుండుటచే ఆ విషయము మరింత ప్రస్తుతకాలమున విషయస్థాన మాక్రమించుచున్నది. అన్ని రాజ్యములకును బంగారమే విలువపడదు నిర్ణయించుచున్నది. దేశీయనాణెములు ప్రతిరాష్ట్రమునకు వేటుగ నుండి నను బంగారుఖనిజము మాత్రము విలువమార్పుల కక్కరకు వచ్చుచున్నది. భారతదేశమునకును ఇతరజాతులకును వర్తక సంయోగసందర్భమున మాత్రము వేటు వర్తకప్రదర్శనము గాన వచ్చును; విలయన, మనద్రవ్యము వెండి: ఇతరుల ద్రవ్యము బంగారు: ఈరెంటికి మార్పు కావలసినరెంటికిని ఒకవంతు నిర్ణయ మున్న, మార్పుకలుగును. అయితే విలువ వెండికనుధినము మారి నట్లు బంగారుకు మారదు. ఏలయన, అంతర్జాతీయనిర్ణయమువల్ల బంగారువిలువ ఎల్లపుడును ఎక్కువగ మారుదు. వెండిమాత్రము మారును. వర్తకప్రపంచమున ఈరెంటిలోనే ఖనిజము లెక్కున తీక్కున అయినను, వెండివిలువపై నాధాగపడు భారతదేశపు సంఠినాటికే ఎక్కువ ఒడుదొడ్డుకులు కలుగును. ఈ దినము బంగారుతగ్గిన భానివిలువ హెచ్చయినందున, వెండి రాజ్యముల వారు మౌరకమున వెండి నెక్కువ ఇదివరకు కన్న ముట్టజెప్ప వలసియుండును. ఇదివరకు 1 పానుకు 15 రూపాయి లిచ్చుచున్నది. ఇకముందు 20 రూపాయిలవలసియుండును, ఇంకా బంగారుతగ్గిన మరికొంత వెండి చవుకయగును. అందువల్ల మరి కొంత మౌరకపురేటు ఎక్కువగును. ఇందువల్ల సరకులను విదేశముల నొక దిన మొక విలువయు, మరియొకదిన మింకొక విలువయు ఉండును. వర్తకులకు ఎంతమాత్రము, వారి సరకులవిషయము నిలువ నమృతముండదు.

మౌరకపుధర ఎల్లపుడును ఒకేమాదిరియున్న గాని ఈవస్తువుల భారతదేశము లెక్కువగానున్నదే. రూపాయి కు 1 పిల్లింగు, 4 పెన్సలు ఎల్లపుడు ఉన్న గాని వైబాధ లడగ జాలవు. ప్రతివారము పై ధర మారుచుండుటచే, ఇంతవరకును భారతదేశము నభివృద్ధిగాంచుమార్గము లెక్కుయు కనబడలేదు. ఒకపక్షము 3, 4 దినములకు మారుచుండుటయు కలదు ప్రస్తుత కాలమున ప్రపంచమందలి బంగారు ఖంతయు అమెరికాలో చాలభాగముండుటచే మునుపటివలె బంగారుధర పడిపోవుటకు పీలులేకయున్నది. అందువల్ల కొంతకాలమునుండియు మౌరకపు ధర ఒకేమాదిరిగనున్నది. కాని ఏనిమిమనన మారునోమాత్రము మనము చెప్పజాలము.

2. అన్యాయముగు పోటీ

ఈమౌరకపు మార్పులవల్ల కలుగు ఇబ్బందుల నటుంచి, భారతదేశము అన్యాయముగు అంతర్జాతీయ వర్తకపోటీ పాలుబడుచున్నదో గ్రహింతము. భారతదేశపు పదార్థములు భూపదార్థములు. అంతర్జాతీయ వర్తకసరకులు పరిశ్రమముల తయారయిన వస్తువులు. ఈరెంటికిని సమయగు మా కలిగిన భారతదేశమునకు నాణ్యమార్పులవల్ల భయ మంతగా నుండదు. కాని అట్టిమార్పు లేకుండుటవల్లనే వై యిబ్బంది కలుగుచున్న వనుటలో నెంతమాత్రము సందియము లేదు. దీని కొక ఉదాహరణ జూపెదను: మనము పంపువృత్తికి తగిన విలువగల పట్టుబట్టుగాని, అగ్గి నెట్టెలుగాని జపానునుండి వనకు మరల గిగుమతి అయిన మనకు మొదలు మౌరకపు ధర తో నిమిత్తము లేదు. ఏలయన, ఒక వర్తకుడు జపానుకు 10,000 రూప్యంబుల విలువగల ప్రత్తిని బంపిన, ఇంకొక వర్తకుడు మరియొక భారతీయ వర్తకునికి 10,000 రూపాయల విలువగల పట్టుబట్టుల పంపిన, భారతదేశమున మొదటివర్తకునికి 10,000 రూపాయలును, భారతదేశమున పట్టుబట్టుల దిగుమతిచేసిన రెండవవర్తకు డిచ్చుటయు, జపానున ప్రత్తి దిగుమతి చేసుకున్న వర్తకుడు, పట్టుబట్టు నెగుమతిచేసినవానికి 10,000 రూప్యంబుల నిచ్చిన, ఇక కష్టమేమిన్నది. విలువకు విలువ రెండుదేశములవారును సరిపెట్టుకొనెదరుగదా! భారతదేశపువర్తకుడు జపానునకు 10 వేల రూపాయల పంపుటకు బదులు, భారతదేశపువర్తకునికి ఇచ్చుటయు జపానున ప్రత్తి దిగుమతిచేసికొన్న వర్తకుడు, పట్టుబట్టు నెగుమతిచేసిన రెం వర్తకునకు 10 వేల రూప్యంబుల విలువగల జపానునాణెముల నిచ్చిన ఇంక కష్టమేమిగలదు?

కాని, భారతదేశమున కింతటి ఏర్పాట్లు అనేక కారణములవల్ల లేవు. ఎగుమతులకును దిగుమతులకును సరిసమానమగు విలువకలిగియున్న నెట్టికష్టమును ఉండదు; కా, భారతదేశపు ఎగుమతులకన్న దిగుమతుల విలువ హెచ్చుగనున్న వై విధమున సరిపెట్టుకొనుటకు పీలుకలుగదుగదా! ఏలనన, మన ఎగుమతి దిగుమతుల పరికింపుడు. ఈవరకు వైన వ్రాసినట్లు భారతదేశమునకు దిగుమతులు ప్రతిశ్రమా వస్తువులు. భారతదేశపు ఎగుమతులు భూపదార్థములు మాత్రమే. ఎగుమతులు పంటలు. దిగుమతులు పదార్థములు. ఎగుమతులు ప్రత్తి, తోట్ల, టీగుండ, నార, త్రాడు మొదలగునవి. దిగుమతులు పట్టువస్త్రములు, నూలువస్త్రములు, నూలు, మేజోట్లు, కాలిజోట్లు, గడియారములు, ఉన్ని వస్త్రములు మొదలగునవి. విలువ సమానమే మెట్టుతూగును? దిగుమతుల అంతర్జాతీయ విలువ ఎక్కువ. బంగారమున లెక్కపెట్టబడును. ఏలనన అన్ని జాతులకును, ముఖ్యవర్తకపదార్థము లివియే కాని భారతదేశమునకుకాదు. అంతువల్ల భారతదేశమునకు రెండుఇబ్బందులు కలవు; మొదటిది విలువ ఎక్కువయగు సరకులతో వర్తకపోటీ రెండవది బంగారు విలువ మౌరకము గలిగియున్న జాతులతో మౌరకపుమైత్రి: ఈరెండు కష్టములకు లోనై, భారతదేశము విదేశీవర్తకము నెట్లు నెగ్గించుకొను చున్నదియు మనము గ్రహింప నెంచెదము.

భారతదేశపు నాలుగువిదేశీవిలువ మౌరకపుస్థానములు. వర్తక మేయేస్థానమునుండి భారతదేశ మితరరాజ్యములతో నెగ్గించుకొనుచున్నది? అందు ప్రాముఖ్యస్థానము లెవ్వి అను అంతము మనము మొదట ఆలోచింపవలయును. భారతదేశమున నాలుగు మౌరకపుస్థానములు గలవు. ఈనాలుగు స్థానములనుండి భారతదేశము తన విదేశీ వర్తకమును ప్రస్తుతము కొనసాగించుకొనుచున్నది. మౌరకస్థానములు రేవుస్థానములగుడ గ్రహింప వలయును. అవియే ముఖ్యముగ రేవు పట్టణములు. బొంబాయి అన్నిటిపై ముఖ్యస్థానములు నాకవించును.

తరువాత కరాచి:— ఈ రెండు పట్టణముల నడుమనున్న, రెండవతరగతికి చేరి వి యగు రంగూను మద్రాసు జరుగు విదేశీ వర్తకము చాలా తక్కువ యని గ్రహించగలరు. బొంబాయి భారత విదేశీ వర్తకమున ముఖ్యముగ దర్వాజాగా చాలకాలము నుంచి ఎంచుబడుచున్నది. తరువాత ప్రస్తుత కాలమున కరాచి చాల ప్రాముఖ్యమును వహించింది. ఈ రెండు మార్కెట్ల స్థానములకును ముఖ్యముగ పశ్చిమదేశములలో వర్తకసంయోగ మున్నందున, మూలకపు నష్టములను లీరెడు స్థానముల కున్నట్లు మద్రాసు రంగూనుకు ఉండవు. ఏలనన, వాటివర్తకము చాలామట్టుకు ప్రాచ్యదేశములలో నగుటచే మార్కెట్లకు లుంతుగా గుంట్టువు. మరియు మొదటిరెండు మార్కెట్ల స్థానములలోను బొంబాయి విదేశీ వర్తకమున సగ్రస్థానము వహించిన దినములను సందియము లేదు. అందుకే ముఖ్యముగ బొంబాయి విదేశీ వర్తక పరిస్థితుల భాగముకావలెను మనము పరిశీలించిన, భారతదేశపు విదేశీ వర్తక పరిస్థితుల నన్నిటిని పరిశీలించిన వారమగుదుము.

బొంబాయి వర్తకము:— బొంబాయిని ముఖ్యముగ నేమి వస్తువున వర్తకము కొనసాగింపబడుచున్నది? ఈ వర్తకము ప్రస్తుత కాలమున నేమిదమున నభివృద్ధిచెందిన, దేశభివృద్ధయమున కెక్కుడు తోడ్పడు నను అంశము మనము విశేషించింపవలయును. ఏలనన, దేశీయమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లభించినను, వర్తక స్వాతంత్ర్యము నను వర్తకాభివృద్ధివలన గాక. ఇంకొకవిధమున దేశీయము సంపూర్ణ కానరదు దేశమునధనము నెక్కువ ప్రజలు వివిధగా నుపయోగింప లేనపుడును, వర్తకము నితరరాజ్యములలో నిరాశులముగ నెగిరిపోవలయును ఎంత స్వాతంత్ర్యము రాజకీయముగ భారతదేశమున వున్న నేమి? అందుకే ముఖ్యముగ విదేశీ వర్తకము నభివృద్ధిపరచు మార్గముల నెంచనిది ఇతర రాజకీయమార్గముల నెంచు తునుచిరమే. కాని భారత రాజ్యమున మొదటి స్వాతంత్ర్యము రెండవదానిపై వాధారపడి యుండుటచే, రెండవది సమానముగ ప్రాముఖ్యము మనచాయకు లిచ్చుట అవసరము. బొంబాయి ఎంతవరకు తయారువస్తువుల నితరరాజ్యముల కెగుమతి చేయుచున్నది? ఆ ఎగుమతివర్తక మెంతవర కభివృద్ధిచూచుచున్నది? అలాగే అందు సమరము. బొంబాయికాని, అహమదాబాదుకాని ఎక్కువ మూలపరిశ్రమ, నేతపరిశ్రమవల్లను ప్రస్తుతపరిస్థితుల విచారించిన కొంత లాభకారకములకు విలువలను. కాని భారతదేశపు జట్టి భాగము పశ్చిమదేశములెవ్వి? పశ్చిమరాజ్యములే భారతదేశము నకు తయారువస్తువులను, నేతసామానులను ఎగుమతి చేయుమార్గముల నన్ని విధముల వెతకుచున్నపుడు, భారతదేశపు నేతసరకుల నెందుకు గొనును?

అందుకే భారతదేశమునకన్న వెనుకబడిన ప్రదేశములు గాని భారతదేశపు నేతపరిశ్రమల గొనవు. అధికముగ వర్తక హాస్యమునందును, పరిశ్రమలయందును భారత రాజ్యమునకు తీసి పోవు రాజ్యములే భారతపరిశ్రమల గొనుటకు సిద్ధపడు ననుటలో సందియ మెంతమాత్రమును లేదు. అట్టిరాజ్యము లెవ్వి? అవి ప్రాచ్యమున నేగాని, పశ్చిమమున లేనటులు పాతకులు గ్రహించురుగాక. పాలెస్టైనును, మెసోపొటేమియా, షర్షియా మున్నగు రాజ్యములే మన నూలుపరార్థము లెప్పటికయిన కావలసి యుండుననేకాని మరి ఏరాజ్యములకు అక్కరలేదు. మీదు మిక్కిలి ప్రతి పశ్చిమ నాగరికజాతీయు, భారతదేశపు ప్రతినిధి యును దిగుమతిచేసికొన నెంచుచున్నది. ఔరాజ్యములలో ప్రస్తుత భారతదేశము సామాన్యముగా వర్తకము నెగిండుకొన విధములవా? అదియు నంతంతమాత్రముగ నే యున్నది. ఏలనన, ప్రస్తుత కాలమున బ్రిటను, జపాను, వైవర్తకమును గూడ కల లింపనెంచుచున్నవి. ఈ ఔరాజ్యములలో వర్తకము సల్పుటకు మార్కెట్ల కష్టములు లేనందువల్లను, అవి భారతదేశమునకన్న వెనుకబడియుండుటచేతను, భారతదేశమునకు కొన్ని వస్తువుల కలవు. కాని అవీక్షణగూడ ఇతరు లపహరించి భారతరాజ్యమును మరి వెనుకకు త్రోయ నెంచుట గ్రహించవలసియుండును.

భారత విదేశీ వర్తక ప్రతిష్ఠాపనా మార్గములు:— ఇట్లు భారతదేశమున వెనుక బడియుండు ప్రస్తుత వాతావరణము లెవ్వి? భారతదేశమున వర్తకక్షీణత గలుగనిది వైవర్తకము నెక్కువ అధికము విలంబముకాదు! పూర్తిగా కొంపోయిన కొంతవరకైనన, అధికమైన మాంధ్యముగూని, బ్రిటనుకుగాని వర్తకలాభములు పూర్తిగా చేయరానిమాటనిజము. అందువల్ల కొన్ని స్వయంకర్మముల పన్నునిది, వారి ఉద్దేశ్యము పూర్తిగా కొనసాగదు. కాన స్వదేశీ నేతసరకులపై గుంజము కేరగది, ప్రభుత్వరాబడికి పూర్తియు అవకాశ మేర్పరచు తుటయే కాక సాధ్యమయినంతవరకు నేతసరకుల పరిశ్రమము

కొంత దేశీయమున భారముగ చేసిరి. ఇందుకల్ల నెక్కువగా వై ఎగుమతులకు విలువలేదు. దీని నిజ మింతకే భారతజాతికి గొన రించినది. ఏలనన, 1922 వ సంవత్సరపు ఎగుమతులు 1922 ఎగుమతులకన్నను, 1922 ఎగుమతులు, 1921 ఎగుమతులకన్న ను తీరించినవి. యధ్యమునకు తరువాత, బొంబాయి అహమదాబాదు సాంధి నేతపరిశ్రమభివృద్ధి అంతయు, అను గంటుచుండుటను మనము ప్రతిసంవత్సరపు ఎగుమతిసంఖ్యల విచారించిన కనుగొనగలము. అగులు పరిశ్రమయే అంతంతమాత్ర మునకుండ నైసుంక మెంతయు తయారువస్తువులకీదు నెక్కువ చేయుటచే ఇతరదేశముల నెక్కుడు అమ్ముడు పోకయుండును. అందుకల్ల చవుకధరలకు మాంధ్యము జపానుకుండలముగననుట కేమియు సందియ ముండదు. విదేశీ వర్తకక్షీణతలన, విల్లు పరి శ్రమకు తగు అవకాశము తగ్గును. తగ్గినచో ప్రభుత్వమునకును పన్నులు తగ్గును. పరిశ్రమసంకము తగ్గుటచే ప్రభుత్వరాబడి 1923 సంవత్సరమున కొంతతగ్గినదనుటలో సందియ మెంతమాత్ర మును లేదు. రాబడి, పన్నులములమున తగ్గినను, మాంధ్యము వర్తకమునకు పరిశ్రమభివృద్ధికి కొంత, నీసుంకము కారణ మగును. అదియునుగాక, ఒకవేళ కొంత ప్రభుత్వరాబడి తగ్గినను, సాధ్యమయినంతవరకు ఇతర పన్నులపల్ల నావ్యమును పూర్తిచేసికొనగలరు. ముఖ్యముగ ప్రభుత్వము ప్రస్తుత కాలమున పన్ను సభ్యము నేర్పరచినది అందు నిమిత్తమే. వివిధముగా ఎక్కువపన్నులను రాబట్టుకొన వీలుండునో తెలిసికొనిన, వై నుంకములపల్ల ప్రభుత్వము నష్టపడినను అనవ్యమును పూర్తిగా కూడ తీసుకొనుటకే.

1923-24 బొంబాయి వర్తక నివేదికము:— వై విషయ ముల పూర్తిగా 1923-24 సంవత్సర బొంబాయి వర్తక నివేదిక, విశదీకరించును. ఇందు రెండుభాగముల క్రింద వర్తకాంశములు ప్రత్యేకింపబడినవి. (1) ఎగుమతులు. (2) దిగుమతులు.

(1) ఎగుమతులు.— వర్తక నేపథ్యమునబట్టి ఈ సంవత్సరము 15 కోట్లు క్రిందటి సంవత్సరములకన్న ఎగుమతులు అభి వృద్ధిచూపియున్న మనము తెలిసికొందుము. అగులు ఎగుమతు లన్నియు 106 కోట్లు విలువలవి. ఈ ఎగుమతిలభము లెందు వలనని అనుగుదురు. ఈ సంవత్సర మన్ని సంవత్సరములవలెనే, గొప్పపరిశ్రమ లేమియు లేవు. మారుమిక్కిలి విల్లుసామానులు ఇనుపసామానులు ఎప్పటివలెనే దేశమునకుదిగుమతులగుచున్నవి. సాధారణముగా నితర సంవత్సరములకన్న నేతపరిశ్రమల ఎగుమతి పూర్తిగా తగ్గినవి. కాని లాభముమాత్రము ప్రపంచమున ప్రతి విలువ జాన్మిగులుటచే కలిగినదే కాని భారతదేశపు అభివృద్ధి వల్లకాదు. ప్రతి ప్రతినిధిను ఎక్కువగా కావలసియుండుటచే దానివిలువ పెరిగినది. కాని ఈవిలువ ఇట్లుండుననుటకు, నిదర్శ నము లెవ్వియును లేవు. లేవు మరల విలువతగ్గిన భారతదేశ మెప్పటివలె వెనుకబడినదే.

అందుకు భారతదేశమున ఎక్కువగా నెగుమతి చేసినది విత్తులు:— ఈ సంవత్సర మివికూడ ఎక్కువగా పరరాజ్యముల కరిగినవి. కాని విలువ ఎక్కువగా నుండుటచే బ్రిటీషు రాజ్యము ఎక్కువగా భారతీయులనుండి కొనలేదు. ఈ మాత్రపు అభివృద్ధి అయినను విత్తులవిలువ ఈ సంవత్సరమున ఎక్కువగానుండుటచే కలిగినది. ప్రతి యెగుమతులవలెనే, విత్తులు ఎగుమతులు గూడ నెల్ల పుడును ఈరీతి నుండు ననుటకు వీలులేదు. విలువ ఈసంవ త్సర మెక్కువగా నున్నందున కలిగిన లాభ మెల్ల పుడును సీర ముగ నుండుననుటకు కారణములేదు. మరియు నెక్కువ ఈ సంవత్సర మెగుమతి కాబడినది తోల్లు. (శుభ్రపరచిన, పరచ నివి)— ఒక సంవత్సరము కొంతలాభము కలిగినను, అలాగే మితర విషయముల తగ్గినదనిచెప్ప సాహసించుచున్నాను. దిగుమతుల వివరమును పరిశీలించిన భారతదేశము గర్వపడవలసిన అవసరము కన్పింపదు. ఎగుమతుల నెక్కువ వివరముగా రెండవభాగమున చర్చించి దిగుమతులపల్ల అపారమగునష్ట మెట్లు భారతదేశము నకు కలుగుచున్నదియు తెల్పెదను.

తేలుముందు

మే 1-కి రూ. 0.80. వి. పి. సహ 0.18-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరుములపెంట్ల వైద్యము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. తుట్టినపొటను బండ్లపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘోటు గలిగి నీటివలె నుండును. తుట్టినపొట కొంచము మయమైన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు ఘోరముగట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియుండు నుండదగినది. అమృతాంజనం డిహో, మదరాసు - బొంబాయి

తిరుమల శ్రీనివాస తిలింగ మహావిద్యాపీఠము, తిరుపతి

ఆర్యవిజ్ఞానజిజ్ఞాసులగు సర్వసమన్వయ సిద్ధి నొసంగు విద్యాస్థానము

అధిపతి వైద్యరాజ డాక్టరు. దండు సుబ్బావధాని యల్. సి. పి. ఎ. యల్. (ఇండియా.)

ఈ వైద్య శ్రేణులు ప్రకృతము మాదుమాసములు మద రాసులో మకాముచేసెదరు.

ఆంగ్లేయ వైద్యమును నాయుర్వేదవైద్య సత్సంప్రదాయ ముఖండు నపారమైనయనుభవము గల యాడాక్టరుగారి సలహా బడయగోరువారు.

ఉదయం 7-8-30 వరకు 84 పెంకటరంగస్థిశిక్షి త్రిప్పికేను.

,, 9-11 గం వరకు. 114 ఆదియప్ప నాయకరు వీధి సాయంకాలం 4-30-6 గంవరకు 82 తూర్పుమాడవీధి మైలాపూరు

ఈ స్థలములందు సమావేశముకావచ్చును. సకలజనులభ మగునటుల సలహాజా నిర్ణయింపబడును. వై మహావిద్యాపీఠ పోషణకై విక్రయింపబడుచివ్వవచ్చును.

యోహామణిభూషా.

పురుషులకు నడివయసునం దనేక కారణములవలన కలిగిన బడలికలు, నిద్రయము పలచనలు స్త్రీపురుషులము మున్నగు దోషముల నీమందువలన నివారణమగును. అంగమును జిగిబిగువు లుంతులకు మిగిలి దృఢగాత్రులయి పిర్వనంతులగుట కీమం దుకంటె సులభోపాయము లేదు.

స్త్రీలకు లేజవ్వనమున గలుగు చీరలు విడచి, ముట్టు నొప్పి, నెల తెచ్చుతల్లగుట, గర్భము నిలువకుండుట, ప్రసవ బాధలు మున్నగునవి నీయోహామణిభూష పోషణచక్కి దనము చిక్కదనము నవక మంతకంటె తరుగక పెరుగనట్లుచేసి సులభప్రసవపూర్వక సుందరనందనోత్పాదక మగును.

చౌకలో సిద్ధావధము డబ్బా రు 1-8-0.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— “యోహామణి భూషాల ఆఫీసు తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

గుహాచీనత్వము.

మధుమేహము మరుదరిని మీ కెవరు చెప్పిరి?

మధుమేహమునకు గుహాచీనత్వ మెత్తినందు. ఇది మహారసాయనము. ఇది జ్వరములకు తరుణ పురాణజ్వరములకు పాండుకామిలకు, నీగుహాచీనత్వము సంస్కృత గ్రంథముల ను, యునానీగ్రంథములను మిక్కిలి సేమగాంచినది. వైద్యుల నేర్పుకొలది మాప్రశస్తమైన గుహాచీనత్వము సమస్తమైన వ్యాధులను మాన్యును. మధుమేహమున కియ్యది మేటినుండు. నే వింది, తెలియుదు. తులం రు 30-0

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను “గుహాచీ దిహో” తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

సమస్తమైన వ్యాధులకు ప్రశస్తమైన చికిత్స

సకలమైన రోగములకు వివరములు వ్రాసిపంపిన, సరస మయిన దివ్యోషధములు, సలహాలు, చికిత్సావిధానములు బ పాటాద్యారా పంపబడును. స్వయముగా సాన్నిధ్యమున చికిత్స గోరువారు ముందు తెలియబరచిన సౌకర్యములు కలిగింప బడును.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— (1552)

ఆయుర్వేదవైద్య, దండు పార్థసారథి.

దుర్గామెడికల్ హాలు తి. శ్రీ త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

వకటన

విశోధిని-కర్త. తల్లానగడ మార్కెట్ నాయకరావుగారు ధర రు 0-12-0

వేమలత-కర్త కావ్యవిధి చెలికాని లచ్చారావుగారు ధర రు 0-12-0

ఇవి విద్యా శాఖాధికారులచే, యూటర్ మీడియేట్ వరకుల 1925-1926 నాటి లకు నియ మింపబడినవి. వలయువాడు:— మేనేజరు, శ్రీరామలింగం ప్రెస్ చిత్రాడ, పాతపరం. (గోదావరిజిల్లా) (557)

మలకోశము, మెదడు చల్లదనముగా

నున్నచో ఏవ్యాధియైనను వచ్చునను భయములేక ఉండవచ్చును.

మలకోశము, మెదడు చల్లదనముగానున్న ఏవ్యాధియైనను నిర్భయముగానుండవచ్చును. ఇదియే శాస్త్రములందు చెప్పబడియున్నది. ఈపద్ధతిని అవలంబించు వారికి ఏవ్యాధియైనను, క్రమముగా రాబిన్నప్పుడు "పేటెంటు" బాగ్గిని వాడిన ఉదరమును చల్లగాను, మలకోశమును కుద్రముగాను ఉంచుచు, జ్వరమును రానీయదు. మలకోశము కుద్రముగాను, చల్లదనముగానున్నప్పుడు మెదడు చల్లముగానే యుండును. అతీర్చి, జ్వరము, రుల వొప్పి మొదలగునవి వచ్చుననిభయములేదు. వైద్యులు కవిరాజులు దానిని ఉపయోగించుటలన్నియు ఎప్పుడును శిఫార్సు చేయుచున్నారు. దానిచేరిగిన మంచులు మలముబట్టి. రాబిన్నప్పుడు "పేటెంటు" బాగ్గి కంటెను కుద్రమైవట్టియు, తేలికయైన ఆహారము లేదని వైద్యులు, కవిరాజులే అంగీకరించియున్నారు. లోగులు, ఆరోగ్యవంతులు, మనశివారు వచుస్సువారు మొదలగునూ రందరును (దీనిని ఎప్పుడును ఉపయోగించవలెను.)

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నొప్పులకు మంచుమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇది ఇప్పుడెప్పుడు తమ గురువును క్రొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పోటులు, బెణుకులు, మొదలగు బాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మమునైన రాచిన లోపలకి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు క్షయము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందు కరిరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి కిధిలపదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిమాపులో దొరకును

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు

బొంబాయి

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు ప్రచారము

మదరాసు జిల్లా తమిళ ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘముల పక్షమున తిరువట్టికేరం పేటలోని జానా బాచాసాహెబు విధిలో నిన్ను సాయంకాలము ఒక మహాసభ జరిగెను. రాగల మనసి పత ఎన్నికలలో కాశీం ఆలీసాహెబుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకై ఈసభ యుద్దేశించబడెను. రిటైర్డు సబ్ జడ్జి టి.ఎ. సరసింహాచారిగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి.

ప్రారంభమున శ్రీమత్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉన్యసింఛిరి. స్థానిక స్వపరిపాలన మన బూటకమని ఈపాటికి మీ కెల్లరకును తెలిసియే యుండును. ప్రజల భావములకు తగినట్లు స్థానిక సంఘములను నిలువ చేయవలసియున్నది. ఇంత కాలమున కార్పొరేషనునందు సభ్యులు తమ యిచ్చవచ్చిన నొప్పున ప్రవర్తించుచుండిరేగాని తృప్తికరమగు పనిచేయియు నిర్వహించుటలేదు. ఇందువలన రేటుపేయగల నష్టముగలుగుటయేగాక జాతీయాభివృద్ధికి గూడ ప్రకటగలిగినది. ఇట్టియవస్థలమును రూపుమాపి నగరవాస్తవ్యులకు శాశ్వతమును గలుగజేసి నగరము సభివృద్ధికి దెచ్చుటకై కార్పొరేషను స్వాధీనము చేసికొనవలెనని కాంగ్రెసువారము మేము కోరుచున్నాము. ప్రస్తుతపు కాన్సిలరులు మనవిశ్వాసమును కోల్పోయిరి. అట్టివానిని తొలగించి కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులనే ఎన్నుకొనవలెను. ఈడివిజను ఈడివిజను కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి కాశీం ఆలీసాహెబుగారు. ఈడివిజను వోటరు లెల్లరు ఆతనినే ఎన్నుకొనవలెనని ఉపన్యాసముడు గోరెను.

పి. ఎం. ఆంకేశ్వలు నాయకరుగారు కాశీం ఆలీగారి నే ఎన్నుకొనవలెనని బ్రబోధించిరి.

తాము ప్రజాభివృద్ధికై ప్రజాకోర్కెల ననుసరించి యే పాటుపడెద మనియు ప్రజలెప్పుడు తమకు రాజీనామానీయు మని కోరుదుకో అప్పుడు రాజీనామా నొసంగెదమనియు కాశీం ఆలీగారు చెప్పిరి.

అగ్రాసవాధి పతిగారుగూడ మాటలాడిరి. ఈలోపుగ వ్యవధికముగ కుసీనందున, సభ మొదలుతలించినంతటికన్న వేగముగ ముగిసెను.

థిర్థిలో మతకలహములు

అల్లగులుజరుగలేదు

22 వ తేదీని అల్లగులేమియును జరుగలేదు. వారీను విచారాలు జరుగుచున్నవి. 21 మంది యింకను చెరపాలలలో నున్నారు అని పోలీసునూపర్నెంటు ప్రకటించెను. (ఆ.ప్రె.)

భారతవాణిజ్య నౌకాసంఘ

నివేదికము

బొంబాయి అభిప్రాయములు

బొంబాయి జూలై 22:— భారతవాణిజ్య నౌకాసంఘ నివేదికము బొంబాయిలోని వర్తకులలోను ఓడలవారిలోను కొద్దిపాటి గల్లంతును పుట్టించెను. హిందూదేశమునకు జాతీయ వాణిజ్యనౌకాసంఘ మొకటి యుండుట అవసరమని యిండియా దొరతనమువారు గుర్తించిరియు అట్టియవసరమును కమిటీవారుకూడ ఆమోదించిరియు గుజరాతీపత్రికలు సంకల్పిని దెలుపుచున్నవి. కాని భారతీయులకే చెంది భారతీయులకు ననే నడువబడుచున్న ఓడలద్వారా హిందూదేశముయొక్క సముద్రతీరవ్యాపారము నడుపుట 25 యేండ్లవరకు నిలిపివేయవలయునను శిఫారసులవలన అభివృద్ధిచాల నిలకడపాద జరుగునదిగా నెంచబడుచున్నది. భారతదేశవిషయములో శోకకృము కలిగించుకొని భారతీయులక్షేమములకు తృప్తిని కలిగింపజాలనటువంటి లైసింగింగు ఆఫీసరునూచించిన ఢిల్లీరెవీన్లు మొదలగువిషయములలో పరిష్కారమును శిఫారసు చేసినందువలన తాను చేయవలసిన పనియంతయు చేయలేదని కమిటీచై నింప మోపబడుచున్నది. సముద్రవ్యాపారములో భారతవాణిజ్య నౌకాభివృద్ధి విషయమై కమిటీవారు విచారింపజాలనందుకు ఫ్రైలు. బ్రోకరులతో సహా యిండియాక్షేమము గోతవారెవరును సంతుష్టి పొందినట్లు కనబడుటలేదు.

యూరోపియనుల అభిప్రాయము అనేకవిధములుగా నున్నట్లు కనబడుచున్నది. బ్రిటిషు ఓడలక్షేమమును విచారించు వారు భారతవాణిజ్య నౌకాభివృద్ధి యగునప్పటికి పరిస్థితు తెంతయో మార్పుచెందవలెను గదాయని యానివేదికమును ఒక తమాషాగా చూచుచున్నారు. ఈసంబంధమున భారతీయుల వాగ్దానభంగము నెదుర్కొన గోరరేని ప్రభుత్వమువారు యా శిఫారసులనుగురించిగట్టిగా పనిచేయవలెనని కొలదిమంది స్వతంత్రులైన యూరసియనులు తలచుచున్నారు.

భారతదేశములోని ఓడలవారు సముద్రతీరవ్యాపారమును చాలకాలమువరకు నిలిపివేయుటవలన నిరాశచెందినప్పటికి కమిటీవారియొక్క ముఖ్యమైనశిఫారసులతో సంతుష్టిని పొంది యున్నారు.

శావికాశిక్షవిషయమై కమిటీ వారిశిఫారసులను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింతునని ఆశగా నున్నది. (ఆ.ప్రె.)

అనీవిసెంటు గోల్డెనుజూబిల్:— ఈ ఉత్సవము అహమదాబాదులో దివ్యజ్ఞానసమాజభవనమున నిన్న జరిగితిది. (ఆ.ప్రె.)

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

సరిగానే యున్నది

సెప్టెంబరు నెలలో దేశసంచారము ప్రారంభమగును

మహాత్ముని పలువురువచ్చి సందర్శించుచుందురు

మహాత్మున కారోగ్యము బాగుగానున్నది. పగలంతయును పనిచేయుచునే యుండురు. మహాత్ముని పలువురు స్వదేశీయులును దూరదేశీయులనుండివచ్చిన విదేశీయులునుగూడ మహాత్ముని పరివేష్టించియుండురు. మహాత్ముడు ఆగస్టునెలలో బయలుదేరడు గాని సెప్టెంబరునెల మొదటివారమున దేశసంచారమునకు బయలుదేరును. మొదట సింధుదేశమునకే వైశేదరని తెలియుచున్నది. ఆగస్టునెల 1, 2, 3 తేదీలలో అహమదాబాదులో జరుగగల జాతీయవిద్యామహాసభకు మహాత్ముడగ్యతవహించును. (హిందూ)

మహారాజరాజశ్రీ

రేవల్ల డి||ము|| కోర్టువారి

నముఖమునకు

O. S. 565-21

వేలంనాయిదా 80-8-24

వాది:—యల్లంరాజు వెంకటసుబ్బారావు.

ప్రతివాది:—భట్టిప్రోలు వేంకటసుబ్రహ్మయ్యం.

వాదితరపున దాఖలుచేసిన షెడ్యూలు

గుంటూరు డి|| భట్టిప్రోలు సబు డి||లో చేరిన భట్టిప్రోలుగ్రామములోని ప్రతివాదితాలూకు జప్తుఅయినటుంటిన్ని వేలంకావలసిన ఆస్తివివరం.

తూర్పు భట్టిప్రోలు నిర్మల యజ్ఞన్నారాయణగారి భార్య బాపమ్మగారి గోడపాడ్లు X 28 లు దక్షిణం వున్నది భావి X 5 లు తిరిగి తూర్పు డిల్టో X 5 లు తిరిగి దక్షిణం తూనుగుట్ల వెంకట్రామయ్య గోడపాడ్లు X 17 లు పడమర సర్కారుబజారు X 30 లు వుత్తరం గల్లిబాబారు X 21 లు యీపాడ్లుభుద్య చతురం X 555 లు స్రళమున్నా యిందులో కట్టియున్న 14 1/4 మాడునా పెంతుటిల్లును తూర్పు పంచిపాళి యున్నా యీఅస్తిని 1924 వ సంవత్సరము ఆగస్టునెల 30 వ తేదివాడు వేలంవేయించవలయును.

బి. వెం. సుబ్రహ్మణ్యం

జూలై 22-7-24.

18.7-24 సహాయకార్యదళి

వ ర ద లు

తిరుచనాపల్లి

వరదలు 3 అడుగులు తగ్గినవి

ధాన్యపుధరలు పెరిగినవి

త్రాగుటకు మంచి నీరు కొరత కలరావులున్నవి

తిరుచనాపల్లి, జూలై 23:- వరదలు 3 అడుగులు తగ్గినవి. వట్టిబండ్లు యిసుకసందులను తీసికొని శ్రీరంగము గోడ్డువరకు పోవుచున్నది. కావేరీతలలో ఒక అరంగుల మువ్వలన్న ఒక చీటిక కనబడుటచే చాల భయముకలిగినది. కాని వంతెన నిలువచున్నది. శ్రీరంగపట్టణమునకు భయములేదు. మందరకొండలో కొయిల వద్ద గండియేర్పడుటచే చెన్నపురి నుండివచ్చు నీరు మెయిలున్నది ఎక్కువగా పోవుచున్నది. మునాదు తిరుచనాపల్లి జంక్షనునందాచున్నది. మెయిలు 120 నిమిషములు అలస్యముగా వచ్చినది. నిన్న మాయవరం పియాల్ మధ్య గండియేర్పడుటవలన తపాలను పంపుటకు పీలులేకపోయినది. ఈగోడ్డునుండి పోవుబండ్లు కులితలై నడక పోవుచున్నది. ఒడ్డుననున్న కొన్ని గ్రామములలో కొందరు చనిపోయినట్లు వదంతులు కలవు. ఈ గోడ్డు తో ను మ ర రా ను తోను తిరుచనాపల్లికి ఉత్తరముననున్న తాలూకాలన్నిటి తోను సంబంధము తెలిపియినది. కావేరీతల దగ్గరనున్న కొలతలో 14 అడుగులు కనబడుచున్నది. శ్రీరంగము సురక్షితముగా నున్నది.

ధాన్యము యొక్కయు అపరిమితుల యొక్కయు ధరలు పెరిగినవి. చిన్నమునుగ్రామే 22 రూపాయలనుండి 25 రూపాయలవరకు అమ్ముచున్నది. కపాసోపశంవద్ద మహమ్మదీయులు నివసించు ప్రదేశమునుండి 12 మందికి కలరాతగిలినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. త్రాగుటకు మంచి నీరు దొరకకపోవుటచే యిందుకు కారణమై యుండవచ్చును. వర్షకు లింకను అన్నదానము చేయుచున్న యున్నారు. (అ.ప్రె.)

* * * *

మధుర

వేగినదికి వరదలు పూర్తిగావచ్చినవి.

మధుర, జూలై 23:- ఈ సాయంకాలము నుండి వేగినది పూర్తిగా వచ్చుచున్నది. నీరు క్రమక్రమముగా పట్టణము లోనికి పారుచున్నది. రాత్రికి యింకను నీరు పోవుచు నని భయపడుచున్నారు. పట్టణమంతయు గందరగోళముగా నున్నది. అనుప్పనాడీ ప్రవాహము పొంగిపోవుచున్నది. ఈ ప్రవాహములోనుండి మనిషిగరం పాన్నాగరము గ్రామముల లోనికి నీరువచ్చినది. చిన్నచిన్నగుడి నెలు చాలపోయినవి. చాల నష్టముకలిగినది. ఉత్తరపు పోలీసుస్టేషనువారు యీ రాత్రికి యింకను వరదలు రావచ్చునని ప్రజలకు మందరింపుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

ఒకప్లాంటరు కొట్టుకొనిపోవుట

కొలుమాను రైల్వేవంతెనయొక్క ఉత్తరపుగట్టు 60 అడుగులు కొట్టుకొనిపోయెను

మధుర, జూలై 23:- చిన్నట్టు అనే పేరుగల హైరేంజి ప్లాంటరుకు చెందినములక్రిందట మోటారువీధి పక్కమున వల్లదలచి అది అపాశ్యముగా కనబడుటచే కాలినడకను బయలుదేరి అత్యవస్థపెట్టెను. అపాయము జరిగియుండునని తెలిచి వానిని బెడకెచ్చుటకు కొంతమంది బయలుదేరి వెదకుచున్నారు.

పియ విదగ్గర కొలుమానువీధివచ్చు రైలు వంతెన యొక్క ఉత్తరపుగట్టు 60 అడుగులవరకు పూర్తిగాకొట్టుకొని పోయెను. మన్నాడుగిడి నిడమంగలం మధ్యనున్న యిసుపదారికి చాల భయముగానున్నది. (అ.ప్రె.)

* * * *

వేగిలో నీరు తగ్గుచున్నది

మధుర, జూలై 24:- అనుప్పనాడీ ప్రవాహములోని నీరు పట్టణములోని కొన్ని భాగములలోనికి వచ్చుటవలన వేగినది లో నీరుతగ్గిపోయినది. కొన్నిగుడినెలు కూలిపోయినవి. ఈ

యందునునుండి వాతావరణముకూడ నిర్మలముగా నున్నది. ఉత్తరపుష్పేషన్ పోలీసువారు పదియొక్కయు ప్రవాహము యొక్కయు కట్టలను రాత్రియంతయు కాపాడిరి. (అ.ప్రె.)

చెన్నపురివార్త-వరదలు హెచ్చినవి

జూలై 24 (ఉదయం 10 గంటలు) అనంతపురం వైద్యశాల కోయిల వద్ద వరదలు హెచ్చినవియు, ఆవరదలవలన 170-171 మైళ్లలో ఒక మైలుమార్గము వరకును యిసుపదారి అపాయకరమైన స్థితిలోనున్నదనియు చెన్నపురికివచ్చిన వార్త తెలుపుచున్నది. (అ.ప్రె.)

* * * *

దక్షిణయిండియా తపాలు

ఈగోడ్డు - బ్రిటిషుమార్గముగు డా వచ్చును

తపాలను ఒకదనినుండి మరియొకరై ప్రకు శేరవేయుటకు పీలులేకపోవుటవలన దక్షిణయిండియా సిలోను తపాలన్నియు ఈగోడ్డు బ్రిటిషుమార్గముగుండా పోవును. కులితలై తిరుచనాపల్లికిపోవు తపాలు మనపరై గుండా మోటారులవీధి తీసికొని పోవుచును. ప్రాగ్నయన్న 1200 తపాలసంఖలు శేడు మెట్టు పాలయం మెయిలువీధి యాగోడ్డుకు పంపబడెను. మెయిలు బండిలో యెక్కువమంది పనిచేసిరి. మదరాసుకు దక్షిణయిండియా సిలోనుతపాలు రేపటినుండియు నీక్రొత్తమార్గముగుండా వచ్చును.

సిన్హారండి ప్రభుత్వసమాచారము

సిన్హ, జూలై 23:- గడచిన వారములో మొదటిదినములందు అసాధారణమైన వర్షము ఎడతెరిపిలేకుండా కురియుటచేత తిరుచనాపల్లి కొచ్చిన సంస్థానములలో స్థూలు ప్రదేశములందు యిదివర కెన్న డెరుగని వరదలు వచ్చినవని తెలియుచున్నది. మెంకోటా క్వీలాను రైల్వే అనేకచోట్ల పోయినది. ఒకదనినుండి మరియొకదనికి గొనిపోవుటకు సాధ్యముకాదు. కొయంబత్తూరు దగ్గర నున్న మన్నాడుకు 15 మైళ్లలోగల వంతెనలన్నియు కొట్టుకొని పోయినవి. మన్నాడు బజారు సంస్థానపు భవనములకును కూలీలైనుటకు చాలనష్టము వచ్చినది. ఇచ్చట 110 మనుష్యులును చాలపశువులును పోయినట్లు తెలియుచున్నది. ఒకయూరపియను ప్లాంటరుతో సహా పెక్కుమందికి అపాయము కలిగినది. కొచ్చిన్ రైల్వేలోనున్న పోరనూరు వంతెన కొంతవరకు పోయినది. ఇంకా అనేకచోట్ల గండ్లు ఏర్పడినవి. సంస్థానములో అనేకగోడ్డు నీటిలోనున్నవి. (అ.ప్రె.)

* * * *

తిరుచూరు లంకవలెనున్నది

వరదలచే చుట్టబడి తిరుచూరు లంకవలెనున్నది. పాడివంటుకు అపారమగు నష్టముకలిగినది. కొచ్చిన్ సంస్థానములో ప్రాణమునష్టము కలుగనట్లు తెలియుచున్నది. (అ.ప్రె.)

* * * *

మదరాసు ప్రభుత్వవార్తలు

ఉదక మండలము, జూలై 23:- ఇంతవరకు వరదలను గురించి ప్రభుత్వమువారికి కొయంబత్తూరు, తిరుచినాపల్లి, తంబావూరు, నేలంజిల్లావలండియే తెలిపినవార్తలు వచ్చినవి. ఈవార్తలు యీనెల 16 తేదీనుండి వచ్చుటకు మొదలుపెట్టినవి. కాని గడచిన రెండుదినములలో పరిశీలనలెట్లున్నచో వార్తలురాతేను. (అ.ప్రె.)

* * * *

కొయంబత్తూరునుండివచ్చిన తెలి:- భవానీ కావేరీ నదులు వరదలలో నున్నవని తెలుపుచున్నది. 900 యిండ్లు నాశనమైనవనియు 2000 మందికి యిండ్లులేవనియు, రు 40,000 ఆస్తివస్త్రమైనదనియు తెలియుచున్నది.

* * * *

తిరుచనాపల్లినుండి వచ్చిన తెలి:- కావేరీ అనేకచోట్ల తగినదనియు తిరుచనాపల్లి దగ్గరకూడ తగినదనియు 20 యెండ్లలోగా యిట్టివరద లెన్నడును రాలేదనియు తెలుపుచున్నది. తిరుచనాపల్లి పట్టణములో కొంతభాగము నీటిమీదనే వేరై యున్నది. 700 మంది యిండ్లులేక యున్నారు.

* * * *

బర్మావరదలు

రంగూను, జూలై 23:- లాషికాఖై శంకతా క్యా క్విస్టేషనులమధ్య 488.17 మైలువద్ద యేర్పడిన గండి సరిచేయబడినది. నిన్నుచుధ్యాన్నాను (22 తేదీ) 2.30 నిమిషములనుండి బండ్లు సరాసరిపోవుచున్నవి. (అ.ప్రె.)

కొలుమాను వంతెన నాశనమైనది. కావేరీవంతెన బీటుక యిచ్చినది

తంజావూరు

వార్తలు 1896 సంవత్సరమునుండి కావేరీ డెల్టాలో యిట్టి వరదలెన్నడును రాలేదని తెలుపుచున్నవి. కొలుమాను కావేరీకట్టలను యింకాయితర సదులకట్టలను అనేకచోట్ల తగ్గినవి. కొన్నిచోట్ల గండ్లు పూడ్చబడెనుగాని కొన్నిచోట్ల స్వాధీనము కాకపోవుటచే అట్టివనిని చేసులేదు. నీరుతగ్గినకాని చేయుటకు పీలుండదు. తిరుచెంగోడు నామకాలు తాలూకాలలో కావేరీవరదలు వచ్చినవనియు నష్టమెంతవచ్చినది తెలియలేదనియు వార్తలు చెప్పుచున్నవి. వరదలు తగ్గిపోవుచున్నవి.

పెరియారు ముఖ్యదాము సురక్షితముగా నున్నదని మధురనుండి వచ్చిన ఒకతెలివార్త చెప్పుచున్నది. కాని ఆదాము కువెళ్లగోడ్డు రెండువైళ్లవరకు పోయినది.

తిరుచనాపల్లినుండి 22 వ తేదీతో వచ్చినకడపటి తంతి వార్త కావేరీలో నీరుతగ్గుచున్నదనియు వంతెనయింకను నిలిచి యేయున్నదనియు తెలుపుచున్నది.

ఏజిల్లాలోనుకూడ ప్రాణనష్టముకలిగినట్లు తెలియలేదు. (అ.ప్రె.)

* * * *

కావేరీలో ఒకఅడుగు నీరు తిరిగివచ్చినది

కావేరీవంతెనలోనున్న బీటుక 9 అడుగులున్నది

తిరుచనాపల్లి, జూలై 24:- భవానీ వరతలవలన కావేరీలో నీరు ఒకఅడుగు హెచ్చినది. కొల్లెగో లువద్ద కావేరీ ఒక అడుగు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. కావేరీ వంతెనలోనున్న బీటుక 9 అడుగుల పొడుగున్నది. ఉద్యోగిగ్గులు దానిని రక్షించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. మురుంగపేట వద్దనున్న పెద్దగండి అసభరముగా 80 నేలరూపాయల ఖర్చుతో పూడ్చబడునని తెలియుచున్నది. వరదలవలన అపాయస్థితిలోనున్న పెరియారు ప్రాజెక్టువద్దకు నూపరిం టెండింగ యింజనీరు పోవుచున్నాడు. (అ.ప్రె.)

కూనూరు

కూనూరు, జూలై 23:- రైల్వేస్టేషనువద్ద లెక్కప్రకారము గతరాత్రి వర్షము 98 సెంటులు. ఉదయము ఒక్కగంటవచ్చునని మంతెయు వర్షముకురియుమనే యున్నది. వాతావరణము ఆలోగ్యముగాలేదు.

తపాల అలస్యము

వైకారావద్ద వరదకారణముచే తపాలు అలస్యమగుచున్నవని పోస్టుఆఫీసు యిన స్పెక్టరు వైనాడులో ప్రయాణముచేయుచున్నాడు. వైకారావద్ద పోస్టుఆఫీసుకు ఇర్దుమలవలన నష్టముకలుగుటచే అపొస్టు ఆఫీసు ప్రభజులుగారి ఎన్ట్రేటులోనికి మార్చబడినది. తపాలు గొనిపోవువారు రాత్రివేళపోవుటకు నిరాకరించుటచే వైనాడు తపాలు అలస్యముగా వచ్చుచున్నది.

పగ్గముల సహాయమున తపాలను శేరవేయుట

మండలీ శుర దగ్గర వంతెన కొట్టుకొని పోవుటచే ఒక ప్లాంటరు పగ్గములవ్వారా తపాలను శేరవేయుటకు ఏర్పాటులను గావించియున్నాడు.

వర్షములచే నొట్టుపాలయమునుండి సరకుల నమ్మువారు రాకపోవుటచే నిన్నటి సంతలో అవారపదార్థముల ధరలు చాల హెచ్చుగా నున్నవి. (అ.ప్రె.)

రైళ్ల రాకపోకలు

చిదంబరము అనంతపుర మధ్య గండ్లు యేర్పడుటచే సరాసరిపోవు సెం, 1,2,3,4,5,6,25,26 రైలుబండ్లు తీసివేయబడినవి. తిరిగి తెలియజేయువరకు క్రింద చెప్పబడిన ప్రకారము యీరైలుబండ్లు యీసమయములయందు నడచును.

ఈరైలుబండ్లు అన్ని స్టేషనులలోను నిలుచును. ముఖ్యమైన స్టేషనుల గురించి మాత్రము చెప్పబడినది.

ప్రస్తుతము చిదంబరము అనంతపుర మధ్య ఏవిదమై సహమానులనుగాని శేరవేయుటకు సాధ్యముకాదు.

మదరాసు శుబర్బన్ రైలుబండ్లు మామూలుగానే నడుచును.

* * * *

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-3 రు. 0-8-0

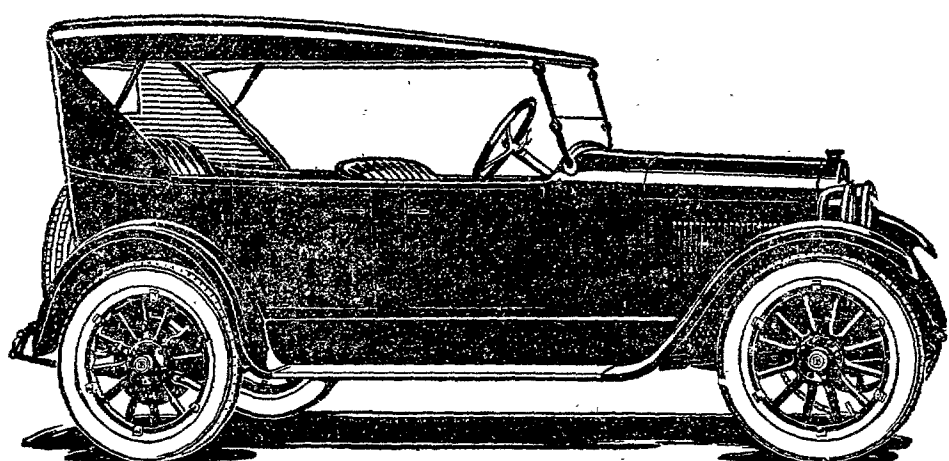
రాత్రి యొకమాత్రను నేనించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములుకాగలవు. వికాము వైద్యములేదు శివోముచేర్చబడలేదు అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

బురదనీళ్లు ఉండుచోట్లలో కూడ

ఓవర్లాండు-91 బాగంగా పోవును-ఏల

- (1) ఇంజను పెద్దది. దానికిగల మాగ్నెటోకు అధికశక్తిగలదు. చాలా ఎత్తులోనుండును. (భూమినుండి కిక్కిరింపులు ఎత్తుగలది.)
- (2) నూనెచే నడుపు బడునున్న క్లచ్ మూయబడియుండును. నీళ్లు లేక బురదవలన దానికేలాటి చెటుపు కలుగదు.
- (3) మూడు స్పింగులు ఉండుటవలన చక్రమును నిలుపుటకు మిక్కిలి అనుకూలముగా నుండును.
- (4) వెనుక ప్రక్కయుండు ఇరుసు గట్టిగానుండుటచే పల్లపు భాగములందు పోవునప్పుడు అపాయములన్నియు తప్పిపోవును.
- (5) బాడి స్టీలు ఎనామెలుతో చేయబడినది. మెత్తలు, జాలరులు, స్టీలు మొదలగునవి వేటుగాతీసి శుద్ధముచేయుటకును, ఎండబెట్టుటకును వీలుగానుండును.
- (6) బండిసామానులన్నియు చేరి మొత్తముమీద మిక్కిలి తేలికగా నుండుట మిక్కిలి విశేష విషయము.
- (7) మితవ్యయమునకు, నమ్మకమునకు దీనికి సమానమైన దేదియులేదు.

ఇప్పుడే ఓవర్లాండుకు ఆర్డరును పంపుడు - తక్షణమే యివ్వబడును.

బ్లాకు ఎనామెల్, మాగ్నెటో,
5 పెద్దకార్డు టైరులు, ట్యూబులుతో
సహా ధర రూ. 3400
ఫ్యాక్టరీ (బాటరీ) మాడల్
ధర రూ. 3150

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్, మదరాసు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్. కార్వరు అండు కో., ఢిల్లీ అండు కో., జ్యో ఓక్సు.
జెంగుళూరు. తిరుచనాపల్లి. కోయంబుత్తూరు. ఉదకమండలం.

ఎగువను చూడండి

మద్రాసు-చిదంబరము	చిదంబరము-మద్రాసు	చిదంబరము-మద్రాసు
1 వ ప్యాసింజరు సెట్	8 వ ప్యాసింజరు సెట్	4 వ ప్యాసింజరు సెట్
2 వ ప్యాసింజరు సెట్	9 వ ప్యాసింజరు సెట్	5 వ ప్యాసింజరు సెట్
3 వ ప్యాసింజరు సెట్	10 వ ప్యాసింజరు సెట్	6 వ ప్యాసింజరు సెట్
4 వ ప్యాసింజరు సెట్	11 వ ప్యాసింజరు సెట్	7 వ ప్యాసింజరు సెట్
5 వ ప్యాసింజరు సెట్	12 వ ప్యాసింజరు సెట్	8 వ ప్యాసింజరు సెట్
6 వ ప్యాసింజరు సెట్	13 వ ప్యాసింజరు సెట్	9 వ ప్యాసింజరు సెట్
7 వ ప్యాసింజరు సెట్	14 వ ప్యాసింజరు సెట్	10 వ ప్యాసింజరు సెట్
8 వ ప్యాసింజరు సెట్	15 వ ప్యాసింజరు సెట్	11 వ ప్యాసింజరు సెట్
9 వ ప్యాసింజరు సెట్	16 వ ప్యాసింజరు సెట్	12 వ ప్యాసింజరు సెట్
10 వ ప్యాసింజరు సెట్	17 వ ప్యాసింజరు సెట్	13 వ ప్యాసింజరు సెట్
11 వ ప్యాసింజరు సెట్	18 వ ప్యాసింజరు సెట్	14 వ ప్యాసింజరు సెట్
12 వ ప్యాసింజరు సెట్	19 వ ప్యాసింజరు సెట్	15 వ ప్యాసింజరు సెట్
13 వ ప్యాసింజరు సెట్	20 వ ప్యాసింజరు సెట్	16 వ ప్యాసింజరు సెట్
14 వ ప్యాసింజరు సెట్	21 వ ప్యాసింజరు సెట్	17 వ ప్యాసింజరు సెట్
15 వ ప్యాసింజరు సెట్	22 వ ప్యాసింజరు సెట్	18 వ ప్యాసింజరు సెట్
16 వ ప్యాసింజరు సెట్	23 వ ప్యాసింజరు సెట్	19 వ ప్యాసింజరు సెట్
17 వ ప్యాసింజరు సెట్	24 వ ప్యాసింజరు సెట్	20 వ ప్యాసింజరు సెట్
18 వ ప్యాసింజరు సెట్	25 వ ప్యాసింజరు సెట్	21 వ ప్యాసింజరు సెట్
19 వ ప్యాసింజరు సెట్	26 వ ప్యాసింజరు సెట్	22 వ ప్యాసింజరు సెట్
20 వ ప్యాసింజరు సెట్	27 వ ప్యాసింజరు సెట్	23 వ ప్యాసింజరు సెట్
21 వ ప్యాసింజరు సెట్	28 వ ప్యాసింజరు సెట్	24 వ ప్యాసింజరు సెట్
22 వ ప్యాసింజరు సెట్	29 వ ప్యాసింజరు సెట్	25 వ ప్యాసింజరు సెట్
23 వ ప్యాసింజరు సెట్	30 వ ప్యాసింజరు సెట్	26 వ ప్యాసింజరు సెట్
24 వ ప్యాసింజరు సెట్	31 వ ప్యాసింజరు సెట్	27 వ ప్యాసింజరు సెట్
25 వ ప్యాసింజరు సెట్	32 వ ప్యాసింజరు సెట్	28 వ ప్యాసింజరు సెట్
26 వ ప్యాసింజరు సెట్	33 వ ప్యాసింజరు సెట్	29 వ ప్యాసింజరు సెట్
27 వ ప్యాసింజరు సెట్	34 వ ప్యాసింజరు సెట్	30 వ ప్యాసింజరు సెట్
28 వ ప్యాసింజరు సెట్	35 వ ప్యాసింజరు సెట్	31 వ ప్యాసింజరు సెట్
29 వ ప్యాసింజరు సెట్	36 వ ప్యాసింజరు సెట్	32 వ ప్యాసింజరు సెట్
30 వ ప్యాసింజరు సెట్	37 వ ప్యాసింజరు సెట్	33 వ ప్యాసింజరు సెట్
31 వ ప్యాసింజరు సెట్	38 వ ప్యాసింజరు సెట్	34 వ ప్యాసింజరు సెట్
32 వ ప్యాసింజరు సెట్	39 వ ప్యాసింజరు సెట్	35 వ ప్యాసింజరు సెట్
33 వ ప్యాసింజరు సెట్	40 వ ప్యాసింజరు సెట్	36 వ ప్యాసింజరు సెట్
34 వ ప్యాసింజరు సెట్	41 వ ప్యాసింజరు సెట్	37 వ ప్యాసింజరు సెట్
35 వ ప్యాసింజరు సెట్	42 వ ప్యాసింజరు సెట్	38 వ ప్యాసింజరు సెట్
36 వ ప్యాసింజరు సెట్	43 వ ప్యాసింజరు సెట్	39 వ ప్యాసింజరు సెట్
37 వ ప్యాసింజరు సెట్	44 వ ప్యాసింజరు సెట్	40 వ ప్యాసింజరు సెట్
38 వ ప్యాసింజరు సెట్	45 వ ప్యాసింజరు సెట్	41 వ ప్యాసింజరు సెట్
39 వ ప్యాసింజరు సెట్	46 వ ప్యాసింజరు సెట్	42 వ ప్యాసింజరు సెట్
40 వ ప్యాసింజరు సెట్	47 వ ప్యాసింజరు సెట్	43 వ ప్యాసింజరు సెట్
41 వ ప్యాసింజరు సెట్	48 వ ప్యాసింజరు సెట్	44 వ ప్యాసింజరు సెట్
42 వ ప్యాసింజరు సెట్	49 వ ప్యాసింజరు సెట్	45 వ ప్యాసింజరు సెట్
43 వ ప్యాసింజరు సెట్	50 వ ప్యాసింజరు సెట్	46 వ ప్యాసింజరు సెట్
44 వ ప్యాసింజరు సెట్	51 వ ప్యాసింజరు సెట్	47 వ ప్యాసింజరు సెట్
45 వ ప్యాసింజరు సెట్	52 వ ప్యాసింజరు సెట్	48 వ ప్యాసింజరు సెట్
46 వ ప్యాసింజరు సెట్	53 వ ప్యాసింజరు సెట్	49 వ ప్యాసింజరు సెట్
47 వ ప్యాసింజరు సెట్	54 వ ప్యాసింజరు సెట్	50 వ ప్యాసింజరు సెట్
48 వ ప్యాసింజరు సెట్	55 వ ప్యాసింజరు సెట్	51 వ ప్యాసింజరు సెట్
49 వ ప్యాసింజరు సెట్	56 వ ప్యాసింజరు సెట్	52 వ ప్యాసింజరు సెట్
50 వ ప్యాసింజరు సెట్	57 వ ప్యాసింజరు సెట్	53 వ ప్యాసింజరు సెట్
51 వ ప్యాసింజరు సెట్	58 వ ప్యాసింజరు సెట్	54 వ ప్యాసింజరు సెట్
52 వ ప్యాసింజరు సెట్	59 వ ప్యాసింజరు సెట్	55 వ ప్యాసింజరు సెట్
53 వ ప్యాసింజరు సెట్	60 వ ప్యాసింజరు సెట్	56 వ ప్యాసింజరు సెట్
54 వ ప్యాసింజరు సెట్	61 వ ప్యాసింజరు సెట్	57 వ ప్యాసింజరు సెట్
55 వ ప్యాసింజరు సెట్	62 వ ప్యాసింజరు సెట్	58 వ ప్యాసింజరు సెట్
56 వ ప్యాసింజరు సెట్	63 వ ప్యాసింజరు సెట్	59 వ ప్యాసింజరు సెట్
57 వ ప్యాసింజరు సెట్	64 వ ప్యాసింజరు సెట్	60 వ ప్యాసింజరు సెట్
58 వ ప్యాసింజరు సెట్	65 వ ప్యాసింజరు సెట్	61 వ ప్యాసింజరు సెట్
59 వ ప్యాసింజరు సెట్	66 వ ప్యాసింజరు సెట్	62 వ ప్యాసింజరు సెట్
60 వ ప్యాసింజరు సెట్	67 వ ప్యాసింజరు సెట్	63 వ ప్యాసింజరు సెట్
61 వ ప్యాసింజరు సెట్	68 వ ప్యాసింజరు సెట్	64 వ ప్యాసింజరు సెట్
62 వ ప్యాసింజరు సెట్	69 వ ప్యాసింజరు సెట్	65 వ ప్యాసింజరు సెట్
63 వ ప్యాసింజరు సెట్	70 వ ప్యాసింజరు సెట్	66 వ ప్యాసింజరు సెట్
64 వ ప్యాసింజరు సెట్	71 వ ప్యాసింజరు సెట్	67 వ ప్యాసింజరు సెట్
65 వ ప్యాసింజరు సెట్	72 వ ప్యాసింజరు సెట్	68 వ ప్యాసింజరు సెట్
66 వ ప్యాసింజరు సెట్	73 వ ప్యాసింజరు సెట్	69 వ ప్యాసింజరు సెట్
67 వ ప్యాసింజరు సెట్	74 వ ప్యాసింజరు సెట్	70 వ ప్యాసింజరు సెట్
68 వ ప్యాసింజరు సెట్	75 వ ప్యాసింజరు సెట్	71 వ ప్యాసింజరు సెట్
69 వ ప్యాసింజరు సెట్	76 వ ప్యాసింజరు సెట్	72 వ ప్యాసింజరు సెట్
70 వ ప్యాసింజరు సెట్	77 వ ప్యాసింజరు సెట్	73 వ ప్యాసింజరు సెట్
71 వ ప్యాసింజరు సెట్	78 వ ప్యాసింజరు సెట్	74 వ ప్యాసింజరు సెట్
72 వ ప్యాసింజరు సెట్	79 వ ప్యాసింజరు సెట్	75 వ ప్యాసింజరు సెట్
73 వ ప్యాసింజరు సెట్	80 వ ప్యాసింజరు సెట్	76 వ ప్యాసింజరు సెట్
74 వ ప్యాసింజరు సెట్	81 వ ప్యాసింజరు సెట్	77 వ ప్యాసింజరు సెట్
75 వ ప్యాసింజరు సెట్	82 వ ప్యాసింజరు సెట్	78 వ ప్యాసింజరు సెట్
76 వ ప్యాసింజరు సెట్	83 వ ప్యాసింజరు సెట్	79 వ ప్యాసింజరు సెట్
77 వ ప్యాసింజరు సెట్	84 వ ప్యాసింజరు సెట్	80 వ ప్యాసింజరు సెట్
78 వ ప్యాసింజరు సెట్	85 వ ప్యాసింజరు సెట్	81 వ ప్యాసింజరు సెట్
79 వ ప్యాసింజరు సెట్	86 వ ప్యాసింజరు సెట్	82 వ ప్యాసింజరు సెట్
80 వ ప్యాసింజరు సెట్	87 వ ప్యాసింజరు సెట్	83 వ ప్యాసింజరు సెట్
81 వ ప్యాసింజరు సెట్	88 వ ప్యాసింజరు సెట్	84 వ ప్యాసింజరు సెట్
82 వ ప్యాసింజరు సెట్	89 వ ప్యాసింజరు సెట్	85 వ ప్యాసింజరు సెట్
83 వ ప్యాసింజరు సెట్	90 వ ప్యాసింజరు సెట్	86 వ ప్యాసింజరు సెట్
84 వ ప్యాసింజరు సెట్	91 వ ప్యాసింజరు సెట్	87 వ ప్యాసింజరు సెట్
85 వ ప్యాసింజరు సెట్	92 వ ప్యాసింజరు సెట్	88 వ ప్యాసింజరు సెట్
86 వ ప్యాసింజరు సెట్	93 వ ప్యాసింజరు సెట్	89 వ ప్యాసింజరు సెట్
87 వ ప్యాసింజరు సెట్	94 వ ప్యాసింజరు సెట్	90 వ ప్యాసింజరు సెట్
88 వ ప్యాసింజరు సెట్	95 వ ప్యాసింజరు సెట్	91 వ ప్యాసింజరు సెట్
89 వ ప్యాసింజరు సెట్	96 వ ప్యాసింజరు సెట్	92 వ ప్యాసింజరు సెట్
90 వ ప్యాసింజరు సెట్	97 వ ప్యాసింజరు సెట్	93 వ ప్యాసింజరు సెట్
91 వ ప్యాసింజరు సెట్	98 వ ప్యాసింజరు సెట్	94 వ ప్యాసింజరు సెట్
92 వ ప్యాసింజరు సెట్	99 వ ప్యాసింజరు సెట్	95 వ ప్యాసింజరు సెట్
93 వ ప్యాసింజరు సెట్	100 వ ప్యాసింజరు సెట్	96 వ ప్యాసింజరు సెట్

ఇంజనూరు కొన్ని మైళ్లవరకు 7 టెల్లిగ్రాఫు స్తంభములు కొంతమంది మాలీలు రూపులేకుండా అవ్వవచ్చు. ఒక బాల బుబుడి రెండుచేపుల రాళ్లలోను బురదలోను చిక్కుకొనెను ఇరుసులవరకు బురదలో దూరుకొనిపోయినది. ఆర్కంత్వరైల్వే స్టేషను బురదతో నిండియున్నది. టెల్లిగ్రాఫు యేర్పాట్లు సరి చేయబడినవి.

రైల్వేహృదయములను సరిచేయుటకు యింకను రెండు నెల కాలముపట్టును.

ఇంకను పర్యటములు కంపించుచున్నవి. ఖాటుమీద గొప్పవర్షములు పరియుచున్నవి. (ఆ. ప్రె)

పోరనూరు ఎర్నాకులములమధ్య రెండు నెలల క్రితము రైళ్లుపోజాలవు

కాలికట్టు మంగుళూరులకు మనియార్డరు మొదలగునవి నిలిపివేయబడినవి

కావేరి భనానలలో నీరుపెచ్చుచున్నది

సేలం, జూలై 24:—పోరనూరు డివిజనుల నూప రైంటు యిట్లు చెప్పుచున్నాడు. ఒలవకోడు పోరనూరుల మధ్య 26 లేదీసుండి ఎగువ దిగువ మెయిల్స్ వడనుచు నాలుగు దినములవరకు యిచ్చుట యితరరైళ్లు నడునవు. పోరనూరు కాలికట్టుల మధ్య వచ్చే నెల 10 వ లేదీలోగాను పోరనూరు ఎర్నాకులముల మధ్య రెండు నెలలలోగాను రైలుబండ్లు నడువవు. పొళ్ళమైయెడల కొచ్చిన్ రైల్వేలో లోకలు రైలుబండ్లు నడుచును. మేంకోటా తేన్నాలై మధ్య ఒక నెలలోగా రైలు బండ్లు నడునవు విల్లిపురం తిరుచనాపల్లి మధ్య అనేకచోట్ల గచ్చు యేర్పడినవి. ఒలవకోడుకు ఆవల ప్రదేశములకు మెయిలు రాకపోకలుండునవు. కాలికట్టు మంగుళూరు ప్రాంతములకు

డిజిటల్ యిన్స్ట్రుమెంట్ల తపాలను, పార్సెల్సును, మనియార్డరులను మొదలగునవి పోజాలవు. కావేరి భనానలలో నీరు పెచ్చు చున్నది.

తిరుచనాపల్లి వంతెన యింకను నిలచియున్నది దానిని రక్షించుటకు తగిన ప్రయత్నములు నలుపబడుచున్నది

పెరియార్ నది మామూలుస్థితిలో నున్నది

ముఖ్యదామ అపాయస్థితిలో లేదు

ఉదకమండలము, 24 జూలై:— కావేరి వంతెన విషయమై తిరుచనాపల్లినుండి వచ్చినవార్తల వంతెన యింకను నిలిచి యున్నదని చెప్పుచున్నది. ఇర్రోగేషను ప్రధానయింజనీరు వంతెనను కాపాడుటకు ప్రతిప్రయత్నమును జేయుచున్నట్లు తిరుచనాపల్లి టెల్లిగ్రాఫువారితో తంతి సంభాషణచేసి యెప్పటి వార్తలప్పుడే తెలిసికొనుచున్నాడు. కనివినియెడలగని వరదలు వచ్చుటచేత వంతెనక్రిందనున్న పునాదిభావులు క్రమం గుటచేత రెండుఆర్చీలు వీటుకలిచ్చినవి. ఇంకనుక్రంగింప వలసిన కపాయము కలుగజేయకుండా కాపాడుటకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

పెరియార్ నది యొక్కస్థితి మామూలుగానున్నది. ముఖ్యదామ అపాయస్థితిలో నున్నదన్నవార్త అసత్యము. అది యెప్పుడును అపాయస్థితిలో లేదు. వేరువేరు జిల్లాలలో వరదల వలన యిర్రోగేషను పనులకు గల్గిననష్టమును తొలగించుటకు వరదలు తగినవెంటనే పని ప్రారంభింపబడును. (ఆ. ప్రె)

శర్ ఆర్ధరన్యాపు

మాస్టాఖయిదీల క్యాంపును తనిఖీచేయుటకు శర్ ఆర్ధరన్యాపుగారు 30 లేదీన బెల్లారివెల్లి ఆగట్టు 8 లేదీన ఉదకమండలమునకు తిరిగి వచ్చురు. (ఆ. ప్రె)

ఆంధ్రపత్రిక

1924 వ సం॥ జూలై నెల 24-వ తేది

గురువారము

ఉత్తయార్భాటము

ఉత్తయార్భాటము ప్రభువులసభలో నేరొ యొక గొప్పసంగతిని చెప్పబోవుచున్నారని త.తి.వార్తలలో ప్రకటించబడినపుడు, పలువురు ఆతురముతో నెదురు జూచి యుండుదురు. ఒక వంక ప్రాతఃకాలము మంత్రయు వేరొకవంక క్రొత్త ఇండియా మంత్రయు, హిందూదేశ సమస్య విషయమై సింగముల వలెపోరాడ దరని భావించుచుండుదురు. కన్సర్వేటివు లేబరు పక్షములకు గల తారతమ్యమును కనుగొనుటకు వేచి యుండుదురు. కాని ఆశలన్నియు యుడిగిపోయెను. కన్సర్వేటివు మంత్రయు లేబరుమంత్రయు ఇతర జాగాలలో నెటులపోరాడినను, హిందూదేశ సందర్భమున మాత్రము ఒకరినొకరు ఆలింగనము జేసి కొనిరి. ఈవిషయమునే శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు తేట పరచిరి. మనదేశముకొరకై స్వలాభమును విడిచెడి పక్షమేదియు ఇంగ్లండునందు లేదని శాస్త్రిగారికి గోచరమయ్యెను. శాస్త్రిగారి యనుభవమునొకటి బుచ్చుటకు వీలులేదు. పీలుప్రభువు సర్వములను గూర్చి యాతురముజూపెను. ఆలివియరు ప్రభువు భయములేదని వీపుతట్టెను. లీకమీషను సూచన లాచరణలోనికివచ్చుటకు కొంచెమాలస్యముయినను ఏపిలుమాసారంభమునుండియు యవి ఫలించునని జెప్పి ఆలివియరుగారు భయము బాపిరి. అవసర మగుచో ట్రాన్సుఫర్డుశాఖలను రిజర్వుడు శాఖలలో గలిపి, బెంగాలు మధ్యరాష్ట్రములకు బుద్ధిజెప్పవల యనని పీలుప్రభువుగారు గొరిరి. ఆలివియరుప్రభువు గారు అందుకును వల్లెయనిరి.

సంస్కరణముల సంతరింప జేయుటకు సంసి ధ్దులైయున్న బ్రిటీషు ప్రముఖులకు వీరు చేయూత నొసగిరి. సంస్కరణ శాసన మిట్టిపద్ధతి కవకాశ మిచ్చుచున్నదని, ఆలివియరుగారింగీకరించిరి. రాజ ప్రతినిధియు, రాష్ట్రపాలకులును గలిసి యీవిష యముగూర్చి విచారించుచున్నారనిగూడ తెలిపిరి. నేటి అస్సెసియేటుడుప్రెస్సు వార్తప్రకారము, బెంగాలు గవర్నరుకు లిట్టను ప్రభువు వెంటనే సిల్హాకు బోవుచున్నాడని తెలియుచున్నది. సంస్క రణములను తొలగించు విషయమునుగూర్చియే వీరు రాజప్రతినిధితో సంప్రతించెదరని యూహింప వచ్చును. బెంగాలులో, నాపనియిదివరకే ప్రారంభ మయినది. శాసనసభవారి యభిప్రాయమును త్రొసి వైచి, న్యాయస్థాన నిర్ణయమునకై వేచియుండక, శాసనసభ్యులు నిరాకరించిన గ్రాంటులకు సప్లి మెంటరీ డిమాండు నెప్పుడుపట్టిన నప్పుడు దీసికొని రావచ్చునన, ఇండియాప్రభుత్వము వారు నూతన నిబంధన గావించిరి. ఇంతకన్నను నిరంకుశాధికార

వ్యాపకమునకు వేరు నిదర్శన మేమి గావలయును? నూత్రనిర్ణయాధికారము అధికారవర్గ హస్తగతమై యుండునంతవరకు, శాసనసభల తీర్మానములకు విలువయుండదు. చేతగల సర్టిఫికేట్లు అధికారము నకుదోడు, వేరొక నిరంకుశాధికారమును ప్రభు త్వమువారు సృజించిరి.

ఇటుల జేయుట సంస్కరణముల సంతరింప జేయుటగదా? ఇట్టి సంస్కరణములు నామమాత్ర ముగ నిలిచియున్న నేమి, అంతరించిన నేమి? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్మించిన నూతన నిబంధనలపట్ల స్టేట్సుమెను ఇంగ్లీషుమెను పత్రికలు హర్షముజూపు చున్నవి. శాసనసభల ద్వారా ప్రజాభీమతమును సఫలము గావించుట దుర్లభమును విషయము మాత్రము తేటతెల్లమయినది. సంస్కరణాభివృద్ధి కిప్పు డెట్టి యవకాశములేదని పీలుప్రభువుగారు మందలించిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారును వారితో దాదాపు నేకీభవించిరి. సంస్కరణ విచారణ సంఘము, సంస్కరణ నిబంధనలలో లోపములు గలవేమో విచారించును. ఏకాకరణముచేత నయి నను, చట్టమును మార్చినగాని అట్టిలోపములను తొలగింపవీలులేదని, విచారణసంఘమువారు గను గొని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని నమ్మింప గలుగుచో, చట్టము నెంతవరకు మార్చవచ్చునని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రాలొచించెదరట. విచారణసంఘము వారటుల కనుగొనుటగాని, ఇండియా ప్రభుత్వము వారింగీకరించుట గాని కలలోనివార్త యని తలంపవచ్చును. నిబంధనలలో స్వల్పమగు మార్పులు జరుగవచ్చును గాని, సంస్కరణచట్టము మారబోదు. సంస్కరణ చట్టపు యాధారము లనే నిరాకరించెడి భారతీయులు, కొలది మార్పుల సంగీకరింపజాలరు ఈ సమయమున సంపూర్ణస్వరతి పాలనమును గడింపకున్నచో, ప్రజల కింకొక యవ కాశము త్వరలో లభింపనేరదు. ఉత్తయార్భాట ములతో తృప్తిజెందెడి కాలము గడచిపోయినది. ఆలివియరు ప్రభువుగారు ఇంకను గట్టిగ చెప్పలేదని, మార్నింగుపోస్టు డెయిలీ మెయిలుపత్రికలు విల పించుచున్నవి. మార్నింగుపోస్టు వ్యాఖ్యానము ప్రకారము సివిలుసర్వీసు యుద్యోగుల జేమమును ఆలివియరు ప్రభువుగారు మూలద్రోసిరట. బాబూ పార్లమెంటుసభకీ సంగతిని వదలిపెట్టుట అవమాన కరమట. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికే నిర్ణయపు హక్కుగలదట. ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగుచో, బ్రిటీషు పరిపాలన సంతరించునని డెయిలీ మెయిలు పత్రిక హితమొనగుచున్నది. దాసుగారి విషయమై ఆలివియరుగారు జెప్పిన విషయములను పురస్కరించుకొని, ఆలివియరుగారు తమ పదవిని వెంటనే వదలిపెట్టవలయునని, డెయిలీ మెయిలుపత్రిక హుకుమిచ్చుచున్నది. డెయిలీ మెయిలుపత్రిక యజ్ఞలేకుండనే, ఆలివియరు ప్రభువుగారు వెడలి పోవచ్చును. ఏలనన, లేబరుప్రభుత్వము పార్లమెంటుసభలో నింతవరకు పదిమారులోడిపోయెను. గృహనిర్మాణచట్టపు సందర్భమునగూడ ఓటమి గలిగిగెను. అందుచే లేబరుప్రభుత్వము త్వరలో తన స్థానమును వీడకతప్పదు. స్వల్పవిషయముల నిమి త్తమై వీరు తమ పదవిని వదలెదరుగాని, హిందూ దేశసమస్య కొరకై పోరాడుటకు సమకట్టరు. ఇట్టి

సిటిలో ఆలివియరుగారున్నను మరియొకరున్నను హిందూదేశమున కొక్కటియే. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కొరకై తన శక్తినంతను ధార బోసెడి పక్షమేదియు గనుపించదు. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారి సంగతినే నొక్క వక్కాణించిరి. స్వయంసహాయమే యుత్తమోత్తమ మని మరియొకమారు సిర పడినది.

లోకమాన్యని స్మరణచిహ్నము

లోకమాన్యని స్మరణచిహ్నమును, పూనా మ్యునిసిపలుసంఘమువారు నిర్మించి చరితార్థులయిరి. లోకమాన్యని జన్మస్థాన మగు పూనానగరము యాత్రాస్థల మనుటకు సందియములేదు. అక్కడకు వెడలువారందరును అతనిమూర్తిని పురమధ్య మున తిలకించి ధన్యత జెందగలరు. మ్యునిసిపలు సంఘమువారి ప్రయత్నములను విఫలపరుచుటకు బొంబాయిప్రభుత్వమువారు బూనుకొనిరి. మ్యునిసి పలుద్రవ్యము నిందుకు వెచ్చింపగూడదని దావా తెచ్చిరి. ఐనను, మ్యునిసిపలు సంఘమువారు వెను దీయక తమ సంకల్పమును నెఱవేర్చుకొనిరి. లోక మాన్యని వర్ధంతి ఆగస్టు 1 వ తేదిన జరుగగలదు. లోకమాన్యని వారమును జయప్రదముగ కొనసా గించుటకు, చెన్నపురిలో ప్రయత్నముల నలుపు చున్నారు. ఈతరుణమున లోకమాన్యని సన్మరణింపవలసిన యవసర మెంతయినను గలదు. లోక మాన్యడు కర్మయోగి. అతడు బోధించిన కర్మ యోగమును హిందూదేశ మవలంబించి స్వాతంత్ర్యముబడయవలసియున్నది. కర్మయోగి నిష్కామ కర్మ నాచరించును. విధ్యుక్తమగు కర్మ నతడు త్యజింపడు. జయాపజయముల నతడు లెక్క నేయడు. లోకమాన్య తిలకునలెనే గాంధీమహాత్ముడు కర్మయోగియే. మహాత్ముడు కర్మనన్యాస మును బోధించుటలేదు. లోకమాన్యడు ప్రారంభించిన మహాత్కార్యమునే గాంధీమహాత్ముడు కొన సాగించుచున్నాడు. లోకమాన్యని ముఖ్యాశయ ములు, స్వదేశీ, విదేశేషు బహిష్కారము, జాతీయవిద్య, స్వరాజ్యము. వీనికొరకై నతడు మొదటినుండియు పాటుబడుచుండెను. కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో, నీవిషయముల ప్రాముఖ్యము నతడు వినరించి సభ్యుల చే సంగీకరింపజేసెను. అప్పటినుండియు జాతీయవాదమున కీవి మూలా ధారము లయ్యెను. గాంధీమహాత్ముడు చేపట్టిన యంశము లివియేగద. నిర్మాణ కార్యక్రమము దేశ మునకు క్రొత్తదిగాదు. రాజకీయోద్యమమునకును నిర్మాణకార్యక్రమమునకును సంబంధము లేదను వాదము నిరర్థకము. స్వదేశీనతమునందు, గాంధీ మహాత్ముడు రాటమున కెక్కుడు ప్రాముఖ్య మొన గెను. జాత్యైక్యత కెక్కుడు ప్రోద్బలము గలిగించెను. స్వదేశీ యను పదమునం దివి యన్నియు యిమిడి యున్న వనుటకు సందియములేదు. అసహాయోద్యమమునకు లోక మాన్యడు మూలపురుషుడనుటకు సందియము లేదు. లోకమాన్యడు దేశమునందు స్వరాజ్య తృప్తిను గలుగజేసెను. అతని యాదేశము వనునరించి, స్వరాజ్యసిద్ధికై గాంధీమహాత్ముడు

కృషి నలుపుచున్నాడు. ఉభయలమార్గములు భిన్నములని పోరాడువారు, సంకుచిత దృష్టితో మెలగుచున్నారనుటకు సందియములేదు. లోకమాన్యుడు ప్రారంభించిన కార్యమే నేడును కొనసాగుచున్నది. దేశకాలపరిస్థితుల సనుసరించి, పద్ధతులందు మార్పులు గలుగవచ్చును. కాని, సంకల్పము మారజాలదు. లోకమాన్యుని జీవితమునకు మెరుగుబెట్టినది, అతనిజ్ఞానధనముమాత్రమేగాదు. అతని స్వార్థత్యాగమే, అన్నిటికన్న మిన్నయై తరతరములవరకు బ్రకాశింపగలదు. లోకమాన్యుని వర్ణంత్సవములు, భారతీయులను కర్మయోగులుగ నొనర్చుటకు తోడ్పడు గాక!

కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపదవి:

ప్రభుత్వసమాధానము
గుంటూరుజిల్లాబోర్డుకు వలెనే, కడపజిల్లాబోర్డుకును ప్రభుత్వమువారు ఎన్నిక హక్కులను సగంక, ప్రాత అధ్యక్షుని మరల నియమించిరి. ఈవారపు ఫోర్టు సెంటు జార్జిగేజెట్లో, ప్రభుత్వము వారిందుకు సమాధానమును బ్రకటించుచున్నారు.

“కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపదవి త్వలో ఖాళీగా నుండుటచేతను, ఎన్నికహక్కును ప్రసాదించవలయుననిగారు జిల్లాబోర్డు తీర్మానించి యుండుటచేతను, ఆవిషయమును ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగా నాలోచించిరి. వెక్కువవిషయములలో వెనుకబడియున్న కడపజిల్లాయొక్క ప్రకృతిస్థితిలో, జిల్లాబోర్డుకు ఎన్నికహక్కును ప్రసాదించుట ప్రయోజనకరముగాదని ప్రభుత్వమువారికి సలహాయాయబడెను. జిల్లాబోర్డు పరిపాలనా శ్రేయము నిమిత్తము, మరియొక యంతరమువరకు అధ్యక్షుని నియమించెడి అధికారము తమ హస్తమందుండుటయే అవసరమని ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. అందుచే 1920 సంవత్సరపులోకలుబోర్డు చట్టము ననుసరించి, ప్రభుత్వమువారు రాయి బహదూరు టి. యం. నరసింహచార్యులుగారిని కడప జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నియమించిరి.”

ప్రైవేటునము మిగులపరిహాసాస్పదముగ గనుపించును. గుంటూరు జిల్లాను వెనుకబడియున్న జిల్లాయని జెప్పకపోయిరి. ఐనను అధ్యక్షుని ఎన్నికొన హక్కును నిరాకరించిరి. కారణమేమి? గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ఇట్టి హక్కును వెంటనే ప్రసాదింపుమని కోరలేదట. కడపజిల్లాబోర్డు అటులగాక, ఎన్నిక హక్కుగావలయునని కోరుచు తీర్మానించయిందెను. ఇటుల తీర్మానించినను జిల్లాబోర్డుకు ఎన్నిక హక్కును ప్రసాదింపరయిరి. కారణమేమి? కడప జిల్లా వెనుకబడియున్నదట. ఈ హేతువాద మెంత యసభ్యముగ నున్నదో గ్రహింపవచ్చును. జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షు నెన్నికొనుటకు, మండలమున కెట్టి యోగ్యతలు గావలయునో ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపలేదు. జిల్లా వెనుకబడియున్నదనుట, ప్రాచు బాంగరములేని ప్రతిపాదనము. ప్రభుత్వము వారిదివరకు జేసిన ప్రకటనమునందు వెనుకబడి యుండుట గూర్చిగాని, ముందుకుబోవుట గూర్చిగాని ప్రతిపాదింపలేదు. ఏ జిల్లాబోర్డువారయినను, ఎన్నిక హక్కుగావలయుననిన ఇచ్చితీరవలయును. నిమ్నజాతులకుగాని మహమ్మదీయులకుగాని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమవసరమగుచో, నామినేషను విషయము

ఆంధ్రుల
గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి
అక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

24-7-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

<p>ఇదివరకు మొత్తం 44204-8-7</p> <p>ఇదివరకు మొత్తం రూ. 20380-14-11</p>	<p>కోశాధికారి శ్రీవాధుని నాగేశ్వరరావు</p> <p>కంతులుగారికి చేరిన వసూలు</p>
---	---

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిహ్నము:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టిపీథి, మద్రాసు.

నాలోచింపవచ్చును. కడపజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని నియమించుటకు అట్టి యవకాశమేమియుగనుపించదు. వెనుకటి అధ్యక్షుని పరిపాలన విషయమై ప్రజలలో విశేషమగు నసంతృప్తి ప్రబలనని, తెలిసినవిషయమే అట్టిస్థితిలో వేరొక అధ్యక్షుడు దొరకలేదా? అంతటి సమర్థు లింకోకరు కడపమండలమునందు లేరా? ఏ విధమున జూచినను, స్థానికస్వపరిపాలనా శాఖాపరిపాలనము, చాల లోపభూయిష్టముగ నున్నటుల గనుపించును. ప్రజలహక్కులు పెంపొందుటకు మారుగ షీణగతి జెందుచున్నవి. ప్రభుత్వ సమాధానము లీలోపమును కప్పిపుచ్చుటకు మారుగ, మరింత వెల్లడిజేయుచున్నది.

గాంధీమహాత్మని పర్యటనము

గాంధీ మహాత్మని దేహము స్వస్థత గాంచుచున్నదనియు, మహాత్ముడు సెప్టెంబరు మొదటి వారములో తమవర్యటనమును ప్రారంభించెదరనియు తెలియుచున్నది. విదేశమునుండి వచ్చినవారెందరో మహాత్ముని చుట్టును మూగుచున్నారట. అతని యుపదేశముకొరకు ప్రపంచ మెటుల ఎదురుజూచుచున్నదో యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. దూరమాలోచింపక మహాత్ముని యుపదేశములను సామాన్య హేతువులతో విమర్శించుటచే, వాని విలువ పలువురకు గోచరించుటలేదు. పక్షపాత రహితులు వీని విలువను గ్రహించుట సుకరము. మూడువారములపాటు, మహాత్ముడు ఇటలీలో విశ్రాంతి దీసికొనునని, విదేశవార్తయొకటి దెలుపుచున్నది. ఇది యొకవేళ జరిగినను, సెప్టెంబరు పర్యటనమున కాటంకము గలుగదు. మహాత్ముడు మున్నందు సింధుదేశమునకు బోవచ్చును. ఈ లోపున ప్రతిరాష్ట్రమును అహమహామికును బూని కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు సంసిద్ధత జూపవలెను. గుజరాతురాష్ట్రము కాంగ్రెసుతీర్మానమునకన్న నెక్కుడుకృషి నలుపుటకు ద్యుక్తురాలై యున్నది. ఆంధ్రదేశము, గుజరాతును మించునని యూహించెదము. నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణముపట్ల ఆంధ్రదేశ మింతవరకు గణించినకీర్తి ద్వీగుణీకృతమగుగాక. గాంధీమహాత్ము డ్రిప్రాంతమునకు విచ్చేయునప్పటికి అతనిమానసముసంతృప్తి జెందునని తలచెదము. ఆంధ్రదేశమును హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ కలవరపెట్టుటలేదు. అందుచే కద్దరునిర్మాణమునకై తమ శక్తి సంతను వినియోగించుట కాంధ్రుల కవకాశ మధికముగ గలదు. ఉత్తరహిందూస్థానము మతకలహముల నుండి తప్పించుకొని బయల్పడిన చాలును. ఆంధ్ర

దేశమెటులగాదు. తనకు గావలసిన కద్దరును నిర్మించుకొనుటయెగాక ఇతరప్రాంతములకుగూడ తోడ్పడగలిగినశక్తిని సంపాదించవచ్చును. ప్రస్తుతపరిస్థితులు కొంత నిరుత్సాహము గలుగజేసినను, మహాత్ముని పర్యటనము దేశమునందు నూతనోత్సాహమును గలిగించుట నిశ్చయము. మహాత్మునికి హృదయపూర్వకమగు స్వాగత మొనగుటకు తగిన అర్హతను ఆంధ్రదేశము ఎంతత్వరలో గడించిన సంతృప్తేయస్కరము.

మొదటికి వచ్చుట

గురుకాబాగు భూములను స్వాధీనపరుచుకొనుటకు, అకాలీలు వెనుకబ్రయత్నించుటయు, వానిని లాటికర్రలతో చావమోడుటయు, చదురులకు దెలిసిన విషయమే? అప్పుడు జరిగిన భీభత్స మిదివర కెన్నడును జరిగి యుండలేదు. ఐనను, అకాలీ లేమాత్రము చలింపలేదు. తుదకు, సర్ గంగారాంగారు మహాంతు సుందరదాసుగారి యొద్దనుండి భూములను కవులకుదీసికొని అకాలీల కిచ్చినటుల దెలిపి, వ్యవహారమును పరిష్కరించిరి. ఆకవులు గతనవంబరులో దీరెననిజెప్పి, భూముల స్వాధీనముకొరకు మహాంతుగారు మరల వ్యాజ్యము దేగడిక్రీయయ్యెను. ప్రతివాదులు దావాలో పాల్గొనకపోయిరి. మహాంతుగారు కోర్టుడిక్రీని అమలు జరిపెదరని దెలియుచున్నది. వ్యవహారము మరల మొదటకు వచ్చినది. భావిపరిణామ మెటులుండునో జూడవలయును.

డాక్టరు రవీంద్రనాథటాగోరుగారు

కలకత్తాలో నెనంగిన ఉపన్యాసము

ఈ నెల 21 వతేదీ సాయంకాలము కలకత్తా నగరమున విశ్వవిద్యాలయభవనమున టాగోరుగారు రుపన్యసించిరి. “వ్యవధిచాలనమున నేను చీనాజపాను దేశములలో పామరజనలతో కలసిమెలసి యుండజాలకపోతిని. ఆదేశములవారు చాల గౌరవించిరి. వారు పిలవినందున నేను వెళ్లితిని గాని ప్రత్యేకముగా పనిపెట్టుకొని వెళ్లే లేదు. మొదలు రంగూనుచేరితిని. పిమ్మట వలయా ద్వీపమునకు వెళ్లితిని. అచట చెన్నపురి, పంజాబురాష్ట్రములవారు చాలమంది కూలీలుగా నున్నారు. పంజాబువారు కొందరు కూలీ మేస్తులుగా నున్నారు. వారు కూలీలును చాలామారుగా బాధించెదరు. ఇది తగినపనికాదు. కూలీలలో సరస్వరసహాళము లేదు. చీనావారు చాలకష్టపడి పనిచేసెదరు. చాల పొడుపుగా జీవించెదరు. నేను హంకాంగునుండి చీనాకును జపానుకును వెళ్లితిని. ఔషా గవర్నరుతో మాటలాడితిని. చాలమంది యువకులతో పరిచయము కలిగిడి, జపానువారు బాగుగా గౌరవించిరి. ప్రేమవలన విజయము కలుగును గాని పశుచలమువలన కలుగదను సత్యమును భారతదేశము నుండియే నేర్చుకొంటిమని వారు తెలిపిరి. చీనావారు నా జన్మదినోత్సవమును జరిపిరి” టాగోరుగారు తెలిపిరి. (ఆమృతబహు)

విదేశవార్తలు

భారతదేశ పరిస్థితులు

అలివియరు ప్రభుత్వ పరిస్థితులు

దానుగారిపై చర్యను దీసికొను యుద్దేశ్యములేకుండా, జూలై 21:— దానుగారును ఆయన సహచరులను పోలీసువారిని బాంబులతో చంపి ప్రభుత్వము వారిని భయపెట్టగల మని దుర్భ్రముజేందుచున్నారు. కాని అదంతయు సర్వకల్ప.

అట్టి పిచ్చిపద్యములు

పనికిరావని ముగ్ధునాల్గుగారు అధికారమును స్వీకరించుటనుండు భారతరాచకీయ వేత్తలకు హితవౌషగి. ఈ పాటికి ఆరహస్యమును భారతీయులు గుర్తించుటకు ప్రాశంభించి యుండవలెను. అట్టిపిచ్చిపద్యములతో జోక్యమునుగలుగజేసికొనక దూరముగ నుండవలెనని ముగ్ధునాల్గుగారినిగిన రాచకీయ హేతువును గ్రహించుచున్నారనుకొనెదను. బెంగాలు పభలో దానుగారి నాయకత్వము వారిరాచకీయ అమాత్యత్వమును బాటుచున్నది. రాచకీయములందు దానుగారికి అంత భారేయతలేదని తెలియుచున్నది.

దానుగారిపై చర్యను దీసికొనడలచలేదు

అని పీలుప్రభుని ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. దానుగారిపయి చర్యనుదీసికొనవలయునా లేదా యనునది ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించ వలెననిరి.

బెంగాలు స్వరాజ్యవాదుల పద్ధతులు నిరర్థకములు

బెంగాలు సభలందు స్వరాజ్యవాదులు ఆపలంబించుచున్న పద్ధతులు రాచకీయాలభములను గలుగజేయజాలవు. అవి నిరర్థకములని వ్యక్తీకరించిరి. ఇతరకానసభలందు గూడ అట్టి పద్ధతులు తాము తక్షణము గోరుత్రయములను నెరవేర్చజాలవు. సాధించజాలవనిరి.

సంస్కరణముల విచారణ

నుగూర్చి తూచించుచు సంస్కరణ విచారణ సంఘము వారు ఏమైన లోపమున్నవని గనుగొని రాజ్యాంగనిర్మాణము నందు మార్పులుజేయకుండా చట్టమునగాని చట్టనిబంధలందు గాని సవరణలను గావించి లోపములను తొలగించుటకు పీలులేదని తెలిచినపుడే ఇంకను భారతీయులకు పరిపాలనమున ఎక్కువగ మరింత యధికారము నీయవలెనాయను సమస్య ఏర్పడుననిరి. ఈ విషయమై ఏమిచేయవలెనని ఆలోచనలు బయలుదేరుననిరి. అంతవరకు అట్టి ఆలోచనకు అవకాశముండవనిరి. దీనికిబదులు తెలియజేయబడిన ఇతర సూచనలనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తీర్మానమును జేసికొనలేదు. విచారణసంఘము వారి తీర్మానమునుబట్టి రాజ్యాంగపరిస్థితులనుగూర్చి మరల పరీక్షించి నిశ్చయించుట పూనుకొనవలెనా లేదా యను విషయము ఏర్పడుననిరి. సంస్కరణములను అమలులో పెట్టుటకు కష్టములున్నవని ఆత్మను సవరింపక ఆ కష్టములను తొలగించుటకు పీలులేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తృప్తికరముగ ఆలోచనములను సవరించుటకు పీలులేదని ఋజువుచేసిననీ, ఆత్మలో కొన్ని నిబంధనలను మార్చిగాని లోపములను నివారణజేయుటకు పీలులేదని ఇప్పుడే ఈ విషయమై చర్యనుదీసికొనుటా లేదాయను విషయ మేర్పడుననిరి.

చర్చ 29 లేడివరకు ఆపుజేయబడెను.

సర్ మైకేలు ఓడ్యయరు చాలమంది భారతీయులు చర్చవేళ ప్రేక్షకుల స్థానములందబడిరి.

* * *

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, జూలై 22:— విస్తారము వ్యాఖ్యయొనర్చుటకు చర్చ ఆలస్యముగ ముగించుటచే వ్యవధి లేకపోయెను.

డెయిలీ న్యూస్

పత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది. భావిపరిస్థితులను చాల దూరములోంచి స్వదేశసంస్థానములనుజేర్చి ఒక మోస్తరుగ పెడకేసును ఏర్పడి కామ్యునిస్టు స్థాపితముగావలెను. తక్షణము భావిభాగ్యదయమును గలుగజేయవలెనన్న రాష్ట్రీయసభల ప్రతిపత్తిని హెచ్చించుటకు ప్రయత్నింపవలెను, అప్పుడు

కానసభలు సరియయిన స్థానము లాక్రమించుకొనును. కాని ఇట్లు చేయుటకు భారతనాయకులలో తగినంత రాజకీయవిజ్ఞానము ఆత్మనిగ్రహమున్నదా యని ఆలోచించవలసియున్నది. లీకమిషను సిఫార్సుల నాపుజేయుట సిగ్గుమాలినపని

మార్షింగుపోస్తు దురాగ్రహము

బి. సి. ఎన్. ఉద్యోగుల జీతములను హెచ్చింపకపోవుట సిగ్గుమాలినపని. నెహ్రెంబరు సమాజేశమునరకు ఈవిషయమై ఆపుజేయుట సిగ్గుమాలినపని. కుడుకు మొగలాయి చక్రవర్తులలో కట్టకడపటివారుగూడ ఇంత నీచముగ తీర్మానించి యుండరు. వీరి జీతములను నిశ్చయించుపని ఈభారతీయులది గాదు. ఈ భారతమంతయు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిది. ఈ యుద్యోగులను నియమించినది బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు. వారి ఒడంబడికకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తరవాదు లనుచున్నది.

డెయిలీ మెయిలు

ద్యంధ్యప్రభుత్వ ముపేర స్థాపితమైన ప్రజాస్వామ్య స్వపరిపాలనమును ద్యంధ్యముజేయుట తప్పని ఖండించుచున్నది. తక్షణము ఇండియాకు జొమినియను ప్రతిపత్తినిచ్చినగాని సంస్కరణములను నాశ మొనర్చుటకు భారతీయులు సంకల్పించి రని రాజప్రతినిధి జెప్పినసంగతులను నూచించుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిసంకల్పమునకు లోబడిరని భారతదేశకాంతియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వాధికారమును అంతరించునని హెచ్చరించుచున్నది.

అలివియరు ప్రభుత్వ చేతగాకున్న తొలగవలెను

గాని ఇట్లు ఇండియాలో సందిగ్ధావధి ఏర్పడినపు విషయవధి ఏర్పడినపు బాధ్యతగల బ్రిటిషు మంత్రి అయియుండి యు ప్రభువులసభలో దానుగారిచర్యను ఖండించుటకు బదులు నతుంచుట గర్హ్యమనుచున్నది. దీనివలన విచారకరముగ ఫలితములేర్పడుననుచున్నది. అలివియరు ప్రభువు పాలించుటకు శక్తి లేకున్నచో తనధర్మమును నెరవేర్చుటకు చిత్తశుద్ధియున్న తననుచో ఇట్టి అవ్యక్తముగ ప్రసంగించుటకంటె తన ఉద్యోగమునుచాలించుకొని నిష్క్రమించుట యుత్తమము. ఇట్టి యుపన్యాసములవలన ప్రభుభక్తి రాహిత్యమైన నకొందరు భారతీయులు మరింత ఎక్కువగ నేరము లొనర్చుటకు ప్రోత్సాహ మేర్పడు ననుచున్నది. ఇట్టి ప్రోత్సాహ మొసగుటకంటె అలివియరు ప్రభువు ఉద్యోగమునువదులుకొనుట శ్రేయస్కర మనుచున్నది.

కార్మిక ప్రభుత్వ తొమ్మిదియవ పరాజయము

రాచకీయ ప్రాముఖ్యము లేదనుట

లండన్, జూలై 21:— కామన్సుసభలో గృహనిర్మాణ చట్టమునుగూర్చి కమిటీ స్టేజీయందు ప్రభుత్వమువారు మరల ఓడిపోయిరి. దానివలన రాచకీయములకు ప్రమాదము లేదనుచున్నారు.

ఇంకొక పరాజయము

10 వ పర్యాయ మోడిపోవుట

ఇప్పటికి 10 వ పర్యాయము కార్మిక ప్రభుత్వము పరాజయమును గాంచినది. ఒక మారు లిబరల్సు తమ సవరణయందు ఓడిరి. రెండవసారి కార్మిక సవరణను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించినను అయ్యది ఇతరసభ్యులచే నిరాకరింపబడెను. రెంటిలోగూడ జాన్ విట్లీగారు సభవారి తీర్మానము సంగీకరించిరి.

నిపుణుల లగు గృహనిర్మాతలను

ఏర్పాటు జేయుటకు పూనుకొంటినిన బిట్టిగారు తెలియజేసి ఆశ్చర్యములను గలుగజేసిరి. పనిని నేర్చుకొనుటకు సాంకేతిక పాఠశాలలను సాయంకాలపు పాఠశాలలను నేర్పాటు జేసెదననిరి. పనివాండ్లుగూడ కొందరిని కొంతవరకు నిపుణులుగ జేసెదననిరి.

ఇరాకు మసోలు

బ్రిటను పరిస్థితులు

లండన్, జూలై 22:— మసోలులో ఇరాకుసామ్యులకు భంగమురాకుండా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జేయనిచో ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడిక చెల్లదని ఇరాకుసభవారు జేసినవరకు ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడికను రద్దుజేయజాలదనియు ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారి కట్టిబాధ్యతయున్నదని, మసోలులో ఇరాకువారి హక్కులకు భంగమురాకుండా జేయుబాధ్యత యున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తెలచుటలేదనియు కామన్సు సభలో థామస్ గారు ల్యాంబర్టుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

హారులో పూర్వమువలె సక్రమపరిస్థితుల నేర్పరుచుట

పెట్టుబడిదారులకు నష్టము లేకుండా జేయుట

రానున్న రిప్టములు

లీడ్స్, జూలై 22:— హారులో ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గలుగజేయుట తేర్పాటు చేయబడిన ఉపసంఘమువారు నేడు తమపనిని పూర్తిజేసిరి. నేటిరాత్రి తమనివేదికమును తయారు చేయుచున్నారు. రేపటియందుమును ఈనివేదికమును నిండుసభలో ఆలోచించెదరు. రేపటిమధ్యాహ్నము నిండు సభ ఏర్పాటుగను.

ఈయుపసంఘమువారు జేసిన ఒడంబడిక చాల తృప్తికరము గ ను న్నది. డాన్ నివేదిక క ము ను అ మ లు లో బెట్టు ట కు జ ర్మ ను ల వ లం బిం గ వలసిన పద్ధతులను 15 లేడిని నష్టపరిహార విచారణసంఘము వారు ఏర్పాటుజేసిరి. ఆక్రమణ అధికారులుగూడ ఇదేప్రకారము నడచుకొనునటుల ఉపసంఘమువారు ఏర్పాటుజేయవలెను. పరిహారవిచారణసంఘమువారికి తృప్తికరముగ జర్మను ప్రభుత్వమువారు కానసమును గావించినచో కొద్దివారములలోనే హారులో జర్మను ఆర్థికాధికారమును ప్రవేశపెట్టుటకు పీలును. ఆక్రమణకు పూర్వమున్నటులే పరిస్థితులు ఆర్థికవిషయమై ఏర్పడును. హారు ఇనుపదారిసమస్య చాలకష్టముగ పరిష్కారము గావచ్చును.

మగ్దొనాల్గుగారి ప్రయత్నములు

లండన్, జూలై 22:— లండనుసభకువచ్చిన మిత్రమండలి ప్రధానప్రతినిధులతో నిన్నున నేడును చాలకాలము ప్రస్తావించిరి. రేపటిదినము నిరీక్షుసభ జరుగనుండుటచే మంత్రివర్గమువారు తమవారసభను మామూలుప్రకారముగాక ముందుగానే జేసిరి.

హెరియట్టుగారు అలసిపోవుట

వెలవెలబడుటయు నేడు కనిపించుచున్నది

పరాసులభయము

చాలగొప్పదిక్కులు బయలుదేరినవని పరాసుపత్రికలు భయపడుచున్నవి. జర్మనీకిచ్చుటకు ఏర్పాటుజేసిన 40,000,000 పౌనుల ఋణవిషయమై ఋణదాతలకు తగిన అభయములు లేవని అమెరికా బ్యాంకరులు ముఖ్యముగ అనుటచే ఈదిక్కులేర్పడినట్లు. ఈబ్యాంకర్లు, ఋణదాతలు నష్టపరిహార సంఘమువారికి ప్రతిపక్షులగు రాచకీయవేత్తల ప్రోత్సావముచే ఇట్లు జేయుచున్నారని హెరియట్టుగారి పత్రికగూడ వాకొనుచున్నది. జర్మనులు తమధర్మమును నిర్వహింపకున్నను పరాసులు చర్యనుదీసికొనుటకు అధికారము లేకుండా జేయుటకు ఇట్లు పన్నుచున్నారనుచున్నది.

ఈ కష్టములు చాల యు ప ద్రవ క రము లు. విషాదకరమైనవి. ఋణమునిచ్చు బ్యాంకులను కొల్లెలను హెరియట్టుగారు నివేదించి అభయములనీయలేని డాన్ నివేదికము నిష్ప్రయోజనమగుననిరి. హెరియట్టుగారి రంగీకరించలేని వెర్నెయిల్సు ఒడంబడికను తుడుకు సవరణజేయుటయగునని లీ మ్యాటిక్ పత్రిక నుడువుచున్నది.

ఆర్థికసమస్య

లండన్, జూలై 23:— ఏమిజరిగినను రేపు మిత్రమండలి నిండుసభ్యతప్పక జరుగును. ఇందు మాదుసంఘములవారి నివేదికములను ఆలోచించెదరు. 40,00,000 పౌనుల ఋణమునుగూర్చి గావలసిన అభయములను గూర్చి ఆర్థిక నిపుణులు బ్యాంకరుల ప్రతినిధులతో మాట్లాడిరి. రేపటి సభలో బ్యాంకరుల యభిప్రాయమును తెలియజేసెదరుకొనుచున్నారు. రేపటిసభలో ఆలోచించుటకు పీలునుటకు జర్మనీ ఆర్థిక ఐక్యతను గలుగజేయుటకు ఇద్దరు ఆర్థికవేత్తలు నేటిరాత్రి ఆలోచించి పూర్తిజేసెదరు.

ఆంగ్లోబర్తా చమరుకంపెనీ

లీమిటెడ్ లయబిల్డింగ్ బాధ్యతనుగూర్చి ఆంగ్లోబర్తా చమరుకంపెనీ విషయమై ఆలోచించుటకు వేబ్బుగారు వాత్తమొనర్చిరి.

పరాసులను మోసబుచ్చిరి

అంగ్లో అమెరికన్ ఆర్థిక విషయములే
ప్రధానముగ నెంచబడుట

లండన్, జూలై 22: - రాత్రి 9.35. పరాసులు మర
ు మోసపోయిన పరాసులు ప్రతిపక్షాలు అనుచున్నారట.
పారియటుగాను పార్లమెంటుకు వచ్చునని చాలకష్టముగ
యందుననుచున్నారు. పారియటుగా రేమి జేప్పిననుకే గాని
పట్టపరిహారమునకు రావలసిన సాధనములతోగాని పరిష్కా
రము గాజాలదని ఈకోడి పార్లమెంటు ప్రతిక వాకొనుచున్నది.
అందుచేతనే అమెరికన్ లీమిటెడ్ షేర్స్ కంపెనీ గలగజేసి
కొనుట అసంభవమనుచున్నది. అమెరికన్ల సిద్ధాంతము
యూరపియన్ వ్యవహారములో జోక్యము కలగజేసికొనకుండు
టయే. అట్టివిధాల వారిని ప్రవేశజేయుటతప్ప, పారియటు పక్ష
పాతముగల పత్రికలుగూడ లండన్ సభలో ఆంగ్లో అమెరికన్
ఆర్థిక విషయములకే ప్రాముఖ్య లీయబడుచున్న దనుచున్నది.

కొట్టి, పిండిధరలు ఎక్కువగుటకు కారణములు

లండన్, జూలై 22: - కనడా యునైటెడ్ ప్రేట్సు
లో పంటలు బాగులేకపోవుటచే ఇంగ్లండులో గోధుమకొట్టి
గోధుమపిండి ధరలు పెంచుటకు కారణములని సిద్ధి
చెబుచున్నాడు కామన్స్ సభలో కింగ్ స్పీచర్ గారికి ప్రత్యుత్తరము
నిచ్చిరి.

లండన్ లో పిండిధర లేకు ఒకపిల్లింగు పెరిగినదని
వుడ్ గా తనిరి. ఎర్రకుల పనులచే ఇట్లు పెరిగిపోవుచున్న
వనిరి.

అమెరికాలో వర్షాలు ముందుగకొని జాగ్రత్తపడుట
చే ఇంతధర పెరిగినవి హాస్యనక గా తనిరి. ఈసంగతులను గూర్చి
తనకేమియు తెలియదనియు సరకు దొరకదని భయముగ
నున్న పుడు ఇట్లు చనకగ గొని ప్రియముగ అమ్ముట స్వభావ
మనియు చెబుచున్నాడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మెసానికువిషయము

వేల్పు యువరాజును ప్రొవిన్సియల్ గ్రాండుమాస్టరుగ
నియమించిరి.

పరస్పర సహాయపుటొడంబడిక

ను అంగీకరింపజాలవని కనడావారు జాతిసమితి
వారికి లేఖనంపిరి. రాంకే వేగ్డూవాల్ గారి ఆక్షేపణలను బల
పరుచుచున్నారు. జాతిసమితి ఒడంబడికలో 10 వ మూత్ర
ముననున్న నిబంధనలను కనడావారు సదా ఆక్షేపించుచునే
యున్నారు. అంగీకరింపలేదు. ఇప్పుడు సూచించబడు ఒడం
బడికవలన మరింత ఎక్కువభాద్యత లేర్పడుననిరి.

గాంధీగారు ఇటలీకేసుట

లండన్, జూలై 19: - మేండ్లోలాలో మూడువార
ములు గాంధీగారు గడిపెదరని కోమునుండి తెలియుచున్నది.
ఆయన నిమిత్తము హోటలు సేర్పాటుజేసి కొన్నిగదులను
జాగ్రత్త జేర్చినవని తంతినంపిరి తెలియుచున్నది.

సెలవుచట్టము

ను కామన్స్ స్థాయిసభమువారు 22 తేదీని ఆలో
చించిరి. దీనినిగూర్చి తెలియజేయవలెననిరి.

దూరప్రాచ్య పత్రికలు

భారతదేశ పత్రికాప్రచారమును దూరప్రాచ్యపత్రికా
ప్రచారమునుగూర్చి చర్చించుచు దూరప్రాచ్యపత్రికలను, భారత
పత్రికలను జపాను ఆంగ్లపత్రికలను సర్వోదాహరణగొన్నగారు
కొనియాడిరి. చాల సమర్థతతో పనిజేయుచున్నవనిరి. చీనాలో
గూడ మంచి పత్రికాప్రచారములు బయల్పడుటకు ప్రయత్నిం
చుచున్నారనియు ఇండియాలో దేశభాషపత్రికలను పెం
పొందజేయుటకును ఆంగ్లపత్రికా ప్రమాణమును బొందుటకు
ప్రయత్నించుచున్నారనియు వచ్చే 25 సంవత్సరములలో
చీనాలో పత్రికాప్రచారము విస్తారము యభివృద్ధిగాంచుననిరి.

అంతరిక్ష ప్రయోగము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

28 వ తేదీని నిండుగ సమావేశ మయినది. ఆసభను
ఇండియా, దక్షిణాఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు హైకమి
షనరులు అలంకరించిరి.

మహాత్ముని ఇటలీ ప్రయాణము

(ప్రత్యేక తంతివార్త)

ఇటలీలో ఉత్తర అడిజేలో నున్న మేండ్లోలా యను
నాకోగ్యస్థానమున మూడువారములు నివసించుటకు మహాత్ముడు
నిశ్చయించి కొన్నిగదులను సిద్ధపరచవలెనని అచటి హోటలు
వారికి తంతివార్త నంపెనని కోమునగరమునుండి యూలై 19 వ
తేదీని తంతివార్త వచ్చెను. (ప్రేట్సుమును)

భారత కాంగ్రెసు సంఘము

వడుకునూలు తీర్మానము

బోర్డులలో ఏర్పాటు

వర్కరులు 5000 గజములు వడుకువలెను

ఘూర్జరరాష్ట్రమున మండలతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ
ములు నూలును పెచ్చుగా వడుకుటలో ఒకదానినొకటిమించ
జూచుచున్నవి. అఖిలభారత సంఘమువారు 2000 గజములు
వడుకువలె ననిరి. వడుకుకపోయినవారికి శిక్ష లేదు. ఘూర్జరరా
ష్ట్రీయసంఘమువారు 3000 గజములు వడుకువలెననిరి. వడుకు
నివారు సభ్యులుగా నుండనర్హులు కారనిగూడ తీర్మానించిరి.
బోర్డుల తాలూకా సంఘమువారు 5000 గజములు వడుకువలె
నని తీర్మానించిరి. మరల రాష్ట్రీయ సంఘసభ జరిగినపుడు
వారుగూడ 5000 గజములనే స్థిరపరచెదరని తెలియుచున్నది.
ఆసభ సెలవినములలో జరుగును. (హిందు)

లాలా లజపతిరాయిగారు

రక్తచలనము సరిగాలేదు

లజపతిరాయిగారు ఆంగ్లదేశమున కేగినప్పటి నుండియు
ఆరోగ్యము మరింత చెడిపోయినది. జూలై 16 వ తేదీ
మొదలు 22 వ తేదీవరకును ఒక్కక్షణమైన నిద్రపోలేదు.
ఆయనకు నిద్రపట్టకుండ పోయినది. ఆయన యిప్పుడు జీవితాలో
నొక ఆరోగ్యస్థానమున నున్నారు. ఒకగొప్పవైద్యుడు చికిత్స
జేయుచున్నాడు. ఆయనను బాగుగా పరీక్షించి శరీరమున రక్త
ము సరిగా ప్రవహించుట లేదనియు మూడువారము లచట నుండ
వలెననియు డాక్టరు తెలిపెను. (అమృతబజారు)

వెంటరు సర్కుసు

మోటారుబండిని ధుమికించుట

ఏలూరులో వెంటరుగారు సర్కుసును జరిపిరి. మొదట
ఒకవేదికను దానికి 25 అడుగుల దూరమున రెండవవేదిక నను
ర్పిరి. కొంతదూరమునుండి మోటారుకారును వెంటరుగారు వడి
పించి మొదటివేదికపై నాపి అటనుండి 16 అడుగులు పైకి లేపి
రెండవవేదికపైకి దింపి తీసికొనిపోయిరి. ఇది అత్యద్భుతముగా
యందెను. వెంటరుసతి చాల అద్భుత చర్యలను జరిపెను.
(స్వకీయవిలేఖరి ఏలూరు-తంతివార్త)

తిలకు జయంతి

నాగపూరులో ఉత్సవము

నాగపూరులో నధిక వైభవముతో ఉత్సవము జరుప
బడెను. మ్యూనిసిపలుపాతకాలను మూసిరి. బహిరంగసభ జరి
గినది.

బొంబాయిశాసనసభ

క్రోత్తము

బొంబాయిశాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి నెదిరించుట
కొక క్రొత్తపక్ష మేర్పడినది. కొందరు బ్రాహ్మణేతరులును
మహమ్మదీయులునుగూడ చేరిరి. జయకరు, లాల్ బాగాయణ్
గార్లు మున్నగు ప్రముఖులుగూడ చేరిరి. 22 వ తేదీని పూనాలో
సభ జరిగినది. (ఆం.ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై నెల 24 వ తేదీ గురువారము

(1) భాస్కరులు

వనియాల కా 1-1	ర 85-0-0	మొదలు 45-0-0	మొదలు
బియ్యము బస్తా			మొదలు, వరకు
మనుమ తేనెలి	ర 48 గలది	ర 18-0-0	14-0-0
నెయ్యంబి	ర 16-8-0	17-0-0	
పిల్లి	ర 16-8-0	17-0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-1	ర 8-12-0	9-0-0	
నవ్వులు	ర 24-0-0	26-0-0	

(2) కుప్ప భాస్కరులు

కందుల బస్తా 1-1	ర 205	ర 11-0-0	ర 12-0-0
నెనగలు	ర 10-12-0	11-8-0	
నెనలు	ర 10-12-0	11-4-0	
మినుములు	ర 12-8-0	18-12-0	
ఉలము	ర 9-4-0	10-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె కా 1-1	ర 160-0-0	170-0-0
నెయ్యం న 1-1	ర 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం శేరునెనగవస్తుకా 1-1	ర 60-0-0	62-0-0
యెలర ప్రవేశము	ర 55-0-0	58-0-0
శేరునెనగనూనె గానుగ కా 1-1	ర 142 మి.కా.నూనె 185	
ఆముదము నూనె కా 1-1	ర 175-0-0	177-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు కా 1-1	ర 205-0-0	210-0-0
మారపనుపు	ర 155-0-0	160-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	ర 90-0-0	120-0-0
గుంటూరుచాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-1	ర 45, 50	
కాళవ నీ పాయకట్టు	ర 60, 70	
బెల్లము కా 1-1	ర 85-0-0	50-0-0
తింతపండు కా 1-1	ర 26-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు రఖం కా 1-1	ర 85-0-0	86-0-0
చదరం	ర 84-0-0	87-0-0
రవుండు	ర 84-0-0	88-0-0

(6) లోహములు

రెండి 100 కులంబు	ర 78-0-0	82-0-0
బంగారము, కులము 1-1	ర 25-6-0	25-8-0
గుర్రము 1-1	15.5.9	
ఇక్రడి కా 1-1	ర 280-0-0	285-0-0
రాసి డిటా	ర 820-0-0	835-0-0
అస్కా చక్కిర బ 1-1	ర 41-8-0	42-4-0

(7) రంగులు చలిజరైన

అత్తకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	ర 90-0-0
కొట్టి కప్పుడు	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
గుర్రం	డిటా	ర 85-0-0

కాకినాడ డి|| మునసబు కోర్టువారి సముఖమునకు

S. C. 760-1923

వాదిగారు- శ్రీ పితాపురం మహారాజావారు

ప్రతివాదులు- పూలబల్లి కూటం రాజు

వగయిరాలు యీ నెంబరులో పబ్లి మెంటల్ ప్రతి
వాదులు 1. జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణమూర్తి
2. యీ కృష్ణమూర్తి 3. ఈ సూర్యప్రకాశ
రావుగార్లకు హాంపెరముకు యెన్ని పర్యాయ
ములు నోటీసులు చేయించినను అయిలు జరుగ
లేదు. ఈ దావా ది 2-8-1924 సం||రం తేదికి
వాయిదా. వాయిదానాడు 11 గంటలకు నాకినాడ
డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టువారియెదుట హాజరయి
ఆక్షేపణ లేమైనను ఉన్న యెడల తెలియవచ్చు
కొనవలెను.

కాకినాడ } వి. కృష్ణ బహ్మం
28-8-24 } వాదిగారి ప్లేడరు

అనంతపురం జిల్లా రొట్టాచేంబి

తామనివారణ

అంకి

II

మొదట భాగమున చెప్పియుండుటలు దొరతనపువార గళి గ్రామమున జలాశ్రయభివృద్ధి చేర మొదలిడియుండు పనులలో అగళిచెరువు కట్ట రిపేరియేషన్ కట్టి రిపేరిపేషన్ యనుభవములేని చెరువున కీసంవత్సరమైన రిపేరిపేషన్ గల్గినది. నిక్కముగ ఆదృష్టవశము, తామనివారణ పనులలో మంటిపని వినవో వేరేపనుల చేయుట కు తరువులేదట. అందుకుగాను కట్టకాలవ ప్రవాహముతో వచ్చి చెరువు పూతము చేందడంతో మూసియుండిన మంటి నిప్పుడు అక్కడక్కడ త్రవ్వ చెరువుకట్ట వై భరిచేసినారు. చెరువుకట్టకూడ రిపేరితే అక్కడక్కడ చాల ఖిలమైయుండి దైవశక్తిచేత చెరువున కెక్కువసేపు వచ్చిన కట్ట పగులనేమోయను భీతి యుండెడిది. ఆభీతి యిప్పు డొకింత తగ్గినది. చెరువు పూత మెక్కువైనచోగాక చెరువుకట్ట కూడ భద్రమైనది చాల హితమైనది. ఇప్పుడు కట్టవై నొక సమముగ భరిచేసియుండు బంకమంటితై నాలుగంగళ్ళముల గ్రామలోపేసి దిక్కునుచేయుదురట. ఇదియిప్పుడు వేసియుండు బంకమున్న బారి కన్న ముచ్చేక్రిందికి కొట్టుకొనిపోకుండ కాపాడి కట్టను భద్రముగ నుంచును. అతూ మొత్తముపైన చాల ఖిలమై రిపేరి యిప్పు డగత్తమైయున్న తూముల కారిపేరి ప్రాప్తిలేకపోయిననూ చెరువుకట్ట మాత్రము తామనివారణో ద్యమాదృష్టముచే నై రిపేరిజేంది భద్రముకాగలదని సంత సింపవలసినది.

ఇక నీయూరి జలాభివృద్ధికై మొదలిడిన రెండవవని కట్ట కాలవ (చెరువుకు నీర్లుదెచ్చు కాలవయొక్క రిపేరి. ఇదిగూడ గ్రామస్థులయొక్కయూ దొరతనపువారి యొక్కయూ అనా దగణచే చాలవరకు పూడ్చుకొనిపోయి యుండినచోగాక అక్కడక్కడక్కడ తిరులతలచే నిమిషయండి కాలవ యిడయని కనిపెట్టుటకే అసాధ్యముగ నుండినది. ఇప్పుడా తిరులతలను కత్తిరించి కాలవ నెక్కువ విశాలముగ జేయుచున్నార. మైసూరు దొరతనపువారి యనుజ్ఞబొంది కాలవ నిట్లే పూర్తిగ రిపేరిచేసిన అగళి జలాభివృద్ధి కొకింత యనుకూలము కావచ్చు ను. కాలవయొక్క అంతర్యాగములో అక్కడక్కడ కత్తిరించి యుండు చెట్లమేరు లట్లే ఎత్తుగ నిలిచియున్నవి. ఇందులో కొన్నిచాటికి కత్తిరించుటయే కనిజేసినట్లయి యివి మరింత పుష్కళముగ పెరుగుట కవకాశముగను గాన నాపేరుల పూర్తిగ నాశముచేయుట మంచిది. ఈకాలవ పని యింకనూ పూర్తి కాలేదు. కాన నీవిషయమై ఉపయాగానుపయోగముల నిప్పుడే చర్చించుట యనుమంజసము.

ఇక నీయూరి తామనివారణోద్యమ పనులచే వేరుగ నుపకారము బొందు కూలివాండ్రవిషయ మొకింత విచారింప వలసినది. ఫామికొడ ప్రకారము పనికి వచ్చి పనికర్తలై యుండువారి కెల్ల పనిచూపుట కర్తవ్యము. తామనివారణోద్యమము గాన కూలివాండ్ర కత్తెకత్తె విచారమంతలేదు. ఆహారా వశ్యకతవై తెగల్గెనవలసినది కావచ్చు చున్నది. ముసిలి వాండ్రకు యువకులకన్న సులభమైనపని జూపిననూ డెబ్బది నోకేరిగ కూలి యిచ్చుచుండుట చాలమంచిది. కొడు ప్రకారము కూలివాండ్రను మూడుతెగలుగ విభజించుచున్నారు. 18 ఏండ్లకు పైబడి వయసుగలిగి పని కర్తృత్వపుని మగవాండ్రది మొదటతెగ. వీరికి దినమునకు చెరి 2 క్కి అజాల చొప్పునకూలి. 18 ఏండ్లకు పైబడి పని కర్తృత్వపుండు స్త్రీలనూ 16 నుండి 18 ఏండ్లవరకు నుండు బాలురునూ 2 వ తెగకు చేరుదురు. వీరికి దినమునకు చెరి 2 క్కి అజాల కూలి. 12 ఏండ్లకు పైబడి 16 కు లోబడియుండు స్త్రీపురుషులందరూ 3 వ తెగకు చేరుదురు. వీరికి దినమునకు చెరి 1 క్కి అజాలకూలి. మైసూరు తెగలకూలేక పని కర్తృత్వపుండు తిలిదండ్రులు కాని కుమార కుమార్తెలుగాని కూలివాండ్రుగ పనిజేయుచుండిన నట్టివారి కన్నగత్రములో నుదారముగ రెండుపూట లన్నము పెట్టుచున్నారు. వీరుగాక అన్నసత్రమునకు మూడుమైళ్ళలో నుండి చనికర్తృత్వపు అన్నసత్రమునకు రాబాలు దిక్కులేని యనాధలకు కూడ అన్న ముదారముగ దొరకును. ప్రభుత్వమువారి కాది వారము విశ్రాంతిదినముగదా! మన కూలివాండ్రునూ ఆది వారము విశ్రాంతిదినముగ నెంచి వారికి 1 వ తెగవారికి చెరి 1 క్కి అజాల చొప్పుననూ 2 వ తెగవారికి 1 క్కి అజాల చొప్పుననూ 3 వ తెగవారికి 1 అజాలచొప్పుననూ విశ్రాంతిదిన కూలి

యిచ్చుచు అన్నసత్రమునకు చేరినవారికి రెండుపూటలూ అన్నము పెట్టుదురు. గర్భిణీస్త్రీ లేవమునువారై ననూ వారి కెనిమిది నెలలు నిండువరకునూ సులభమైనపనినిచ్చి పిమ్మటపని చేసిచేయనీక (పన విండువరకు వారి మదారముగ ప్రతిదినము కూలి నిత్తురు. ఒక సంవత్సరమువరకు లోబడి పనులుగల్గి తల్లి పనిజేయుచుండిన నట్టి పిల్లలకు క్షీరాగ్రమై దినమున కరణాచొప్పున నిత్తురు. పని వాండ్రలో ప్రధాన కూలికి దినమునకు 3 అజాల చొప్పున నిచ్చుట గాక, ఆదివారమునాడు విశ్రాంతిదినపు కూలి 1 క్కి అజాల నిత్తురు. మూడు 80 నుండి కూలివాండ్రవై నొక ప్రధానకూలివా డుండును. ఇట్టి 3 గ్యాంగుల కొక మేస్త్రీ యుండును. ఈ కూలివాండ్రవై మేస్త్రీలేగాక, నీటిమేస్త్రీ యని, కన్నచ్చెన్నీ మేస్త్రీ యని-ఇతర మేస్త్రీలుగూడ గలరు. దీనివై క్యాంపు కావలివాండ్రు ఇట్లే కావలసిన సిబ్బంది యంతయు సంపూర్ణగ నున్నది.

వై కూలివాండ్రున, అన్నసత్రము వారికిని, తదిత రోద్యోగస్థులకును ఉపయోగముగ నొక యావధాలయమున్నది. వాతావరణ భేదములకు గల్గు సాధారణ రోగములకే గాక, చాలకాలమునుండి యనుభవించు అసాధారణరోగులకై ప్రత్యేక ముగ నొక గుడిస కట్టబడినది. అవి యొకేతూరి నాల్గమంది రోగుల కనుకూల మగునంత విశాలముగ నున్నది. రోగనివారణ మగునంతవరకు రోగుల కక్కడ ఔషధము ఆహారము దొరుకును ఇదిగాక అంటురోగపీడితుల కలాయదాగుడిస ఒకటియున్నది. అంటురోగుల కక్కడ చికిత్స జరుగును.

వై క్యాంపంతయు అగళి గ్రామమునకు 3 కి అగళి కర్ణమై లిఫాసలలో నుండు తోపులో నున్నది. వై డెప్పియుండు అన్నసత్రము-ఇందులో పంటి ల్లోకటి; భోజనమునకై యలాయిదా కట్టబడియుండు విశాలమైన గుడిస ఒకటి; ఆస్పత్రి- దీనికి చేరిన యసాధారణ రోగుల, అంటురోగుల గుడిసలు రెండు; భాష్టాకీసరుగారి డొంగిరి యాకీసు మంటపము; కూలి వాండ్ర నెన్నుటకై నొక విశాలప్రదేశము-వీని కన్నిటికి ఒకటి నుంచి షరియొకటికి అంగమైన రస్తాల-ఇవన్నియు నా తోపు లోని చిన్న చిన్న వృక్షములనుధ్వ నుండుటచే చూపరులకును, తనిఖీ యుద్యోగస్థులకు చాల సౌకర్యం కానించుచున్నవి. వచ్చినవారందరు 'మరియే తామనివారణపు క్యాంపును ఇంత సౌగముగ లేదని సంతసించుచున్నారు. ఫామికొడ ప్రకారము ఫాష్టాకీసరుగారికిని, డాక్టరు గారికిని, వర్మేజంటకును, తది తర తమకునయుద్యోగస్థులకునూ, నివాసయోగ్యమైన ప్రత్యేక గుడిసలు కట్టబడియుండిన నాక్యాంపు మరెంత సౌకర్యం నుండేదోగా! పాపము. వారికట్టి యనుకూలము గలుగక గ్రామమునందే అందరికీ నివాసయోగ్యమైన యిండ్లు దొరికినది. కొందరికి భేదముగ నున్నట్లున్నది.

ఇక నీతామనివారణ పనులచే జనుల కెంత నెమ్మది గల్గినదో 3 వ భాగమున వ్రాసెదను.

అంకి } 18.7.24 } ఎ. కృష్ణమూర్తిరావు, బి. ప.

వైద్యరాజు డాక్టరు అవధానిగారి ఉపన్యాసము
రేపు చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలలో జరుగును
ఆయుర్వేద వైద్యము గొప్పపండితులగు వైద్యరాజు డాక్టరు దంట్ల నుబ్బావధానులు (ఎల్. సి. పి. ఎస్.) గారు రేపు (25 వ తేదీ శుక్రవారం) సాయంకాలము 5 క్కి గంటలకు కోమతేశ్వరం పేటలో చంద్రభాను పీఠిలో 22 వ సంవత్సరపు హనుమనున్న చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలలో "ఆయుర్వేద పండితులను సిద్ధపరుచువిధానము" అను విషయమును గూర్చి ఆంగ్ల భాషలో ఉపన్యసించెదరు.
ఈ ఉపన్యాసమును భారత వైద్యసంఘమువారి రేపు టుచేసి రని కార్యదర్శి డాక్టరు ఆచంట 'లక్ష్మీపతి' బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారు ప్రకటించిరి.

గుడివాడ యూనియనుబోర్డు
ఆన 1924 సంగం జూను 30 తేది సోమవారంజూన ఉదయం 7 గంటలకు గుడివాడ యూనియనుబోర్డు అఫీసులో మీటింగుచేసి జరిగించిన ప్రాసీడింగు:—
క్రికేట్ ఫుల్ గ్రూపు కమిషన్ వెంకటపానుమంత జగ న్నాథరావు బహద్రు జమీందారుగారి అకాలపు మరణముకు చింతింపూ దుఃఖినిగూర్చులగువారి కుటుంబముకు బోధువారు తమ సానుభూతిని తెలుపుచు మ-రా-రా-శ్రీ బొగ్గవరపు వెం కటకృష్ణయ్య వగయిరావార్లు పంపిన తీర్మానమును చదువడ మైనది. వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచు ఆంధ్రపత్రి కలో ప్రచురపర్చుటకు తీర్మానించడమైనది.
నయ్యర్లు ఇస్కాయల్ సాహెబు
తెంపారకి పెసిడెంటు.

భారతి విద్యాలయము

ఒక విజ్ఞాపన

దేశభక్త, దేశసేవక పత్రికల కిదివరకు సంపాదకులును ప్రస్తుతము, పుదుచ్చేరిలోని శ్రీ భారతివిద్యాలయా చార్యులును నగు శ్రీమాన్. సి. వి. రాజగోపాల ఆచార్యగారు దేశీయుల కీక్రింది విజ్ఞప్తి నొనరు. న్నారు.

శ్రీ భారతి విద్యాలయము తరపున నీవిజ్ఞప్తి నొనర్చు చున్నాను. తనయొక్క అనుపమాన కీర్తనారచన వైపున ప్ర జలనందరిని దేశభక్త నాదేశభూతితుల గావించిన దేశభక్తా గ్రంథాన్ని, కవిపుంగవుడు నగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భారతి గారి ప్రతిభ కీ విద్యాలయము స్థాపకచిహ్నముగ నేర్పడవలె ను. భౌతికరూపముతో మనయెదుట ప్రత్యక్షమగుట మాని నిర్యాణమందిన ఈపుణ్యపురుషుడు, తన ప్రజలయభివృద్ధి కొర కెన్నని యప్రయత్నముల నొనర్చు నుద్దేశించెను కాని, తన అల్పత్వ ఆయుష్షుమాణము చేతను, సాధారణముగ ప్రతిభా, శీలములతో అనవసరము మిళితమైయుండు దారిద్ర్యమువల్లన ఆతడు తన యుద్దేశముల నాచరణయందు పెట్టజాలక పోయెను.

ఈతని శీలసంపన్నతన; గాంధీర్యస్వభావమును; బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు త్వరలోనే గుర్తించిసామాన్యము నత్యంతత్యా గస్వభావులగు దేశభక్తులనే నేపథ్యముగ హింసించెదరో ఇతడు గూడనట్టి బాధలకు గురిజేయబడెను. అందుచే నీతడు 13 వర్షము లకాల వివాహము ప్రభా ప్రభుత్వపుచ్చాయలో పుదుచ్చేరియం దు శ్రీ అరవిందస్వామి మొదలగు మార్మిదేశారాధకులతో గడ పెను. సంపూర్ణ భాషావైపుభావముతో నొప్పు పుదుచ్చేరినుండి అత్యధిక బలపూరితమున నాకిని భాషాపండిత్యమును ఆగతము లు వెదజల్లు దేశభక్తిని తమిళప్రజలు కాశ్వతము, పెన్నిధిగ భా వించుచుండురు. నిజముగ జూచినయెడల నాలెను తమిళ భాషకు నూతనజీవమును నూతనరూపమును నొసగెను.

వైసందర్భములచే ఆతని స్మరణచే పునీతమైన పుదుచ్చేరిలో నీ విద్యాలయము పుదుచ్చేరియందు స్వయంపడుట సహజముగ నున్నది. ఈవి ద్యాలయము న క ను బంధము గ నొక పతనాలయముగలదు. దీని నపుర్రముగ గ్రంథాలయము గ నొనర్చుటకు ప్రయత్నము లొనర్పబడుచున్నది.

తమిళభాషా అభివృద్ధికిని, సంస్కరణతన ప్రత్యేకము స్థాపింపబడిన ఈప్రతిష్ఠాపనకు మీరు చురుకుగా సహాయమొన ర్చెదరని విశ్వసించుచున్నాను. నీవిజ్ఞాపన నొనర్చుచున్నాను. సహాయము ధనరూపమునగాని, గ్రంథముల రూపమునగాని, మరియే ఇతరరూపమునగాని యుండవచ్చును.

తగు సహాయము లభించినయెడల నీప్రతిష్ఠాపనవాత రసాయన శాస్త్రీయ, పారిశ్రామిక, వాణిజ్య, వ్యవసాయక గ్రంథముల రూపమున తమిళ భాషలో ప్రకటించెదను.

నెల్లూరు సభార్తినెయి జడికొర్టు

1919 సావత్సరం లిసలు 44 నెంబరు
వాడులు:— డాక్టరు. యస్. సుబ్రహ్మణ్యం
అయ్యర్ వగై రాలు.

ఎ ది రీ లు
ప్రతివాదులు:— శ్రీమాన్ తిరుమల తిరు పతికోయల్ కందాడై అప్పకమూగ
శ్రీ రంగాచార్యులు అయ్యవార్లు గాన.
నో టీ సు

నెల్లూరు రంగనాయకులచే. లో పంచేలి యుండే శ్రీ తల్వగిరి రంగనాధస్వామివారి దేవ సానమునను ఈ కోర్టువారు ఏర్పాటుచేసిన స్త్రీము ప్రకారం. స్త్రీ లో నొకరగు శ్రీమాన్ కం దాడై రాజగోపాల అయ్యగారు వారు ప్రస్తావితి తారమును వదలుకొన్నాను గనుక ఈ ఖాళిప్తాన ముకును దరఖాస్తులు పెట్టకొనువారు తమ ధర ఖాస్తును 1924 న సంగం జులై నెల 1 తేదికి పూర్వము దాఖలుకొనునవలసింది. నదిచే తేది నాటికి వానిన్ను కోర్టులో హాజరుగావుండవలసినది
1924 న ॥ జులై నెల 23 వ తేది.
ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్
సభార్తినెయి జడ్జి

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

(జూన్ 22 వ తేదీ మంగళవారము)

ఫలితము

ఎ. జె. జి. క్యాంబెల్లుగారు ప్రభుత్వమువారి రివెన్యూ శాఖకార్యదర్శిగను, రాబట్ట ఆర్థరు గ్రహాముగాను వద్రాసు ప్రభుత్వకార్యనిర్వహక సభ్యుడుగను నియమింపబడిరి. ఎం. ఎస్. ఎ. హైదర్ గారు, భారత ప్రభుత్వవిద్యార్థి, ఆరోగ్యశాఖకు అండరు శ్రేక్టరీగ నియమింపబడిరి.

ఎక్ సియ్యుక్టు శాఖ

ఎం. జె. రామానుజులుగారు, కెల్లూరుజిల్లాలో క్రైస్తవ వివాహముల రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి. కెల్లూరు జిల్లాకు డ్యూర్యుగ్రామవాసులగు దాసరి ప్రసంగిగారికి, వివాహముల జరుపుటకు లైసెన్సు ఇవ్వబడినది. వివాహములకు సర్టిఫికేటు నొసగుటకు గూడ వారి కధికార మొనగబడినది.

స్వయంశాఖ

జె. ఆబ్దుల్ రహమాన్ ఖాన్ సాహెబు బహదూరుగారు మార్కెట్ పురము సబుడివిజనునకును, టి. రాజశేఖర్ గారు నర్సపల్లి సబుడివిజనునకును, సయ్యదు అబ్దుల్ రహిం సాహెబుగారు కందుకూరు సబుడివిజనునకును, డిప్యూటీ పోలీసు గూ పరింటెండెంటుగ నియమింపబడిరి. జె. ఎఫ్. బి. కేయిగారు బళ్లారి జిల్లాపోలీసు గూపరింటెండెంటుగ పదవలకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ శాఖ

కృష్ణఅయ్యగారు సుందరము అయ్యంగారు, కడప ప్రెజిడిట్యుటీకలెక్టరుగ మార్పబడిరి.

పబ్లికవర్క్స్ శాఖ

రా. బ. శంకరనారాయణ భాస్కర అయ్యంగారు లెజిషేషన్ సర్కిలుకు సూపరింటెండెంటు ఇంజనీరుగ మార్పబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ

చిర్రావూరి లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు విశాఖపట్నం పురపాలక సంఘసభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడినది.

విద్యా శాఖ

డి. బి. ఎం. రామచంద్ర రావుపంతులుగారు, కృష్ణా జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషనుబోర్డు అధ్యక్షుడుగను, తాడిపత్రి హనుమంత రావుపంతులుగారు, చిత్తూరు ప్రభుత్వోన్నత పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడుగను, నియమింపబడిరి. హెచ్. ఎం. డి. హమాదుగారు, కర్నూలు జిల్లా విద్యాసంఘమునకును హాకిం నూమ్మదాల్ సాహెబు బహదూరుగారు కడప జిల్లా విద్యాసంఘమునకును సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. కోన సీతారామరావుగారు కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనుల అఫీసుకు పనిజేయుటకు ఖాతాబద్ధులు అబ్దుల్ హిం సాహెబు బహదూరుగారు విద్యాశాఖకు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగ పనిజేయుటకు కడపకు దొరస్వామిచెట్టి గుజ్రాస్వామి చెట్టిగారు అడివనలు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగను పనిజేయుటకును నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు వారివారి కేర్ల కేసుల నువహరించిన జిల్లా విద్యా సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఎం. వి. నరసింహ రావుగారు (గుంటూరు) రఘునాథదాసు మహాశయో (గంటా) రా. సా. ఎస్. ఆనీనారాయణరావు నాయుడుగారు (గంటా) టి. శివశంకరం పిల్లే ఆర్. వెంకోబరావుగారు (అనంతపురము) ఎ. గోవిందరెడ్డి మహమ్మదు అన్సార్ బహదూరుగారు (నెల్లూరు).

మన్నూరు కృష్ణస్వామి రెడ్డిగారు చెంగల్పట్టజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడినది. జె. వై. శేషన్నగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము అనుబంధ కలాకాల సంఘమున సభ్యుడుగ నియమింపబడినది.

వివిధ శాఖలు

వెంకటాద్రియగరము వెంకట రమణయ్యగారు హైకోర్టులో ఒరిజినలు నైడున చెండవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ పదవలతోట, ముద్దుపాళ్ళ అనంతనారాయణ అయ్యగారు అప్పెల్లేటు నైడున సబు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగను నియమింపబడిరి.

సయ్యదు రజా ఉద్దీనా సాహెబు బహదూరుగారు దక్షిణ కడపజిల్లాకు ఫార్మల్ ఎక్సైజ్ అసిస్టెంటు కన్స్టేబులుగ నియమింపబడిరి.

మాధవాచారిగారు ఓరంపురము ప్రభుత్వవైద్యశాలలో రిజిస్ట్రార్ షిప్ మిడికలనుండవలెనని నియమింపబడిరి.

కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుల పదవి

ఎన్నుకొనుటకధికార మొనగకుండుటకు కారణములు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

జూలై 22 తేదీన ప్రకటింపబడిన ఫోర్టు సెంటు గెజెటు నం 11 క్రింది ప్రకటన మొనర్పబడినది.

కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుల పదవి కొలదికాలములో ఖాళీ గా నుండుటచేతను, బోర్డువారు 1924 మే 31 తేదీన నం 64 తీర్మానములో, అధ్యక్షుల నెన్నుకొను హక్కును సగవత్తనని గోరుటచేతను, ఈపదవి ఎన్నికొనునధికార మొనగవచ్చునాయన విషయమును బోర్డువారు జాగ్రత్తగా విచారించిరి.

(2) ప్రస్తుతము కడప జిల్లా బోర్డు చాలవిషయములందు వెనుకబడియున్నది. అందుచే నీబోర్డునకు, అధ్యక్షుల నెన్నుకొను నధికారమునకుట యుచితముగాదని ప్రభుత్వమువారికి సలహాలు వచ్చెను. జిల్లా బోర్డు పరిపాలనా లాభము కొరకొకటరము, అధ్యక్షుని నియమించు నధికారము ప్రభుత్వమువారికి యుండుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారెంచుచున్నది. అందుచే 1920 సం॥ మద్రాసు స్థానిక సంఘముల శాసనములో 12 (1), 17 సెక్షనుల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు ప. రా. రా. రా. బి. టి. ఎం నరసింహాచార్యగారిని కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షునిగ నియమించిరి.

(3) ఇందుకవసరమగు ప్రకటన 1924 జూలై 9 తేదీన నం 864 ప్రకటనగా ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటులో ప్రకటింపబడినది.

కాల్పమును దెలుపుటకు ఫిరంగులు

అపివేయుటకు నిశ్చయించుట

వ్యయమును ప్రభుత్వమువారు వహింప నిరాకరించిరి జూలై, 22 తేదీ పో. సె. జా. గెజెటునం దిల్లు ప్రకటింపబడినది.

1. మరరాసు రాష్ట్రమునందు వేర్వేరు ప్రదేశములలో కొలమును దెలుపుటగాను క్రేల్పుబడు ఫిరంగులకు నవ్యయము నింతనరకును, పూర్తిగా గాని, కొంతభాగమును గాని, నైనిక శాఖవారు భరించుచుండిరి. వ్యయమునకు దగిన సైనికలాభ మిందువలన గలుగుట లేదను నుద్దేశముతో నిజీల నీశాఖవారు, ఇట్టి ఫిరంగుల క్రేల్పుటను మానుకొన నిశ్చయించిరి. కాని ఇందువలన ప్రజలకు చాల ఇబ్బందిగలుగునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పి, ఇట్టి ఫిరంగుల సాగించుట కనువ్యయము నంతను స్థానిక సంఘములు వహించుకడల నీ ఫిరంగులనుంచుట తోర్పులుకెనెదమని పురపాలక సంఘములకును, కంటాన్మెంటు సంఘములకును చెప్పి పి. మద్రాసు కార్పొరేషనువారును, కోయంబత్తూరు పురపాలక సంఘమువారును నీమాచల కంగీకరించిరి. అదేవిధముగా మద్రాసు, కోయంబత్తూరులలో ఫిరంగుల వేయుటకు సాగించువేయుండుటకును, కెయింబుఖానుకు మాంటు, విల్లింగడనులలో ఫిరంగివేయుట నాపివేయుటకును ఏర్పాటు లానర్పబడినది.

(2) ఉదకమండలము మొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులను గమనించి, అచ్చట మధ్యాహ్నము వేయఫిరంగికు వ్యయము లో సగము భరించెదమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. కాని, ఉదకమండల పురపాలక సంఘమువారు విగిలిన సగమును భరింప నిరాకరించిరి. వ్యయమంతను ప్రభుత్వమువారు భరింప సిద్ధముగ లేదు. అందుచే 1924 ఆగష్టు 1 తేదీనుండియు ఉదకమండలమున కాలము దెలుపుఫిరంగి మానివేయుచును.

పి. కె. కురియను గారు కడప జిల్లా వైద్యాధికారికి అసిస్టెంటుగ నియమింపబడినది. పి. కె. అనంతనారాయణ అయ్యగారు మద్రాసు మెటర్నిటీ వైద్యశాలలో సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జనుగ నియమింపబడిరి. టి. వి. గోపాలమోనను గారు గిండికింగు ఇన్ స్టిట్యూట్లోని డైరెక్టరుక్రింద పనిజేయుటకు నియమింపబడిరి. టి. సంతోషరావు గారు, కృష్ణా జిల్లా అసిస్టెంటు వైద్యాధికారిగను, టి. ఎన్. హరినారాయణ పంతులుగారు యెర్రుపాడు వైద్యపాఠశాలలో సుపర్వైజరులుగను నియమింపబడిరి.

మహాత్మునకు పాదకట్నము

ఖద్దరునిధికి

అహమదాబాదు కార్మిక సంఘము

త్వరలోనే సమర్పించెదరు

మహాత్ముడు శతసంచారముకొరకు అహమదాబాదును వలంతుకు ముందే ప్రత్యేకము ఖద్దరు ప్రచారమునకుగాను మహాత్మునకు పాదకట్నమును సమర్పించుటకు అహమదాబాదు కార్మిక సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

తార కేశ్వరము

సత్యాగ్రహము జరుగుచునేయున్నది

ప్రతిదినమును 16 గురిని ఆరెట్టుచేయుచునేయున్నది 22 వ తేదీవరకు 1114 గురిని ఆరెట్టుచేసిరి. 21 వ తేదీ సాను వారమునాడు బంతురా చెరసాలనుండి 12 మందిని హుగ్లి చెరసాలనుండి 19 మందిని 22 వ తేదీని 21 మందిని వదలిరి. 21 వ తేదీని నలుగురులంటిరులకు చేరి మూడునెలలు కఠినశిక్షయును 10 మందికి చేరి తెండునెలలు విడిచివేయువేయుచున్నది. 22 వ తేదీని 10 మందికి చేరి తెండునెలలు విడిచివేయుచున్నది. ఒక బాలుని సాయంకాలమువరకును కోర్టులోనుంచి వదలిరి. (అ. ప్రె.)

పాల్కొండ ఏజెంసీ

జూలై 22 తేదీ పో. సె. జా. గెజెటునం దిల్లు ప్రకటింపబడినది.

ఏజెన్సీ డివిజనును సంస్కరించినపుండుగునుపూరు తాలూకాలో జేర్పబడిన పాల్కొండ ఏజెంసీ యంతన, 1924 ఆగష్టు 4 తేదీనుండియు, తిరిగి, పాల్కొండ తాలూకాకు (విశాఖపట్నం జిల్లా) మార్పబడినది. పార్వతీపురములోని స్పెషలు అసిస్టెంటు ఏజెంటును, గునుపూరు డిప్యూటీ తహసీలు దార్ల కి కమిషనరీ ప్రదేశమునై నధికార ముండదు. విజయనగరములోని రెవిన్యూ డివిజనుల అఫీసును, స్పెషలు అసిస్టెంటు ఏజెంటును, పాల్కొండ తహసీల్దారును ఈ ప్రదేశము నధికారము వహించెదరు.

గురూకాబాగు మహాత్ముదావా

సర్ గంగారాం గారు ఓడిపోయిరి మహాత్ముగలెచెను

సర్ గంగారాం గారిని శిశోమణి సంఘమువారిని వెదల గొట్టి భూములను స్వాధీనపరచువలెనని గురూకాబాగు మహాత్ముదావాచేయగా అమృతసరు రివిన్యూ అసిస్టెంటు మహాత్ము కనుమాలయ గా తీర్పు చెప్పెను. సర్ గంగారాం గారి కవులు వాయిదా 1923 నవంబరుతో తీరిపోగానే మహాత్ముదావా చేసెను, ప్రతినాడులు వాదించలేదు. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి మండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము

జూలై నెల 22-వ తేదీన క్రియత కా కి నాధుని నాకేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద తంబుకెట్టి విధి ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయమున జరిగిన వైసంఘపుకార్యనిర్వహక వర్గమువారు ఈదిగువ తీర్మానములను గావించిరి.

తీర్మానములు

(1) యన్. శ్రీరాములునా గుడుగారు నెల ఒకటికి 30 రూపాయలు వేతనమునై 28.7.24 వ తేదీనుండి మండల ప్రచారముగా నియమింప బడిరి. వారికి ఒకనెలకు తీసి యిచ్చుటకు తీర్మానింపబడినది.

(2) సింహాద్రి గోవిందాచారిగారిని మండలకార్యనిర్వహకునాస్తాగాను, పంచమరాత్రి పాకశాల ఉపాధ్యాయులుగను నియమింపబడిరి. వారికి మండలసంఘమునుండి నెల 1 - కి 15 రూపాయలును, అప్పెల్లేటు నివారణనిధినుండి 15 రూపాయలును మొత్తము 30 రూపాయలు జీతము ఇవ్వవలయును. చెన్నపురి ఆంగ్ల యండ్లు గద్దె రంగయ్యనాయుడు, కాంగ్రెసు సంఘకార్య స్థానము - చెన్నపురి కార్యదర్శి.

స్థానిక వార్తలు

తపాలా ప్రకటన:—దక్షిణాంధ్రమున కైల్వలైన కాలకొట్ల తేలిపోవుటవలన పియోలీనుండియు సిల్వానుండియు రావలసిన తపాలా దీనిననుసరించి రావలయు.

ప్రాంతవిద్యాసభ:—ఈ సభ నేడు పానగలు రాజాగారి ఆధ్వర్యమున కైల్వలైన జరుగును. నేడువచ్చిన శాసనసభ్యుల ముగ్గురును యీ సభకారకే వచ్చిరి.

గంజాయి కేసు:—వెంకోబాసాహా అనునతడు చెంగళూరు మెయింటులో 230 తులముల గంజాయిని మైసూరునుండి రహస్యముగా చెన్నపురికి తెచ్చినందున నేడుదయమున నతనిని అప్పాచీ డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగి అరెస్టుచేసెను.

రాకపోకలు:—ఆర్. హెచ్. హినికాసు, కల్లులు కామరసు, బి. హెబ్బా. సి. మెయిను, కే. ఎ. ఛంగప్పగార్లు తిన్నరాత్రి చెన్నపురికి వెళ్లిరి. సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజు (ఎం. ఎల్. సి.) ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు, (ఎం. ఎల్. సి.) వి. మాధవరాజు, (ఎం. ఎల్. సి.) సర్. టి. దేశికాచారిగార్లు నేడుదయమున చెన్నపురి చేరిరి.

తిరునక్కేసి సంగీతకాల - పాటకచేరి:—ఈ నెల 26 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రము 4½ గంటలకు తిరునక్కేసిలో వీరరాఘవమొదలి వీధి 81 వ నంబరు గృహమున (శారదాపాళ) గొప్పపాటకచేరి జరుగును. మహారాజపుత్రం కృష్ణమూర్తిఅయ్యరుగారు గాత్రపాట. మధుర ముద్ర హిరణ్యయరుగారు వీడియో. చెన్నపురి వేణునాయకరుగారు నృత్యం.

ఒకయంపన్యాసము:—ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషనువారి యజమాన్యమున నీనెల 25 తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాల భవనమున (నెం. 22 చంద్రభానువీధి కోమలేశ్వరంపేట) వైద్యరాజ డాక్టరు దంటు సుబ్బావధానిగారు, ఆయుర్వేదమున అచార్యులగు తియ్యారజేయ్యులు కాశ్యకత్తి అంబుకు మార్గములు" అను విషయమును గురించి యాసనసంఘము. ఎల్లరు విశ్వవిద్యార్థులు.

కార్పొరేషను కాంగ్రెసు:—రాబోవు కార్పొరేషను ఎన్నికలందు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీ. వి. చక్రవర్తియ్యచెట్టి బి. వి. ఎల్. గారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటకు గాను, 25 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు చాలైలో విజయ విఘ్నేశ్వర కోటలవీధిలో, టానాగుంట ఒడ్డున నొక బహిరంగ సభ జరుగును. శ్రీమంత్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ఇ. ఎల్. అయ్యరు, ఇ. కురేంద్రనాథ ఆర్య, పి. ఎం. ఆదితేశవులు నాయకరు, ఎం. ఎస్. ముద్రహిరణ్యఅయ్య, మోషి మహమ్మదు గార్లు ప్రధానసంగీతకారులు.

చింతాద్రెపేటలో మరయొకసభ:—చింతాద్రెపేట కాంగ్రెసుకమిటీవారి యజమాన్యమున 25 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు, మంగవతి నాయకరుగారి తూర్పుచివర బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీయంత ఇ. ఎస్. ఆర్య, ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, చక్రవర్తియ్యచెట్టి, మోషి మహమ్మదు మొదలగునారు "కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు వశపరుచుకొనుట" అను విషయముపై, కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు టి. పి. మీనాక్షిసుంధరముగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటకు ప్రయత్నింతురు.

హంపూ హెమ్మల సుబాలకసభ
తిరువల్లి క్లబ్బి
25-7-24 శుక్రవారం సాయంత్రము 5.30 గంటలకు హెమ్మలసంఘి శింగరాచార్యుల హాలుందు ప్రైవేటుపక్షమున, పచ్చిపావున కాలేజి హెమ్మల ప్రధానోపాధ్యాయులగు కె. వెంకటసుబ్బయ్యగారి ఆధ్వర్యమున కైల్వలైన కళాశాల ఆంగ్లోపన్యాసకులను తేటపల్లె తాజగోపాలరావు గారు ఆంగ్లభాషనుగీతించి యంపన్యసంఘము.
కంపి కృష్ణమూర్తి రావు,
కార్యదర్శి.

చెన్నపురి

ప్రభుత్వ కార్యాలయములు

ఉదకమండలమునుండి చెన్నపురికి మార్పుట
ఈ నెల 29 వ తేదీనిగూడ కచ్చేరీలు ఉదకమండలమున పనిచేయును. ఆగష్టునెల మొదటితేదీని చెన్నపురిలో పని ప్రారంభమగును.

దెవలపుమొంటు మినిష్టరు
26 వ తేదీని ఉదకమండలమునుండి బయలుదేరి చెన్నపురికి వచ్చెదరు. వరదలవలన నిపుడు సంచారము చేయరు. ఆగష్టులో వెళ్లెదరు.

తిరుమల పిల్లగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటలేదు
భక్తివత్సలనాయుడు గారి ప్రకటన
సి. భక్తివత్సలు నాయుడుగారు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షున కిట్లు వ్రాసెను;
అయ్యో.— 19 డివిజను ఎన్నికలకు వి. తిరుమలై పిల్లగారి యభ్యర్థిత్వమును నేను బలపరుచుటకు కాంగ్రెసు పక్షమున కేరటకుపూర్వము జరిగెను. తిరుమల పిల్లగారి ప్రకటనపై నేనొనర్చిన సంతకమును రద్దుచేసికొని కాంగ్రెసుపక్షము జేరి కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు ఎస్. ఎ. మోషి మహమ్మదుగారి యభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుచున్నాను.

సుప్రసిద్ధులగు శర్మ సోదరుల

గానసభ
భారత స్త్రీసమాజ సహాయార్థము
ఈ నెల 26వ తేదీని గోల్లకేళిలో జరుగును
భారత స్త్రీ సమాజసహాయార్థము సుప్రసిద్ధాంగుల గాయకములగు శర్మసోదరుల గానసభ యీనెల 26వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు చెన్నపురిలో జరిగిటవునులో ఆర్యోనియను వీధిలోనున్న వై. ఎం. బి. వి. గోల్లకేళిలో జరుగును. టిక్కెట్లు హాలువద్ద వై. ఎం. బి. వి. రిక్టువెంటులోను, జార్జిటవునులో, మాకరు నల్లముత్తువీధిలో 18 వ నంబరు యింటిలోను విక్రయింపబడును.

బోదురుకప్ప వ్యవసాయదారునికి చేయు ఘనసహాయము
మేకేస్వియరు బోదురుకప్పను పెద్దవిషజంతువని వర్ణించెను. ఎవ్వరుపదీనిని అందమైనజంతువని చెప్పజాల రనునది సత్యమే. దానిని గట్టిగపట్టుకొనిన ఒకవిధమైన ద్రవపదార్థము దానికేరమునుండి వెలువడును. ఈవిషయము లిటులుండ యీ బోదురుకప్ప చాల ఉపయోగమైనది. ముఖ్యముగ యిది తోట కూలీలకు చాలయింపయ్యుక్తమైనదికాన యేవిధముచేసినను దీనిని పెంచవలయును.

బోదురుకప్ప మొక్కలను తినుపురుగులనే ఆహారముగా తినును. అటుపైదీనికి ఆకలియొక్కును ఈగలు గొంగళిపురుగులు మున్నగువాటిని భక్షించును. అన్నివిషయముల యందును చాల సోమరివలెనుండును. కాని ఆహార విషయమున అట్లుకాదు. దీనినాలుక సాదవుగను సానునదిగను వుండి నాలుకచివరను నిముష నిముషమునకును తయారుగుండు ఒకవిధముగ జగురును గల్గియుండును.

తనవార ఆహారముగా కైకోనుట
రాతివలె నిశ్చలముగా పడియుండి చేరువ ఆకులమీద వ్రాలుపురుగును పరికించును. అంతలో ఆకుకదలును, పురుగు మాయమగును. దానిచలము మౌనపమాత్రుని కసాగ్యమైనంత నేగముగా కదలును. కాని దీనిని సినిమెట్టోగ్రాపు యంత్రము చాయను పట్టగలిగినది.

బోదురుకప్పను పెంచుట సులభము. మూడుయిటు కలు గోడలుగను ఒకయిటుక పైకప్పుగను అమరినది దీని నివాసమున కనుమలముగనుండును. మొక్కలమగ్గ యిట్లాక శృహము నిర్మింపబడిన అంకొకప్ప ప్రవేశించి అటుప్రక్కల మొక్కలమీదనుండు పురుగులను రూపుమాపును.

ఈకప్ప మూపునకంత సోమరిపోతువలె కానుననిచి నను ఒక్కగంతునకు యిటుక గోడపైకురికి నివాసమునకై చాలదురమేగును. ఇది తరుచుసారలను విడచి వానిని మట్టమట్టి మ్రుంగివేయును. ఇంతటి ఉపయోగమైనదానిని ప్రతి తోటయందును పెంచవలయును.

హైకోర్టువార్తలు

మాంటుగోడ్డు హత్యకేసు
ఈమగ్గ్య కొంతకాలము క్రిందట మాంటుగోడ్డులోని ఎం.పైరు సైకిలుమోటారు కంపెనీ ప్రాంతైటరు రాజుమాణిక్యం అనునాతని చంపిన నేరమునకై సెషన్సు విచారణ ఘోరుటై ఎగ్జూరు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుచే బంపబడిన ఆర్. ప్రెజు చాన్సెలు అనునొక ప్రాంతైటరు వాని పక్షమున వకీలు కే. యూ. క్యామరావు గారు, కొన్ని రికార్డులను చూచుటకై నేడు హైకోర్టులో క్రిమినల్ రివిజనుపెట్టివను దాఖలుచేసి ప్రధానన్యాయమూర్తిగారివద్ద వాదించిరి. ఆరికార్డులను చూచుటకు మేజిస్ట్రేటును వేడుచు అర్రీ పెట్టుకొనగా, మేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను.

పెట్టివనుకు ప్రతిభాముగను క్రానుప్రాసిహ్యటరు వాదించెను. ప్రాసిహ్యుషను సాక్షులను గూడ విచారణచేయక పూర్వమే రికార్డులకై మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో అర్రీదాఖలు చేయబడెను. ముద్దాయిల కనుమలముగ నుండెడి కాగితముల నిచ్చుటకు భృంతరముండదు. కాని అనవసరమైన కాగితముల నిచ్చుటకు పీలుండదు. కేసు సెషన్సుకు వచ్చినయెడల, కాగితములను క్రాను అఫీసునుండి తీసికొనవచ్చునని క్రానుప్రాసిహ్యటరు వాదించెను.

పోలీసు విచారణ సంచాయతీ కాగితములను మేజిస్ట్రేటుకు బంపవండుట వింతగనుండెనని ప్రధానన్యాయమూర్తి చెప్పెను.
ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు తీర్పుచెప్పిరి. పోలీసు సంచాయతీ సమయమున సాక్షులపేర్లు మెంబులను ముద్దాయికిచ్చుటకు భృంతర ముండరాదు. ఆరికార్డులు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులోనున్న, ముద్దాయి అర్రీ పెట్టుకొనగానే, ఆతనికి మేజిస్ట్రేటు ఆరికార్డుప్రతుల నిచ్చియుండవలసినది. ఇప్పుడైనను ముద్దాయి అర్రీని మేజిస్ట్రేటు అంగీకరింపవలెను. రికార్డులుపోలీసు గారివద్ద నేయున్న సి. పి. సి. 94 వ సెక్షను ప్రకారము ఆరికార్డులను తెప్పించి ముద్దాయికి సగవలెనని తీర్పునందు గలదు.

వైకం నత్యాగ్రహము

బెజవాడ మ్యూసిసిపాలిటీవారి విరాళము
బెజవాడ మ్యూసిసిపలు సంఘమువారు వైకంనత్యాగ్రహమునకు నూరురూపాయలు విరాళమొసగిరి. (బెజవాడ స్వకీయవిలేజిరి తంతివార్త)
నెల్లూరుజిల్లాలో కళావంతుల సంఘసంస్కరణప్రచారము

గత ఏప్రిలుమాసమునందు గుంటూరులో జరిగిన కళావంతుల సంఘసంస్కరణ సభయందు మానుండలము పక్షమున కార్యనిర్వాహకుడుగా నెన్నుకొనబడి ప్రస్తుతమున ప్రచారమునకు గడంగిన శ్రీయంత చెటూరు వరసింహంగారు మిక్కిలి ప్రసిద్ధియైన పనిని జేయుచున్నారు. ఇప్పుడు మాగ్రామమున కరుగుదెంచి వారొనర్చుచున్న సుబోధనలవలన కళావంతుల తెల్లరకును తమతమ నీచస్థితి హృద్యతమై కనులు దెరుచుకొనుచున్నారు. బహిరంగవేదికలపై యంపన్యాసము లిచ్చి తమ వాగ్ధాటి వెలిబుచ్చు హాస్యరులయిన నవీనప్రచారకుల వలెగాక వీరు ప్రతికళావంతునిలేదా దేవదాసి యింటికిగో 'పడుపున్నతి నున్న వేశ్యలతోను వేశ్యమాతలతోను మాటలాడి వారిని సంస్కరణకై ప్రోత్సహించిరి. పడుపున్నతిలోనుండు అక్కడెల్లండె యొక్కయు తల్లితనూజాలయొక్కయు నీచ సంపాదనచే జీవనాత్ర గడుపుచుండు మగవారిని, గౌరవశూన్యుల నలవాటు పరచుకొని యోగ్యజీవనమును స్వయంకృషిచే చేసికొనవలయుననియు బోధించిరి. అనేకులవలన తమవిడ్డలకు వివాహమొనర్చుదమును వాగ్ధానముల బడసిరి. వారివాగ్ధానిఖిరి వలన వారొనర్చు ప్రచారము విజయనంతముననున్నదని చెప్పటకు మిగుల సంతసింపుచున్నాము. సావ్యరీతిచే తమతో నిట్టియుద్యమమునకై వీరు గడంగుట యిమాండల కళావంతుల యదృష్టమని చెప్పదగును. బుచ్చిరెడ్డిపాళెం,
22-7-24.

తిరువల్లి శేషయ్య.

జాబులు

గుడివాడ కమ్యూనికేషన్ల వసతిగృహసంఘసభ

ఈసభకు మ-రా-రా-శ్రీ సభ్యులైన ఆంజనేయులు వారిగారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనడ మయినది.

తీర్మానములు

1. గుడివాడలో కమ్యూనికేషన్ల వసతిగృహము యేర్పరుచుటకు తీర్మానించడమయినది.

2. సమగ్ర వసతిగృహకార్యక్రమము నడుపుటకుగాను యీ దిగవారిని కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులుగా యెన్నుకొనడమైనది. మ-రా-శ్రీ అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు లింగం నాగభూషణంగారు, పర్యవేషి మల్లభాస్కరమూగారు, వీరమాచనేని రంగయ్యగారు, ఉప్పలపాటి బ్రహ్మయ్యగారు, చింతమనేని అంకప్పగారు, నలసాని ఆంజనేయులుగారు, ఈశ్వరగంటి కోటయ్యగారు, పర్యవేషి ఆంజనేయులుగారు, లింగం వీరభద్రమూగారు, నార్ల వెంకటస్వామయ్యగారు, పోగంటి వెంకట్రామయ్యగారు, పిడికోట నాగిరెడ్డిగారు, అడుసుమల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు, వేమలపల్లి చినరామయ్యగారు, త్రిపురనేని సుబ్రహ్మణ్యంగారు, నూరపనేని వెంకయ్యగారు, కొదాలి వీరభద్రరావుగారు, అడుసుమల్లి హరినీడుగారు, కొదాలి ఉమామహేశ్వరరావుగారు.

అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారిని యీసంఘమునకు ప్రెసిడెంటుగా యెన్నుకొనడ మయినది. త్రిపురనేని సుబ్రహ్మణ్యంగారిని నూపరింటెండ్మెంటుగా యెన్నుకొనడమయినది. మ-రా-రా-శ్రీ వీరమాచనేని రంగయ్యగారిని ప్రెజిడెంటుగా యెన్నుకొనడమయినది. మ-రా-రా-శ్రీ ఈశ్వరగంటి కోటయ్యగారిని క్రెకటరీ అండు మేనేజరుగా యెన్నుకొనడమయినది.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ జీవితాత్మజ్ఞాన ప్రచారకమండలి

దక్షిణ మైదరాబాదు

"సాత్విక దేవీపూజ"

తేది 17.7.24 గురువారము సాయంత్రము 6 గంటలకు మహారాజా గంజిసండు జుండలీపత్తును నొక బహిరంగసభ శ్రీమంత్రి రాయ విశ్వేశ్వరనాథశ్రీ. ఎ. ఎల్. ఎల్. జి. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. సుమారు రెండువందల జనము హాజరయ్యెను.

మొదట జీవదత్తాత్రయసంబంధమైన గాయనములతో గార్యాంధ్రభవయ్యెను. అనంతరము బ్రహ్మశ్రీ బుచ్చయ్యశాస్త్రిగారు ఆంధ్రములో నందఱు బోధపడునట్లు పై పేర్కొనిన విషయమునకు సంబంధించి చక్కగా నుపన్యసించుచు మాంధ్రభూమిని నిరసించిరి. శ్రీమంత్రి మాడపాటి హనుమంతరావుగారును శాస్త్రిగారి యుపసాహస సారాంశమును హిందీలో విశదపరుచుచు స్వవిచారములవ్వారా యుపన్యక్త విషయమును బలపరుచుట యేగాక, "చేయబడు యితరహితు లన్నిటికంటె ధర్మముపేర దేవీ మంత్రిములయెదుట చేయబడు హింసలు కడునిందితములగును ఘోరపాపములకము లనియు" దెలిపిరి. తదనంతరము సభాపతిగారు వ్యాఖ్యాతల యొక్క యభిప్రాయములను సమర్థించుచు, సృష్టికర్తానుకూలముగా దగిన శక్తుల సంపాదించుకొని విచారభూమిని బ్రవర్తించుటయే నిజమైన దేవీపూజ యనియు కామ క్రోధ లోభ మోహదులను నిర్మూలము చేయుటయే నిజమైన లిలిదానమనియు, అప్పుడే మన మన్నివిధముల సౌఖ్యముగ నుండగలుగుదుమనియు యుక్తిభూమిగా వచించుచు విరమించిరి. క్రెకటరీ లాలజీ మేఘజీగారు సభాపతి మున్నగువారందఱు ధన్యవాదము లొసంగిరి. సభవిసర్జింపబడెను.

పరిణామము:—గతఃకాలమునాటి నే యీ సంవత్సరమున సాత్విక పూజ జరుపుట కక్కడ సంచారము అంగీకరించినందులకు వారు మిగుల సంతోషియును. కాన నితర ప్రాంతములందలి సజ్జనులును తమతమ ప్రాంతములందు సాత్వికపూజలు జరుగునట్టి ప్రభుధముల నిరపరుచుచు సంధిపరంపరకు గురియగుచున్న సమయక సందర్భముల మార్గదర్శకులై అహింసాధ్యక్షులైన మొనర్చుచు కృతకృత్యులగునని ప్రార్థించుచున్నాను.

రాజరత్నాచారి,
జీవదత్తాత్రయప్రచారకుడు.

ర్యాల్

మాగ్రామములో శ్రీజగన్మోహన కేశవస్వామివారి సుప్రసిద్ధ దేవాలయముగలదు. స్వామివారికి రమారమి సాళునకు రు 4200 లనర్కు రాబడివచ్చుచున్నది.

ఇదివరలో 4 సంవత్సరముల క్రితము స్వామివారి చెండి పాదుకల శుభ్రము పోయినవి.

15.7.1924 సం॥రం తేది రాత్రి సమగ్ర దేవాలయముపై ని తాళములు బ్రహ్మలొట్టి లోపల గర్భాలయముద్వార కవాటమునకున్న ఘడియతాళము తీయుటకు ఆగరులో కొని ద్వారము తెరచి (1) స్వామివారి చెండిపాదులు చెండినామము వీనిమధ్యనుండే బంగారు బొట్టుయొన్న (2) ఉత్సవగ్రహములు యిత్తడిపి రిన్ను (3) యిత్తడి పళ్లెము పెద్దది ఒకటిన్న (4) ఆకాశదీపములను యిత్తడి భరణి పెద్ద దొకటియొన్న (5) నక్షత్ర దీపములలోని ఆరు యిత్తడి ప్రెమిడలన్న (6) రాగి ప్రవనపాత్ర ఒకటి యొన్న (7) కాళీగా దేవాలయము లోనున్న గోన సంచియొకటియొన్న (8) దేవాలయమునకు వేయు యనపపెద్ద తాళమునకు దొచిరి. అమరునాడే పోలీసు వారికి కబురు నెల్లినది. దైవభక్తిపరాయణత్వంచేత రిపోస్టు అందిన మూడవరోజుననేవచ్చి స్వామిదర్శనంచేసి వెళ్లివారు.

19.7.24 విన్నకోట వెంకటరత్నము

గుంటూరుజిల్లాలో కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

ఎన్నికనిబంధనలలోని 17వ నిబంధన ప్రకారము యీ క్రిందవివరింపబడిన ఫిర్యాలులో వాటికెదురుగా చూపబడిన స్థానములకు జిల్లాసంఘమునకును, రాష్ట్రీయసంఘమువారి అనుమతిప్రకారం యీ క్రింద వివరింపబడిన తాలూకాలలో వాటి కెదురుగా కనబరచబడిన ఖాళీస్థానములకు రాష్ట్రీయసంఘము నకును యెన్నికలు జరుగవలసియున్నది. అభ్యర్థులుగా నిలువదలచినవారు తమ దరఖాస్తులను 2వ నిబంధనలో నిర్ణయంబడి ప్రథమ యెన్నికలలో వాడబడిన నమోనాలో, ఆగస్టు 31 వ తేదీలోగా జిల్లా సంఘకార్యాలయమునకు చేరునట్లుపంపవలెను. అచ్చునమోనాలు ప్రచారకుల వద్దదొరకగలవు. వారివద్ద దొరకని యెడల వ్రాతపమోనా నుపయోగింపవచ్చును. ఎన్నిక నిబంధనల ప్రకారము గ్రామసంఘకార్యదర్శులకు వెనుకనేపంపబడెను.

దరఖాస్తు యే యెన్నికకైనది పైన నుదహరింపవలెను. జిల్లాసంఘమునకైనయెడల ఫిర్యాపేరున్న, రాష్ట్రీయసంఘమునకైనయెడల తాలూకా పేరున్న దరఖాస్తుయొక్క రావకలమున కెదురుగా వ్రాయవలెను. ప్రతియెన్నికకు వేరుగా దరఖాస్తు పెట్టవలెను.

పంచవిభజిహిస్సార్లముల నాచరణలో పెట్టనివారు యెన్నికసంఘములలో సభ్యులుగనుండకూడదనియు, యెన్నికసభ్యులు నిత్యము నూలుపడికిపంపవలెననియు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆహ్వానాబాదులో జూనునెలాఖరున తేదీన తీర్మానములను అభ్యర్థులకు నిలువదలచినవారున్నా, వోట్లన్నా మనసునకు దుంచుకొనవలెను.

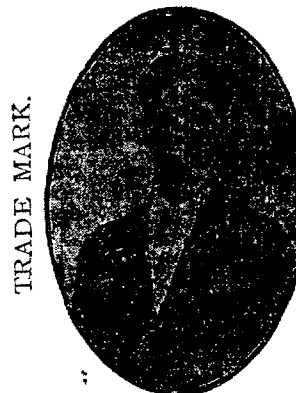
ఆగస్టు 31వ తేదీలోగా వచ్చే దరఖాస్తులు తనిఖీచేయబడి, సరియగు దరఖాస్తువార్ల జాబితా ఆగస్టు 10వ తేదీలోగా ప్రచురింపబడును. నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదార్లు ఆగస్టు 15వ తేదీలోగా జిల్లాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి అప్పీలు చేసికొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు యీ అప్పీలును పరిష్కరించి ఖాయపుజాలితాను ఆగస్టు 20వ తేదీలోగా ప్రచురించెదరు. దానినిబట్టి అవసరమైన నియోజకప్రదేశములలో ఆగస్టు 30 వ తేదీన యెన్నికలు జరుపబడును.

ఫిర్యా	జిల్లాసంఘమునకు	స్థానముల సంఖ్య
(1) ముప్పాల్		౧
(2) వెలంపల్లి		౧
(3) తెల్లికొండ		౧
(4) పెదమారపాడు		౧
(5) అచ్చంపేట		౧
(6) పెదనందిపాడు		౧
(7) చందవోలు		౧
తాలూకా	రాష్ట్రీయసంఘమునకు	ఖాళీస్థానముల సంఖ్య
(౧) ఒంగోలు		3
(2) సత్తెనపల్లి		3
(3) నర్సారావుపేట		౧
(4) వినుకొండ		3
(5) పల్నాడు		౪

నల్లమూడి ముక్తేశ్వరప్రసాదరావు,
గోవిందరాజుల వెంకటకృష్ణారావు.
జిల్లాసంఘకార్యదర్శులు.

ముప్పనసామరాజు అండు వీరాజు.

పెద్దాపురము పోస్టు.

TRADE MARK.

విజ్ఞాపన
సృజేశ్వరు
1918 సంవత్సరం
సుంచిమేము మనదేశము
నపండించుచున్న పట్టు
తో మాఫ్యాట్రీ లోనే
వడుకుట, నేయుట, రం
గులునేయుట మున్నగుప
గులవలన వివిధరకముల

వస్త్రములపనులరంగులతో చిత్రచిత్రమైన జీవితాదా అంచులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రిజిర అఖిలభారత కాంగ్రెసువస్త్రప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిదేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూను. కాంతిభాగముగారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

".... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరెవరికీ ప్రజలకుడ అన్నిరకములభద్రదన్నా ప్రదర్శించిరి. ఇంకనుఎందరో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టెటకు వీలులేదు. పట్టువస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసామరాజు వీరాజుగారు : పట్టువస్త్రములును ధోవతులును వర్తకులను కోటుగుడ్డలును చీరలును చీరలును మున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి. ఔగ్రసూరు అస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి"

పట్టువస్త్రములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అదృష్టము రకములను విభులముగా వ్రాయుటవలన దేశము సృజేశ్వరు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి సృజేశ్వరి సభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము వందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాట్రేడ్ మార్కును ఇంచున ప్రమరిచితిమి"

కొటిల్లు ని అర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మామిడిపూడి వేంకటరంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటేశాస్త్రి

చంద్రిగుప్త చక్రవర్తికి పృథానమృతియు చాణక్యుడనునామాంతరముగలిగినట్టియు కాటిల్లునిచే రెండువేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో శ్రగ్గణ్యము. దీనివారధును చేసికొనియే కామండకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియుద్వృంధములేదని పొగడియున్నారు. పొచ్చిన కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము లెట్లు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నిది య మూల్యమైనది. గ్రంథమునవ్రాసినవాడు కాటిల్లుడోనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెట్టి, గ్రంథయందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క పృథానలక్షణము లెవ్వి-అనువిషయములను విమర్శించిన యుగోద్ధాతము చేయబడుచున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాళికొబైండు. ఖరీదు రు 4.0-0 మాత్రము.

మా మిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.
(1468) మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

లేక, అభ్యుదయపుస్తకనిలయము, కాకినాడ.

BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ్మనబ్బ

శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు.
10 తులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.2-0
30 తులముల కొపు ఖరీదు 0.5-6
1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15-0-0
కర్పూరపు సబ్బు 0.3-0, కార్పూరిక 0.3-0

Agents Wanted. ఏజెంట్లు కావలెను. (1548)

R. Venkatappaiah, Proprietor.

కృష్ణాసబ్బుకంపెనీ, మచిలీపట్నం.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయ విద్యావిధానము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కార్యనిర్వహణమువారిచే నియమింపబడిన జాతీయవిద్యావిధాన పరిపాలనాసభలు తయారుచేసిన జాతీయ విద్యావిధానమును దానిపై 14 వ తేదీ 'ఆంధ్రప్రభ'లో తాముకేసిన వివరములు చదివినది. సంఘసభలు జాతీయ విద్యావిషయములలో అనుభవజ్ఞులనియు, తమ నివేదికలో పాఠశాలలను, ఉపాధ్యాయులను, అమూల్యములగు నూతన శిశువులను జేసియుండిరినియు తమతో సేన సంపూర్ణముగా నేకీకరించును. ముఖ్యముగా ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్యల గూర్చి, పాఠ్యవిషయములు పఠనీయగ్రంథములు కాలపంపకములు మున్నగు విషయములలో స్పష్టమగు సూచనలతోనే జాతీయ విద్యావిధాన పరిపాలనాసభ నివేదించిరి. వారి విద్యావిధానములలో అనుభవజ్ఞులలో విద్యానిలయములను సాధారణ పాఠశాలను గూడ విలక్షణ అనేక విషయములు చక్కగా పొందుపరచబడియున్నవి. ఉపసంఘసభల కృషికిని వారికి జాతీయవిద్య యందు గల భక్త్యురంగములను, సభ్యులలో కొందరు ఇతర రాజకీయ సమస్యలలో నిమగ్నమైయున్నను, శ్రమయనక అనేకదినములు గడపి ఈవిధానము తయారుచేసినందులను వారికి ఆంధ్రులెల్లరును కృతజ్ఞులై యాండకీర్తించును. ఆయన సభ్యులు తమనివేదికలో కొన్ని ముఖ్యాంశములను మరచిపోయినారు, అట్టివాటిపై ఉపాధ్యక్షాధిపతి జూరమును బహుశః కాలగమనము కారణమై యుండవచ్చుననియు అభిప్రాయపడుచు అవిషయములగూర్చి యొకరితర యిచ్చలు ముచ్చటించుచున్నందున పాఠకమహాశయీలును, ఉపసంఘసభ్యులును గూడ నన్ను పున్నించెదరు గాక.

1. "విద్యావిధాన" మంతలలోను జాతీయవిద్యయొక్క అదృష్ట మెదిలెనా నెచ్చటను స్పష్టికరింపబడలేదు. ఈ పుట యందు మాత్రము "పాఠశాలల యార్థికస్థితినిబట్టి యొచ్చిక విషయములలో నేయుక్తదానినో లేక యేకాగ్రాంతినినో బాగుగ నేర్చుట కేర్పాటుజేసి విద్యార్థులకు జీవనోపాధియు వ్యావహారికజ్ఞానమును కలుగుజట్లుచేయవలెనని" యున్నది. ఇది శ్రీయుత గోపాలకృష్ణయ్య యు వేరొక సందర్భమున నూచించిన "యథాశక్తి త్యాగము" ననుసరించుచున్నదిగాని నిజమగు జాతీయవిద్యా సంపూర్ణస్వరూపము కానేరదు. అటులే 10 వ పుటయందు ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వహణ సంఘమువారికి నూతనలక్ష్యమును "చిన్నతనమును విద్యాగంధ మేమియులేక వివిధస్థితుల పొట్టిబోసిన జనసామాన్యమునకు కొంత విద్య యైనను నెన్ని పాఠశాలలందు హక్కులను బాధ్యతలను తెలియబరచుట ముఖ్యమగు కర్తవ్యమై యున్నది"ని సంఘమువారు వ్రాసిరి. ఇదియును జాతీయవిద్యకు అదర్శము కానేరదు. జాతీయవిద్యావిధానమునందు మనవిద్యకు అదర్శమెదిలెనా స్పష్టముగా నిరూపించినగాని తదనుసారముగా రాష్ట్రములలోని విద్యాలయములు, విద్యాలయాధికారులు, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులుగూడ సరియగు మార్గముల కృషిజేయుటకు అవకాశము కలుగక యిప్పటివలెనే ముందు వెనుకలాడుచు సంశయోత్పత్తి పలుకులవిధముల బోవుచుండుట తటస్థమను. ఈ సందర్భమున కాశీలో గతసాలనకుండిన భారతి జాతీయ విద్యాపరిపాలనమువారు తన మొదటి తీర్మానముననే మానక కోటికి విహిక, అమూల్యక, మమతత్వమే అదర్శమనియు, అట్టి యిహపరపాధనమగు విద్యమాత్రమే నిజమగు జాతీయ విద్యయనియు హెచ్చరించిన పాఠకులెరుంగకపోరు.

2. ఉపసంఘసభలు జాతీయవిద్యాదర్శమును స్పష్టముగా నిర్ణయింపకబోవుటచే కాబోలు తమ నివేదికనంతయు కేవల భౌతికవిషయముగా తయారుచేసిరి. ఉపసంఘములలో శ్రీయుత హరిశ్చంద్రమరాపుగారు శీతారామశాస్త్రిల వారి వంటివారుండియు,

ఆధ్యాత్మికజ్ఞాననిత్యత్వం తత్త్వజ్ఞానాధిదర్శనమ్, మతతత్త్వజ్ఞానానిత్యత్వం మహానందతత్త్వజ్ఞానమ్, అను శీతారామశాస్త్రియ నుపేక్షించి ఆంధ్రవిద్యా స్వరూపమున ఈ ఆధ్యాత్మికచింతను యేల మరచికో ఆశ్చర్యముగా నున్నది. వాణివేదక మొదటివందే తదివరకును తరగతులు, గ్రంథములు, పుస్తకములు, సెలవులు, విభాగములతో నేనిందిపోయెనుగాని భారతజాతీయ విద్యావిధానమున కాటపట్టిన ఆధ్యాత్మికవికాసమును, మతప్రేరణయు, తత్సంబంధమగు బ్రహ్మచర్య నియమములు మాత్రములకును ఈవిధానములలో నెచ్చటను తావులేకుం

డుట చిత్రముగా నున్నది. భారతభూమిలో శ్రీగాంధీ ఆ విందుల అవతారముల జూచుచు గూడ ఆంధ్రవిద్యానాయకులు విహికాముష్మిక ముక్తిదాయకముగా ఆధ్యాత్మిక చింతనలన గాని నిజమగు జ్ఞానోదయము కలుగ నేరదనియు జాతీయవిద్య ఆధ్యాత్మికవృత్తియే "ఇతివీజం, ఇతివీరకం" అనియు ఈ మహానీయు లేల స్పష్టముగా నిరూపించలేదో? లేక ఈవిషయముపట్ల సభ్యులు సంశయోత్పత్తిచేసిరి? లేనిచో వీరి విద్యావిధానమున కేవల భౌతికశరీరమునకును తత్సంబంధములగు కృషి వ్యాయామములుగాక యింక బుద్ధిబుద్ధికాగమమునకు మాత్రము వీరు తావిచ్చుచు, మానసిక ఆధ్యాత్మికవిషయముల కేల మరువవలెనో అగ్రాహ్యముగా నున్నది. మరియును తొట్టపట్టిలోని కాలి ఆశ్రమము పట్టెపాడు సత్యాగ్రహశ్రమము మున్నగు ఆంధ్రదేశములలోని ఆశ్రమములు నిజమగు జాతీయవిద్యాసంస్థలని దేశమెల్లరును గ్రహించుచున్న దినములలో గూడ వాటి నిజస్వరూపమును సంఘసభ్యులు గమనించినట్లయి నివేదికవల్ల కాన్పింపదు. విద్యాలయ ప్రేతులగు శ్రీయుత శీతారామశాస్త్రిగారైనను వీటిని సందర్శించిరా? సందర్శించిన యెడ భారతాభ్యుదయమునకును ఆంధ్రవిద్యకును వాటిసంబంధముల గమనించిరా యని సంశయము పొడముచున్నది.

3. ఉపసంఘమువారు విమర్శించిన విషయములలో గూడ తరగతులవారలు, స్థితుల జాబితాలు, పుస్తకములస్థితులు మున్నగునవి యెంత బాగుగనున్నను ముఖ్యాంశమగు ఆర్థిక విషయమును గూడ వారు విద్యాలయాధికారులకుగాని రాష్ట్ర ప్రజలకుగాని యవసరము క్రమగు నెట్టి సలహాలను చేయజాలక పోయిరిని విన్నవించు చున్నాను. నివేదిక 10 వ పుటలో నిచ్చినరీతిని 20 గాని 200 గాని వృత్తులపేర్లు సాంకేతిక విద్యలో నైచ్చిక విషయములని తెల్పిన ప్రజలకుగాని విద్యాలయములకుగాని ఏమిలాభమో తెలియజున్నది. 13 వ పుటలో కట్టడములు, బిల్లుల వైరాళము అనవసరమగు ఖర్చును చేయరాదని నూచించిరి. ఇందుకువారు వందనీయులు. కాని యిది వారు చేసిన "నాస్తిక" సహాయము మాత్రమే "ఆస్తికముగ" వారు నిలిచియున్న విద్యాలయములకుగాని రాసన్న విద్యాలయములకుగాని ఆర్థికవిషయముల యిదమిష్టమని యెట్టి మాగ్గముల నూచించెదరు? ముందు ధనమున్న పితృభాగదా జాగ్రత్తిగా ఖర్చు పరచుట! ఇట్టి ముఖ్యమగు సంఘసభ్యులు కాశీలోని జాతీయవిద్యా సంఘమునలెను కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారిలెను, ఆర్థిక విషయమునుగూడ పూర్తిగ విమర్శించి పాఠ్యమైనంతవరకు స్వయంసహజ స్వయంసహాయ మే విద్యాలయములకు కరణ్యమనియు జాతీయ విద్యాలయములు శాశ్వతముగా ప్రజలపై నాధారపడియుండక యే నవీ తీరముననో యే సముద్రపు బొడ్డుననో 100-150 ఎకరముల భూమిని సంపాదించుకొని అచ్చట సాంకేతిక విద్యయు సాంస్కృతిక విద్యయు యితరవిద్యలను బాలకు గరవుచు, పాట్లపోసినను, దేశ సేవ, యాశ్చర్యసేవచేయుట ఉత్తమోత్తమమని నూచించియుండినచో వీరు హెచ్చుసేవ చేసియుండెడివారు. అట్టి స్పష్టాభిప్రాయములుగాని, నిర్ణయదేహసూచనలుగాని లేనందున యింక ముందుగూడ కీ! కీ! కోపలై హనుమంతరావుగారు సెలవిచ్చిన రీతిని "మక్క గొడుగులబోలు జాతీయవిద్యాలయములు" లేమటయు, లేచినవెంటనే అంతరించుటయు జరుగవనుటకు అవకాశము కాన్పించదు.

4. ఇక వీరు చేసిన సూచనలలో, భారతజాతీయవిద్యా సంఘమువారు సెలవిచ్చినములు సాలకు 120-కి మించియుండరాదనగా, ఆంధ్రరాష్ట్రములలో 107కి దినము లేల యుండవలెనో సభ్యులు తెలుపలేదు. ఉద్వేగుల కోరిక సమయముల 3కి దినములు బడులుమాయాటుకు సంఘమువారు రంగీకరించుటకు పూర్వము ఆంధ్రమహాజనుల యభిప్రాయములను సూచనగానైనను వీరు తెలిసికొని యున్నచో బాగుండెడిది. మానములకు ఆరగజాలు సెలవులని చెప్పిరి. ఏయే దినములు? ఉత్తర హిందూస్థానములలోని గురుజితాశ్రమములలో మానమునకు అమావాస్య, హస్తము, కుక్లప్రతిమి, కృష్ణప్రతిమి యీ నాలుగు దినములు మాత్రమే "అటవికుల" దినములనియు, ఈపద్ధతి మన శాస్త్రానుగుణ్యముగ నుండుననియు తోచును. సభ్యులు జెండా గురించి అంతవిస్తరించిరే. మతముగురించిగాని, బాలకుల మనసాంప్రదాయకమగుపూజ, సేంద్ర్య, ఇతర అనుష్ఠానములగూర్చిగాని, బాలకలకు నోములు వ్రతములు మున్నగువాటిగూర్చిగాని యేల చెప్పలేదో? ముఖ్యముగా బాలర బ్రహ్మచర్య నియమము నిలకడగా నుండుటకు వీరు యేమియు మార్గముల నూచింప

కుండుట కోరవలెను. సెలవు దినములలోగూడ, "గురుకుల" మున్నగు సంస్థలలోవలె బాలుకు గురువులతో సహాయతలు నేగించుట, పవిత్ర స్థలముల జూచినచుట్ట సంఘమువారు నూచించియుండవలెనని. ముఖ్యముగా ఆంధ్రదేశమునుండి విద్యార్థులను, తమ విద్యాకాలమునగాని, తదనంతరమునగాని యితర రాష్ట్రములలోని విద్యాపీఠాలకును, వీలునుబట్టి తామును తమ శిష్యునుసారము వీళ్లకు కలుగజేసియుగూడ) అక్కడేశములకును కల్గినచుట్టల విద్యార్థులను వారి తలిదండ్రులను సంఘమువారు ప్రోత్సహించి యుండవలెనని.

5. శ్రీ కె.దేవగుమ్మియ్య, ఉన్నతవిద్యగూర్చియు, సంఘము వారుచేసిన సూచనలు అసంపూర్ణముగాను, అసంతృప్తికరముగాను ఉన్నవి. చిత్రకేళి విషయము వ్రాయుచు "కలకత్తా సిద్ధాంత ప్రకారమైనను లేక బొంబయి సిద్ధాంతప్రకారమయినను" చిత్రలేఖనము నేర్పవలెనని సభ్యులు తెల్పిరి. ప్రస్తుతవిషయమున ఆంధ్రదేశమున కళాప్రపంచమున ప్రత్యేకసిద్ధాంత మొకటి బయలుదేరెననియు, ఈ ఆంధ్రకళాసిద్ధాంతముల వ్యక్తిత్వమును భారతదేశ కళాపండితులెల్లరు నంగీకరించినియు ఉపసంఘమువారికి తెలియనా? చెందు కళాప్రదర్శనములలో నూతనముగ బయలుదేరిన శ్రీయుత దామెల్ల రామారావుగారి కళావ్యక్తిత్వమును "A District School of Andhra Art" అని డాక్టర్ క్రామరెడ్డి, డాక్టర్ కజ్జెన్, మున్నగు ఆంధ్రదేశులతో గాక శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు, పురాణం నూరిశాస్త్రిగారు మున్నగు ఆంధ్రనాయకులుగూడ ప్రశంసించిన కళాసిద్ధాంతములను యీ ఉపసంఘసభ్యులు త్రోసి వేసిరా? అట్లయినచో వారికారణము తెలియెనా ప్రజలకు తెలుపుట వారిధర్మము. అటులే సంస్కృతివిద్యగురించిగాని, మూలమాలిన మన జ్ఞానవికలను పునరుద్ధరించుట కవసరమగు "రిసెర్చ" (research) గురించిగాని సంఘమువారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకొనలేక పోయిరి. జనసామాన్యమునకు పాఠవిద్య నిచ్చుట ముఖ్యమగు కర్తవ్యమని సభ్యులు గ్రహించినను ఆకిర్తి వ్యయ నెటుల నెరవేర్పవలెనో సంఘమువారు నూచించినవారు కారు జాతీయపాఠశాలలో వారిలేదన బాలర జీతావకాశములగూర్చి సంఘమువారు కొంచెము ముచ్చటించకలెనని. ఆంధ్ర విద్యాపీఠముగూర్చియు, వారికిని వివిధపాఠశాలలకును నెట్టి సంబంధముండవలయునను విషయములగూడ మరొక సంఘముతో నిమిత్తము లేకుండా యీసంఘమువారే కొంత చూపియుండిన బాగుండెడిది.

6. ఈ చిల్లరవిషయము తెలుపున, ముత్తముమీద సంఘమువారు నిజమగు ఆంధ్ర విద్యాస్వరూపమును నిరూపించి రనిగాని, వారి సూచనలు జిగిరితి లోతునకబోయి ఆంధ్ర విద్యను సంపూర్ణముగా మార్చినయనిగాని యూహింప నవకాశము కాన్పించదు. ఇతర రాష్ట్రముల స్థితిగతులెట్లున్నను, ఆంధ్రదేశములో ముఖ్యముగా కావలసినదిని జమగు జాతీయ విద్యాస్వరూప నిర్ణయము. అట్టి విద్యార్థాపమును మన సంఘసభ్యులు ప్రసాదించలేకపోయిరి తెలుపుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. ఇందుకు కారణము మనదేశములో జాతీయవిద్య యింకను పాశ్చాత్య వ్యామోహమునుండి పూర్తిగా విదల్యుకొనలేకుండుటయే గాక విద్యాలయముల కేవల రాజకీయసమస్యలలో చిక్కుబడి (the tyranny of politics) ఈరాజకీయ నిష్పంధముచే కుప్పింటి తీడించుచున్నది. ఈ బాహ్యచతువులతో గాక సత్యయంత్రమును సహజమునగు ఆధ్యాత్మికవృత్తితో జూచినగాని నిజమగు భారత విద్యాస్వరూపము బోధపడ నేరదు. ఆంధ్ర విద్యాలయ ప్రేక్షకులును ఉపసంఘ సభ్యులును యీ విషయమై కొంత శ్రద్ధచేసి యున్నచో ఆంధ్రావని కంతకును హెచ్చుసేవ చేసియుండెడివారు.

దీనినిబట్టి సంఘసభ్యులు పడినశ్రమలను వారుచేసిన సేవను వారి విధానములలోని మంచి యంతములను సేన గమనించుటలేదని తలంప గాకు గోచరించిన లోటుపాట్లనే విస్తరించి వ్రాసినందుకు వారు నన్ను పూర్వముగా వన్నించెదరుగాక.

అశ్వదత్త, యానాం, } కుప్పిండిల వెంకటసుబ్బారావు, ఆనాథ బ. శుకవారం. }

నక్కసంకల్పము నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును. పండ్లనోపులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాయుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పాములు తొలగను. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను బొప్పగప్రవృత్తులతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0.2-1. డబ్బీ 1-4.0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి. సం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్లవీధి తిరువల్లికేడి మద్రాసు.

ఆంధ్ర జిల్లాల పాడుకరణము

కొక విజ్ఞాపన

అసిస్టెంట్ కలెక్టరులు గల గ్రామాదుల పాడుకరణములకు జీతము అభివృద్ధి విషయములో ఇంతవరకు గవర్నమెంటు వారికి దయచేస్తున్నది. మనవిజ్ఞాపనలో పాడుకరణములకు మినహాగా, తక్కినవారి పనికివ్వములకు, జీవనాధారమునకు చాలినంత జీతములు పొందుచేయక పోయినప్పటికి యేదో కొంత స్వల్పజీతమును వృద్ధిచేసి కండ్లనీళ్లు తుడిచివారు. పాడుకరణములు అందుకును నోచివుట్టరయ్యి. ఇందువిషయమై నేను అనేకసార్లు మీటింగునీర్మానములను పైఅధికారములకు పంపియు, రివిన్యూబోర్డులను, గవర్నమెంటువారికొద్దము చాలాసార్లు కేసు స్వయముగా డిప్యూటీవేవనులు వెళ్లిని మనకప్రములను వారికి అనేకవిధముల బోధించి చెప్పినప్పటికిని పైఅధికారమునకులకు నాటదయ్యె! గవర్నమెంటు గ్రామాదుల మనసుల జీతముల అభివృద్ధివిషయములను జమీందారి గ్రామోద్యోగియుల విషయములను కూడా కేసు చెన్నపురివెళ్లి మాట్లాడినప్పటికీ, పాడుకరణముల జీతముల అభివృద్ధి వగయిరాల విషయములకూడ చెప్పుకునేవచ్చినానుగాని అవి యన్నియు అన్యోరీదనములుగా పరిగణించినవి. మనము పురుషప్రముత్తుమునల యెంత శ్రమపడుచున్నను దైవయత్నము కూడనందున పాడుకరణముల గ్రహపాటు ఇంకను వదలలేదని ఊహించుచున్నాను. అయినను మనప్రముత్తుములు మనము మానరాదు. మొదట గవర్నమెంటువారు జారీచేయించిన ఆ 1920 సం|| నె 493 రు జి. ఓ.లో గవర్నమెంటు గ్రామాదుల అసిస్టెంట్ కలెక్టరులను 15 రూపాయలలోపు జీతములు పుచ్చుకొను కలెక్టరులను సెల 1 కి రు 15-0-0 లుచేసి జీతములు వృద్ధిచేసి గవర్నమెంటుగ్రామములకు జమీందారి గ్రామోద్యోగియులలో యెవరికినిగాని అప్పటి కమిటీవారి రిపోర్టు ననుసరించి పీర్లకు జీతములు వృద్ధిచేయ నవసరములేదని తీర్మానించి యుండెరి. ఇటీవల గవర్నమెంటు గ్రామాదుల మనసులు జమీందారి గ్రామోద్యోగియులు, మీటింగునీర్మానములవారా తమ ఆందోళనములను, పై అధికారములకు పంపియు, చెన్నపురి గవర్నమెంటువారికొద్దము డిప్యూటీవేవను వెళ్లియు, తిరిగి మొత్తంపెట్టుకొనగా కరణములలోపాటు మనసులులకుకూడ సెల 1 కి రు 15-0-0 లుచేసి నున్న జమీందారి విలేజ్ అధికారములను అవి వరకు సెల 1 కి రు 4-0-0 లు లగాయతు వుండేస్తేలను ఆఖరుజీతం రు 8-0-0 లుగా పెంచి రు 12-0-0 లు లోపు జీతములు పుచ్చుకొనువారందరికిని గ్రామాదుల చిన్న పెద్దతారతమ్యములనుబట్టి వృద్ధిచేసిరి. అటుయములో బేటానుగురించి యేమియు

చెప్పక యిటీవల జమీందారి గ్రామోద్యోగియుల మొత్తముల కొద్దిబేటాను యేర్పాటుచేసిరి. అలాగే ఇకముందయినను మన ప్రార్థనలవిదాన పై అధికారములకు మార్పుకలిగి పాడుకరణములకు కూడ యేదో కొంత గతనంతర మేర్పడుననియు తలచి యాయధ్యు తిరిగి రివిన్యూ బోర్డువారిని ఆంధ్రజిల్లాల పాడుకరణముల జీతముల సంకతిని గురించినను గ్రామాదులబయిపురకేవలను తగావాలను గురించియు యేమియునా ఆలోచించెదగా అని వారిని ప్రస్తావనగా యాక్రిందివిధమున జవాబును దయచేయించి వున్నాడు.

ఆర్డరు

రివిన్యూబోర్డు కమిషనరు యన్. ఇ. మార్పుబోర్డును ఎస్సైర్ సి. యన్. వి., సి. వి. ఇ., వి. సి. యన్. గారు పాడుకరణముల జీతములు అభివృద్ధి వగయిరాల విషయములలో ప్రతిజిల్లావారును ఆయాజిల్లాల కలెక్టరులకు ముందుగా మీమంచి చెప్పలను కేవలముగతని మీదట వారి మెచ్చి అభిప్రాయములతో యేకీభవించు మనకు నూచనలు అగమిచ్చెడు సంగతులతో నె వి 1881/24 (5-3-1924) రు గల యెండాపు మెంటును దయచేయించి వున్నారు. కాన ఆంధ్రజిల్లాలలోని అన్ని జిల్లాలవారును ప్రత్యేకించి పాడుకరణముల జిల్లా కాక ఫరకేనులను పెట్టుకొని మీటింగు తీర్మానములను ఆయా జిల్లాలకలెక్టరులవారు రివిన్యూబోర్డువారికి పంపుకొనుటకు కోరుచున్నాను. ఆయాజిల్లాలలోని పాడుకరణములు ఆహ్వాన సంఘములు యేర్పాటుచేసికొని మీటింగులేది స్థల నిర్ధారణ వగయిరాల యేర్పాటుచేసి నాపేరవ్రాసిననో సదరు మీటింగులకు హాజరు నాచేతనైన సహాయమును చేయుచున్నాను. మనము ముందుగా జిల్లాకలెక్టరులవద్దకు డిప్యూటీవేవను వెళ్లి వారికి కప్తుములను బోధపర్చవలెను. శ్రమలకు ఆలోచించక యీ ప్రైవేట్ కారం జరిగించినయెడల మనకు దైవ సహాయముకలిగి కార్యసాఫల్యము కాగలదని నానమ్మకము.

మరియు ప్రజలచే యెన్నుకొనబడిన చెన్నపురి కానన నిర్మాణసభ్యులు పాడుకరణముల జీతములు అభివృద్ధివగయిరాల విషయములలో రాగల ఆగష్టు 18 లేది లగాయతు జరుగజోవు చెన్నపురి కానననిర్మాణసభ్యుల ప్రశ్నించి సహాయులై వారికి గల పహాపకారబుద్ధిని నిల్పబెట్టుకొందురని కూడ నమ్ముచు యీప్రతికాముఖమున వారిని కోరుచున్నాను.

సాగలు.కృష్ణ } అయ్యగారి తిరపతిరాజు,
19 7-24 సం|| } జనరల్ సెక్రటరీ,
ఆంధ్రజిల్లాల కరణముల సంఘము

తెలుగు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

జాతీయవిద్యాలయము

జూలై 21:— ఇయ్యది 1921 సం|| శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని యాశీర్వాదము బడసి వేలుపు రాంధ్రప్రముఖుల సంరక్షణమున, ఇచ్చట వెంటాల్పబడినది. దీనికిగాను పురమందున్న స్టేషను మొదలైనవారు తమకై నిర్మించుకొనుచున్న “టవును హాల్” విద్యాలయము పెట్టుకొనుటకై, కొంత మట్టునున్న భారీస్థలముతో నొసగిరి. అప్పటినుండియు, ఇదియు వెళ్ళు బాములకు పాల్పడి కాలము పుచ్చుచున్నది. దీనికి విరాళములు తాలూకా ప్రజలవలనూ, పురప్రముఖులవలనూ లభించుచున్నవి. కాని ప్రస్తుతము అట్టి ఆదాయము చాలవరకు తగ్గినట్లు కాన్పించుచున్నది. మొత్తమీద పౌరులవలన రాబడి చాలవరకు వచ్చు ఆధారములు దీనికిగలవు. ఎలనన మిక్కిలి ధనాధ్యులకు కమ్మ వారు తదితరములైనవారి కి యునికిపట్టు గాక పలువత్సరములనుండి న్యాయవాదిత్వముచేసి వేలవేలు గడించిన స్టేషను హాల్ కిది ముఖ్యస్థానం. అట్టిచో వీరిట్లు జాతీయతపై యింత నిర్ణయమాపుట చాలకోసనీయం. ఈ విద్యాలయంలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పని చేయుచున్న పాశ్చాత్యుల సాంబ శివరావుగారు వేతనము చాలకపోవుటచేతనో మరి ఏకారణము వల్లనో, ఇచ్చటమాని తిరిగి బోర్డు హైస్కూలులో హిస్టరీ, మాధురగా ప్రవేశించినారు. అప్పటినుండి టి. వి. ఆర్. కృష్ణారావుగారు వారిస్థానమున నిలిచి పనిచేయుచున్నారు. విద్యాలయము కొనసాగుచున్నది. తాలూకా ప్రజలు పాటులు తమ యొక్క చందాల, విరాళములు సానుభూతితో విద్యాలయమున కొనగిన, ఇదిచాల పుచ్చదశలోనికి వచ్చుననుట కే సందేహములేదు.

బోర్డు హైస్కూలు

ఈ హైస్కూలు జిల్లాబోర్డు హైస్కూలులో కన్నిటి కంటే పురాతనమైనది. ఇది వీరి యాజమాన్యము క్రిందికు వచ్చి మూడేండ్లు దాటుచున్నది. ఈ పాఠశాలలో సుమారు 20 సం||నుండి ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పనిచేయుచున్నవి. యన్. కృష్ణారావు బి. యె. యల్. టి. గారు ఆంగ్ల భాష మాట్లాడుటలోనూ, విద్యార్థులకు బోధపరచుటలోనూ అనమానమైన సామర్థ్యముకలవారు. వీరివద్ద విద్యను గడిచినవారి రిప్రజును మిక్కిలి జేన్నెత్తములో నున్నారు. ప్రస్తుతము వీరిని యిచ్చటనుండి ట్రాన్స్ఫర్ చేయవలసినదిగా పురజనులున్నూ, స్కూలులో నున్న అక్వింటెలున్నూ, జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారిని కోరి రట. కానిపైన యింకా ఏమియు పర్యవసానం లేలేదు. తల వనితలంపుగా అశిష్టాంటుగారయిన జొ|| సదాశివశర్మగారిని నంది గ్రామ స్కూలును మార్చినట్లు ఆర్డరు వచ్చినవి. చాల మంది విద్యార్థులు పాఠశాల విషమస్థితిలో నుండుటచే నితర గ్రామములకు పోయిరి.

హాస్పిటల్

దీనికి వచ్చు రోగులసంఖ్య దినమునకు కొన్నివందలు దాటుచున్నది. ప్రత్యేకముగా రోగు లిచ్చట కాపురముండుటకు గాను, నివేతన గృహములు ఆనుప్రతివై పున కట్టిరి. చాలమంది రోగులు జిల్లాలు లంఘించి యిచ్చటకువచ్చి, చికిత్సలుచేయించుకొని నిరపాయముగ నిండ్లకు వెడలుచున్నారు. ఇందుకై డాక్టరు అల్లముఖానుగారు కడువందనీయులు. రోగులయందు పీరు జూపుచేమ, ఆవరణము మిక్కిలి కొనియొండదగి యున్నది.

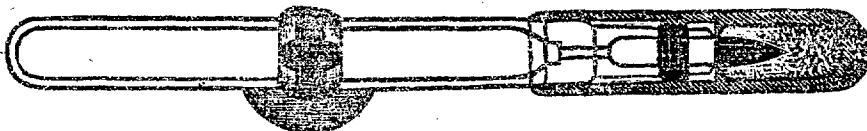
మూల శంక కుతైలము

వేల డబ్బీ 1-కి య. 0-12-0

మూలశంకవలన అసనము దగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైత్యకోశపు మందతవలన (Torpil liver,) గలుగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలాకురోధము వలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతరసమయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బాదపడువారు కారము, ఆప మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విశేష సాధకములకు కూరగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈ కైలమును మొలలెర్రాచిన బాధ వెంటనేపోయి రక్తముపడుట మానును. జాలూచి మూత్రవలన నుభవిలేవన మగును. ఈ రెండు మందులను విడువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంక రోగము తగ్గగలదు.

అమ్మతొంపము డిపో మదరాసు

సెల్వ ఫిల్లింగు “ఆగేట్” ఫ్రంటిస్ వేనా

కొక టైప్ సెల్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫిల్లి అని చెప్పదగు ఈ “ఆగేట్” కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొదలగు భండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇవ్వడివర్షుడు మన హిందూజాతివలన కూడ మిక్కిలముగా జవాదరణీయమగుచున్నది. సాధారణముయిన “ఆగేట్” కలము 2957 మామూలుగా ఉపయోగింపబడు డిక్టు-పాళికి బయట “ఆగేట్” గాజుపాళి నుడయోగించుట యద్భుతమగు నూతన ధానము. ఒకతూరి సిరాలో నుంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957) మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

సవనాగణికమునకు తగిన సొగసైన గాజులు

ఎస్ ర క ము గా జు లు

3, 4 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజూరిజత 1-కి రు. 10-0-0.

పట్టెలుతీర్చిన డ్రెమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును.

మజూరి చేదారముతో సహా జత 1-కి రు. 10-0-0 సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

172, పుటుంగులబండపైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

(1842) నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి నీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వెంట్రుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kaminiya Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere."

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొలలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కమినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కష్ట రోగమును, కిరో మంశ్య మున్నును, యిది నివృత్తము
వెంట్రుకల శిట్టలు గాని, గరుకుగ గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకల భరణ రొత్తుతో మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకల నుండి మెర
యును.

ఈ రోగానకే వీనిని వరిపించి చూడుడు

వెంట్రుకల రొత్తుకొనినవారో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను నరోగ్యవృద్ధునిగ చేయును.

తల బుడ్డి 1-కి రూ 2-కి రూ 4-0. 2. 5. చొప్పున ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోను ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తయి కావలసినపుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1 కొన్ని బుడ్డి 15 ఖర రూ 2-0-0
2 కొన్ని బుడ్డి 15 ఖర రూ 0-12-0
3 కొన్ని బుడ్డి 15 ఖర రూ 0-8-0

1 కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలుచుండు నల్లిన మిక్కిలి
మహిమగల వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది చంద్రు అమ్మకా రుచినివ్వనున్నది, శరతు అమ్మకా రుచివ్వనున్నది. రేపన్న.

సాధారణ బెంట్రు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 బహ్మామశీడు, బొంబాయి.

వాడితిరా? వాడకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే సంతోషింపుడు !!

ఈ అద్భుతమైన తోకామంతవారి కస్తూరిమూత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, ద్వితీయపువ్వు, కచ్చరూప
రహిత, అమూల్యమైన విసమాలింకచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కస్తూరిలందుచేరుట లేదు, పిన్నలు,
పెద్దలు, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుభవభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడరగినది.
250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి రూ 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పోట్లబుడ్డు లేదు.

ఈ దిగుక తెలుపబడిన కొవడములు తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోదిని:- సాధారణమైన జ్వరములు, భరిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి
గుణమిచ్చును. (84 పొట్టుములు గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:- బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిమలభముగా వారి వారి వంటిన్ని
ననునదిని కొన్ని పొట్టు తీసుకొనిన ముఖముగా విరచనమగును. కష్టము లేదు. సంతోషము, అనభ్యాస వృం
దము, బుడ్డి 1-కి రూ 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:- (కాపి, ట్రిక్లికో మున్నగు పానీయము తేనెరంగునను చెయబడుట గాక అనేక
వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక తేనెమనందును వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతర వ్యాధులను రాసీయక
అటంకపరచును. అనేక కల ద్రవ్యాలు ఖర్చుచున్నది.) డబ్బా 1-కి రూ 0-7-0.

మహా సౌభాగ్య కొంత:- (బాలింతల పాలిటికి వర్ణనాదము కంటిది. కనిపింపదు, తరువార వారికి నరియైన
కొవడములు యివ్వవలసిన వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది రిచ్చక కుదుర్చును. 20 కులంబుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0
(594-3) పాశ్చాత్య వైద్యశాలల పండితులు, శ్రీ శీతారావువైద్యశాల, మైసూరు.

కావలెను

(ప్రతి తెలుగుజిల్లాలోను తాలూకా జిల్లా ఏజంటు

కమిషనరేక జీతము పద్ధతిని ఏర్పాటుచేయ బడుదురు,
కొద్ది పెట్టుబడితో విస్తారము లాభముకలదు. వివరము
లకు యాదిగత చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

పి. కనకరాజు మేనేజరు,

ఆంధ్రప్రాంత:- మద్రాసు ఆయుర్వేద ఫార్మసీ
లిమిటెడు, రాజమండ్రి.

The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd.,

Post Box No 151 Madras.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలనులభము! (పోట్లబుడ్డుల ప్రత్యేకము) సుఖమధికము!

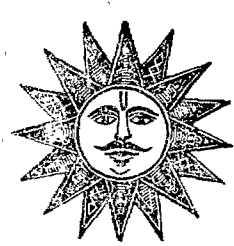
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతివాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్ర్యములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్ప
లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పలను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరవని. అనుభవము
గల ఔషధముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:- (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోట్ల నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ
పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్య
మార్పును గమనింపుడు.

కరస్పాక్షాడెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున
వ్రాయవలయును:- 1490

ఎస్. నారాయణ డి కంపెనీ,
21, హామం వీధి, బొంబాయి.